oscar wilde
ciddi olmanın önemi

İngilizce Aslından Çeviren: Murat Erşen

İMGE kitabevi

2. BASKI
OYUN

- Pierre Hadot, *Wittgenstein ve Dilin Sınırları* (Doğu Batı Yayınları, 2009, 2010)
- *Œdipe à Istanbul, L'Écriture de Divan/Œedipus Istanbul'da, Divan Yazısı* (Ayça Gürdal ve Talat Parman ile birlikte, éditions de crépuscules, 2009)

İmge Kitabevi Yayınları

Ankara / Kızılay
Konur Sokak No: 17
Tel: (312) 419 46 10 - 419 46 11
Faks: (312) 425 29 87
E-Posta: imge@imge.com.tr

İstanbul / Taksim
İstiklal Cad. Zambak Sok. No: 2/4
Tel: (212) 249 34 79
Faks: (212) 249 35 79
E-Posta: imge@imge.com.tr

Genel Dağıtım

Ankara / Kızılay
Konur Sokak No: 43/A
Tel: (312) 417 50 95 - 417 50 96
Faks: (312) 425 65 32
E-Posta: imge@imge.com.tr

İstanbul / Cağaloğlu
Ankara Caddesi No: 45/A
Tel: (212) 527 40 57
Faks: (212) 527 41 45
E-Posta: imge@imge.com.tr

Oscar Wilde

Ciddi Olmanın Önemi

İngilizce Aslından Çeviren: Murat Erşen

2. Baskı

İMGE kitabevi

İmge Kitabevi Yayınları
Genel Yayın Yönermeni
Şebnem Çiler Tabakçı

ISBN 978-975-533-469-1

Özgün Adı
The Importance of Being Earnest, 1895

© İmge Kitabevi Yayınları, 2007

Tüm hakları saklıdır.
Yayıncı izni olmadan, kısmen de olsa
fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik
yöntemlerle çoğaltılamaz.

1. Baskı: Ocak 2007
2. Baskı: Kasım 2010

Kapak
Duysal Yaşar

Dizgi
Yalçın Ateş

Baskı ve Cilt
Pelin Ofset Tipo Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
İvedik Organize Matbaacılar Sitesi
558. Sok. No: 28 Yenimahalle-Ankara
Tel: (312) 395 25 80-83 • Faks: 395 25 84
www.pelinofset.com.tr

İmge Kitabevi
Yayıncılık Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Konur Sok. No: 3 Kızılay 06650 Ankara
Tel: (312) 419 46 10-11 • Faks: (312) 425 29 87
İnternet: imge.com.tr • E-Posta: imge@imge.com.tr

Oyun Kişileri

JOHN WORTHING, Sulh yargıcı
ALGERNON MONCRIEFF
RAHİP CHASUBLE, Tanrıbilim doktoru
MERRIMAN, Kâhya
LANE, Uşak
MOULTON, Bahçıvan
LADY BRACKNELL
GWENDOLEN FAIRFAX
CECILY CARDEW
BAYAN PRISM, Mürebbiye
BAY GRIBSBY, Dava vekili[1]

---

[1] Bu oyun kişisi eserin yayımlanan ilk versiyonunda yer almıyor. Wilde ticari kaygılarla yazdığı bu töre komedisini 1894'te tiyatroya sunduğunda, yönetmen dört perdelik oyunu uzun bularak yine ticari kaygılarla piyesin kısaltılmasını ve üç perdeye indirilmesini ister. Böylece Grispy'nin tutuklama tehdidiyle ortaya çıktığı sahne silinir ve Rahip Chasuble ile Bayan Prism'in rolleri azaltılır. Üç perdelik kısaltılmış haliyle oyun ilk olarak 14 Şubat 1895'te sahnelenir ve bu haliyle de 1899 Şubatında yayımlanır. Dört perdelik nihai versiyon ise 1987'de çıkar. Bu çeviride nihai versiyonun İngilizce orijinali ve Fransızca çevirileri kullanılmıştır (ç.n.)

Oyunun Sahneleri

PERDE I Algernon Moncrieff'in Half-Moon Caddesindeki dairesi; Londra, Woolton

PERDE II Malikâne Konağı'nın bahçesi, Woolton

PERDE III Malikâne Konağı'nın Misafir Odası, Woolton

PERDE IV Üçüncü sahnenin aynısı[2]

---

[2] Nihai versiyonun dördüncü perdesi, aslında kimi küçük değişiklikler dışında, olduğu gibi, sahnelenen versiyonun üçüncü perdesinin ikinci bölümüne karşılık geliyor (ç.n).

Birinci Perde

SAHNE

Half-Moon Caddesi'nde, Algernon'ın apartman dairesinin oturma odası. Oda lüks ve sanatkârane bir şekilde döşelidir. Bitişik odadan bir piyano sesi duyulmaktadır.

(Lane masada ikindi çayını hazırlamaktadır ve müzik kesildikten sonra Algernon girer.)

ALGERNON

Ne çaldığımı duydunuz mu Lane?

LANE

Dinlemenin nezaket olacağını düşünmedim efendim.

ALGERNON

Sizin adınıza üzüldüm buna. Kusursuz çalmıyorum -herhangi biri kusursuz çalabilir-, ama harika bir yorumla çalıyorum. İş piyanoya gelince, duygusallık güçlü yanımdır. Bilimi ise hayata saklıyorum.

LANE

Evet efendim.

ALGERNON

Ve hayat bilgisinden bahsederken, Lady Bracknell için salatalı sandviçleri hazırladınız mı?

LANE

Evet efendim.

ALGERNON

Hım, neredeler?

LANE

İşte buradalar efendim. *(Onları bir tepside uzatır.)*

ALGERNON *(Bakar, iki tane alır ve kanepeye oturur)*

Ah! Aklıma gelmişken Lane, perşembe gecesi Lord Shoreman ve Bay Worthing benimle akşam yemeğindeyken senin sipariş defterinde sekiz şişe şampanyanın kaydedilmiş olduğunu gördüm.

LANE

Evet efendim; sekiz şişe ve bir de yarım.

ALGERNON

Neden bir bekârlar heyetinde uşaklar mütemadiyen şampanya içiyorlar? Sadece meraktan soruyorum.

LANE

Ben bunu şampanyanın yüksek kalitesine bağlıyorum efendim. Sık sık, evli çiftlerin evinde nadiren birinci sınıf şampanya bulunduğunu gözlemlemişimdir.

ALGERNON

Aman Tanrım! Evlilik bu kadar berbat bir şey mi?

LANE

Ben bunun çok hoş bir durum olduğuna inanıyorum. Bu konuda şimdiye kadar çok az tecrübem oldu. Sadece bir kere evlendim. Benimle bir genç arasındaki bir yanlış anlama neticesindeydi.

ALGERNON *(İsteksizce)*

Sizin özel yaşantınızla çok ilgilenir miyim bilmiyorum, Lane.

LANE

Hayır efendim; çok ilginç bir konu değil. Ben kendim de asla kafa yormam.

ALGERNON

Çok doğal, eminim. Tamamdır Lane, teşekkür ederim.

LANE

Teşekkür ederim efendim. *(Lane çıkmak üzere uzaklaşır.)*

ALGERNON

Ah, bana bir salatalı sandviç daha verin bari.

LANE

Başüstüne efendim. *(Geri gelir ve ona tepsiyi uzatır.)*

(Lane çıkar.)

ALGERNON

Lane'in evlilik hakkındaki görüşleri bir parça kayıtsız gibi. Aslında, aşağı tabakalar bize iyi örnek olmuyorlarsa, ne halta yarıyorlar ki? Bir sınıf olarak, ahlaki sorumluluk duygusundan tamamen yoksun görünüyorlar.

(Lane girer.)

LANE

Bay Ernest Worthing.

(Jack girer.)
(Lane çıkar.)

ALGERNON

Nasılsın sevgili Ernest? Seni şehre hangi rüzgâr attı.

JACK

Ah, eğlence, eğlence! Başka ne bir insanı yerinden oynatır ki? Yine yemektesin bakıyorum Algy!

ALGERNON *(Soğuk bir şekilde)*

Sanırım saat beşte hafif bir şeyler atıştırmak yüksek sosyetede âdettendir. Geçen perşembeden beri nerelerdeydin?

JACK *(Kanepeye otururak)*

Ah! Kırdaydım.

ALGERNON

Ne yapıyordun orada?

JACK *(Eldivenlerini çıkartarak)*

İnsan şehirde kendi eğlenir. Kırda ise diğer insanları eğlendirir. Bu son derece sıkıcı.

ALGERNON

Öyleyse kimdi bakalım şu eğlendirdiğin insanlar?

JACK *(Havai bir şekilde)*

Ah, komşular canım, komşular.

ALGERNON

Shropshire'ın senin oturduğun bölümünde iyi komşular var demek ki?

JACK

Kesinlikle korkunçlar. Onlardan biriyle asla muhatap olunmaz.

ALGERNON

Onları ne kadar da eğlendirmiş olmalısın! *(Uzanır ve bir sandviç alır.)* Bu arada, senin kır evin Shropshire'da, değil mi?

JACK

Efendim? Shropshire'da? Evet, tabii ki. Hey! Tüm bu fincanlar da neyin nesi? Salatalı sandviçler ne için? Bu kadar genç biri için bu pervasız aşırılık da nedir böyle? Çaya kim geliyor?

ALGERNON

Ah! Sadece Augusta Teyze ve Gwendolen.

JACK

Bu kesinlikle harika!

ALGERNON

Evet, bunların hepsi çok güzel, ama korkarım Augusta Teyze senin burada olmanı pek onaylamayacaktır.

JACK

Nedenini sorabilir miyim?

ALGERNON

Sevgili dostum, senin Gwendolen'a kur yapma tarzın tamamıyla utanç verici. Neredeyse Gwendolen'ın sana kur yapma tarzı kadar kötü.

JACK

Ben Gwendolen'a âşığım. Kırdan bilhassa ona evlenme teklif etmek için geldim.

ALGERNON

Ben eğlence için gelmiş olduğunu sanıyordum?... Ben buna iş derim.

JACK

Duygusallıktan bütünüyle yoksunsun!

ALGERNON

Ben gerçekten evlilik teklifinde romantik olan hiçbir şey göremiyorum. Âşık olmak çok romantiktir. Ama resmi bir evlilik teklifinde hiç romantik bir taraf yok. Neticede, cevap evet olabilir. Her zaman da böyle olur, sanırım. Bundan sonra tüm heyecan sona erer. Aşkın en önemli özelliği belirsizliğidir. Olur da evlenirsem, bu gerçeği unutmak için elimden geleni yapacağım.

JACK

Bundan hiç şüphem yok, sevgili Algy. Boşanma Mahkemeleri bilhassa hafızaları hayli garip insanlar için icat edilmiştir.

ALGERNON

Ah! Bu konuda kafa patlatmaya gerek yok. Boşanma cennetten çıkmadır. *(Jack elini bir sandviçe uzatır. Algernon hemen müdahale eder.)* Lütfen, salatalı sandviçlere dokunma. Onlar Augusta Teyze için özel olarak ısmarlandı. *(Bir tane alır ve yer.)*

JACK

Hey, sen boyuna yiyorsun ama.

ALGERNON

Bu oldukça farklı bir durum. O, benim teyzem. *(Alttan tabak alır.)* Biraz tereyağlı ekmek al. Tereyağlı ekmek Gwendolen için. Gwendolen tereyağlı ekmeğe bayılır.

JACK *(Masaya ilerler ve kendine servis yapar.)*

Tereyağlı ekmekler de çok güzelmiş.

ALGERNON

Ağır ol, sevgili dostum, hepsini bitirecekmişsin gibi yemene gerek yok. Sanki onunla zaten evlenmişsin gibi davranıyorsun. Henüz onunla evli değilsin, sanırım hiçbir zaman da onun kocası olamayacaksın.

JACK

Acaba neden böyle söylüyorsun?

ALGERNON

Şey, birinci olarak, kızlar asla flört ettikleri adamlarla evlenmezler. Kızlar bunu doğru bulmaz.

JACK

Ah, bu saçmalık.

ALGERNON

Değil. Bu, büyük bir hakikattir. Bu, her yerde gördüğümüz olağanüstü sayıdaki bekâr erkeği izah eder. İkinci olarak, ben onayımı vermem.

JACK

Senin onayın! Neler saçmalıyorsun!

ALGERNON

Sevgili dostum, Gwendolen benim ilk kuzenim. Onun evlenmesine izin vermeden önce, sen, Cecily hakkındaki tüm meseleleri açıklığa kavuşturmalısın.

JACK

Cecily! Ne demek istiyorsun? *(Algernon gidip zili çalar. Sonra masaya döner ve bir sandviç daha yer.)* Cecily ile neyi kastediyorsun Algy? Cecily adında hiç kimseyi tanımıyorum... Hatırladığım kadarıyla...

(Lane girer.)

ALGERNON

Bana Bay Worthing'in buradaki son akşam yemeğinde sigara odasında bıraktığı tablayı getirin.

LANE

Başüstüne efendim. *(Lane çıkar.)*

JACK

Bu süre boyunca sigara tablamın sende olduğunu mu söylüyorsun? Keşke bana haber verseydin. Ben de bununla ilgili olarak Scotland Yard'a[3] çılgın mektuplar yazıp duruyordum. Neredeyse ortaya büyük bir ödül koyacaktım.

ALGERNON

Bir ödüle itirazım olmaz doğrusu. Her zamankinden daha sıkışık durumdayım.

JACK

Kayıp eşya bulunduğuna göre artık büyük ödüle gerek yok.

(Lane tepsinin üzerinde söz konusu sigara tablasıyla girer. Algernon onu hemen alır. Lane çıkar.)

---

[3] Londra Emniyet Müdürlüğü (ç.n.).

ALGERNON

İtiraf etmeliyim Ernest, bu seninkisi cimrilik. *(Tablayı açar ve göz gezdirir.)* Ama neyse, fark etmez, çünkü şimdi içindeki ithafa baktım da seninki olmadığını anladım.

JACK

Elbette benimki. *(Ona doğru hamle eder.)* Onu benim elimde yüzlerce kez gördün ve içinde ne yazdığını okumaya hiç hakkın yok. Özel bir sigara tablasındaki yazıyı okumak bir beyefendiye hiç yakışmayan bir şey.

ALGERNON

Ah! Neyin okunması ve neyin okunmaması gerektiğine dair değişmez kaidelere sahip olmak saçmalık. İnsan her şeyi okumalı. Çağdaş kültürün yarısından fazlası nelerin okunmaması gerektiğine dayanıyor.

JACK

Bu gerçeğin tamamen farkındayım ve çağdaş kültürü tartışmak niyetinde değilim. Bu, bir kimsenin mahremiyet sınırları içinde konuşması gerektiği türden bir şey değil. Ben sadece sigara tablamı geri istiyorum.

ALGERNON

Evet, ama bu, senin sigara tablan değil. Bu sigara tablası Cecily ismindeki birinden hediye ve sen, bu isimde hiç kimseyi tanımadığını söyledin.

JACK

Pekâlâ, madem bilmek istiyorsun, Cecily benim teyzem olur.

ALGERNON

Senin teyzen!

JACK

Evet, üstelik çok hoş bir kadındır. Tunbridge Wells'te yaşıyor. Hadi şunu bana geri ver Algy.

ALGERNON *(Kanepenin arkasına çekilir.)*

Ama eğer o senin teyzense ve Tunbridge Wells'te yaşıyorsa neden kendisine Cecily diyor? "Küçük Cecily'den en derin sevgilerle."

JACK *(Kanepeye yönelir ve dizlerinin üzerinde oturur.)*

Sevgili dostum, bunda ne var yani? Bazı teyzeler uzun boyludur, bazı teyzeler değildir. Bu tamamen teyzenin kendi kararına bırakılması gereken bir konu. Sen bütün teyzelerin tam olarak senin kendi teyzen gibi olması gerektiğini düşünüyor gibisin. Bu, saçmalık. Tanrı aşkına, geri ver sigara tablamı. *(Algernon'ı odanın etrafında takip eder.)*

ALGERNON

Evet. Ama teyzen neden seni amcası olarak çağırıyor. "Küçük Cecily'den en derin sevgilerle sevgili Jack Amca'sına." Kabul ediyorum, bir teyzenin küçük bir teyze olmasına itirazım yok, ama neden bir teyze, boyunun hiç önemi yok, kendi yeğenini amcası olarak çağırsın, hiç anlayamıyorum. Üstelik senin ismin Jack de değil, Ernest.

JACK

Ernest değil, Jack.

ALGERNON

Bana her zaman Ernest olduğunu söylerdin. Seni herkese Ernest olarak tanıştırıyorum. Sen de Ernest olarak mukabele ediyorsun. İsmin sanki Ernest'mış gibi görünüyorsun. Sen hayatımda gördüğüm en Ciddi[4] görünüşlü kişisin. İs-

[4] Yazar, oyunun ismi *The Importance of Being EARNEST* ile oyundaki karakter *ERNEST* arasında kelime oyunu yapıyor (ç.n.).

minin Ernest olmadığını iddia etmen tam bir saçmalık. Bu, senin kartvizitinde de yazıyor. İşte onlardan birisi. *(Kutudan bir tane alır.)* "Bay Ernest WORTHING, B.4, Albany". Olur da bana, Gwendolen'a ya da başka birisine karşı inkâr etmeye kalkarsın diye isminin Ernest olduğunun bir delili olarak bunu saklayacağım. *(Kartı cebine koyar.)*

JACK

Pekâlâ, benim ismim şehirde Ernest, kırda ise Jack ve sigara tablası bana kırda verildi.

ALGERNON

Evet ama bu, senin Tunbridge Wells'te yaşayan küçük Cecily Teyze'nin sana sevgili amcasıymışsın gibi hitap etmesi gerçeğini açıklamıyor. Haydi dostum, ağzındaki baklayı çıkartırsan hemen daha iyi hissedeceksin kendini.

JACK

Sevgili Algy, tam bir dişçiymişsin gibi konuşuyorsun. Bir kimsenin dişçi değilken bir dişçi gibi konuşması çok bayağı. Yanlış bir izlenim yaratıyor.

ALGERNON

Eh, bu tam da dişçilerin yaptığı şey. Şimdi, devam et! Her şeyi anlat bana. Her zaman senin gedikli ve gizli bir Bunburyist olduğundan şüphelendiğimi söyleyebilirim ve şimdi bundan kesinlikle eminim.

JACK

Bunburyist? Bir Bunburyist'le ne ima ediyorsun?

ALGERNON

Neden şehirde Ernest ve kırda Jack olduğunu bana anlatır anlatmaz sana bu eşsiz ifadenin anlamını açıklayacağım.

JACK

Öyleyse önce sigara tablamı ver.

ALGERNON

Al bakalım. *(Sigara tablasını uzatır.)* Şimdi açıklamanı yap ve rica ederim beklenmedik bir şey olsun.

JACK

Sevgili dostum, aslında açıklamamda beklenmedik hiçbir şey yok. Doğrusu, oldukça sıradan. Beni küçük bir çocukken oldukça özel şartlar altında evlat edinen ve sahip olduğum tüm parayı bırakan merhum Bay Thomas Cardew, vasiyetnamesinde beni torunu Bayan Cecily Cardew'e vasi tayin etti. Senin kıymetini takdir etmenin mümkün olmadığı bir saygı dolayısıyla bana amcası olarak hitap eden Cecily, takdire şayan mürebbiyesi Bayan Prism'in nezareti altında benim kırdaki evimde yaşıyor.

ALGERNON

Kırdaki bu ev nerede, laf aramızda?

JACK

Bu seni ilgilendirmez, sevgili dostum. Sen oraya davet edilmeyeceksin... Sana samimiyetle şunu söyleyebilirim ki bu yer Shropshire'da değil.

ALGERNON

Bundan şüpheliyim, sevgili dostum! Ben iki ayrı durumdan ötürü tüm Shropshire çevresinde Bunbury oldum. Şimdi, devam et. Neden şehirde Ernest ve kırda Jack'sin bakalım?

JACK

Sevgili Algy, benim gerçek nedenlerimi anlayıp anlayamayacağını bilmiyorum. Bunun için yeterince ciddi değilsin.

Bir kimse vasilik mevkiinde yer aldığı zaman, bütün meselelerde çok yüksek ahlaki bir tavrı benimsemelidir. Bu şekilde davranmak o kişinin sorumluluğudur ve yüksek bir ahlaki tavrı aşırıya vardırmanın o kimsenin sağlığına ya da mutluluğuna çok fazla katkı sağladığını söylemek güç olduğundan, kasabaya inebilmek için ben her zaman, Albeny'de yaşayan ve başını en korkunç belalara sokan Ernest isminde benden daha genç bir erkek kardeşim varmış gibi davrandım. İşte, sevgili Algy, bütün saf ve basit gerçek bundan ibaret.

ALGERNON

Gerçek nadiren saftır ve asla basit değildir. Yoksa çağdaş yaşam çok usandırıcı ve çağdaş edebiyat da tamamen imkânsız olurdu.

JACK

Bu hiç de kötü bir şey olmazdı.

ALGERNON

Edebiyat eleştirisinde yeteneksizsin benim sevgili dostum. Hiç deneme. Bu işi, hiç üniversiteye gitmemiş insanlara bırakmalısın. Onlar bunu günlük gazetelerde çok iyi yapıyorlar. Senin gerçekte ne olduğuna gelince, sen bir Bunburyist'sin. Senin bir Bunburyist olduğunu söylemekte çok haklıydım. Sen, benim bildiğim en ileri gitmiş Bunburyist'lerden birisin.

JACK

Ne demek istiyorsun?

ALGERNON

Sen, arzu ettiğin sıklıkta şehre gelebilmek için Ernest isminde çok yararlı genç bir kardeş uydurdun. Ben, istedi-

ğim zaman kıra inebilmek için Bunbury isminde olur olmaz hastalanan birini uydurdum.

JACK

Ne saçmalık!

ALGERNON

Hiç de değil. Bunbury kesinlikle paha biçilmezdir. Eğer Bunbury'nin olağanüstü kötü sağlığı olmasaydı örneğin, bu akşam seninle Savoy'da akşam yemeğine çıkamayacaktım. Zira, aslında bir haftadan fazladır akşam yemeği için Augusta Teyze'ye sözüm vardı.

JACK

Ben bu akşam yemek için seni hiçbir yere davet etmedim ki.

ALGERNON

Biliyorum, sen davetiye gönderme konusunda akıl almaz biçimde ihmalkârsın. Senin bu tavrın budalalık. Hiçbir şey insanları davetiye almamak kadar kızdıramaz.

JACK

Dinle, ben Savoy'a akşam yemeğine gidemem. Onlara yedi yüz sterline yakın borcum var. Önüme durmadan mahkeme kâğıtları falan sürüyorlar. Bana hayatı zehir ediyorlar.

ALGERNON

İyi de canım, neden borcunu ödemiyorsun? İstemediğin kadar paran var.

JACK

Evet. Ama Ernest'ın yok ve ben de Ernest'ın ününe gölge düşürmemeliyim. Ernest hesabını asla ödemeyen şu tiplerden biri. Haftada bir mahkemeden celp kâğıdı alıyor.

ALGERNON

Öyleyse gidip Willis'te akşam yemeği yiyelim.

JACK

Augusta Teyze'nle yesen çok daha iyi olur.

ALGERNON

Böyle bir şey yapmaya en küçük bir niyetim bile yok. İlk olarak, pazartesi akşam yemeğini onda yedim ve akrabalarla haftada bir kere akşam yemeği yemek kesinlikle kâfi. İkinci olarak, ne zaman orada akşam yemeği yesem bana hep ailenin bir üyesiymişim gibi davranılıyor ve yemekte ya yanımda hiç kadın olmuyor ya da iki tane birden. Üçüncü olarak, bu akşam beni kimin yanına oturtacağını çok iyi biliyorum. Her zaman karşısında oturan kocasıyla flört eden Mary Farquhar'ın yanına. Bu, pek keyifli değil. Doğrusu, uygun da değil... ve bu tür şeyler aşırı derecede artıyor. Londra'da kendi kocalarıyla flört eden kadınların sayısı kesinlikle bir skandal derecesinde. Çok kötü görünüyor. İnsanın kirli çamaşırlarını milletin önünde yıkaması gibi bir şey. Üstelik, artık senin gedikli bir Bunburyist olduğunu bildiğimden, doğal olarak seninle Bunbury olmak hakkında konuşmak istiyorum. Sana kuralları açıklamak isterim.

JACK

Ben kesinlikle bir Bunburyist değilim. Eğer Gwendolen beni kabul ederse, kardeşimi öldüreceğim, aslında sanırım onu her koşulda öldüreceğim. Cecily onunla biraz fazla ilgileniyor. Sürekli onu affetmemi rica ediyor falan filan. Bu, oldukça can sıkıcı. Neticede Ernest'tan kurtulacağım. Sana da şiddetle aynısını Bay ..., garip isimli hastalıklı arkadaşınla yapmanı tavsiye ederim.

ALGERNON

Hiçbir şey beni Bunbury'den ayrılmaya ikna edemez ve eğer evleneceksen, ki bana ziyadesiyle sorunlu görünüyor, Bunbury'yi tanımış olmaktan çok memnuniyet duyacaksın. Bunbury'yi tanımaksızın evlenen bir adamın çok berbat bir hayatı olur.

JACK

Bu saçmalık. Eğer ben Gwendolen gibi çekici bir kızla evlenirsem; ki o, hayatımda gördüğüm evlenmek isteyeceğim tek kız, kesinlikle Bunbury'yi tanımak istemeyeceğim.

ALGERNON

Öyleyse bunu karın isteyecek. Evlilik yaşamında üç kişinin bir şirket ve iki kişinin ise hiçbir şey olmadığını anlamaz görünüyorsun.[5]

JACK *(Anlamlı bir şekilde)*

Benim sevgili genç dostum, bu, çürümüş Fransız tiyatrosunun son elli yıldır önümüze sürüp durduğu bir kuram.

ALGERNON

Evet; ve bunu, mutlu İngiliz yurdu yarı zamanda ispatladı.

JACK

Tanrı aşkına, alaycı olmaya çalışma. Alaycı olmak kesinlikle kolaydır.

---

[5] Wilde "two is company, three is a crowd" *(İki kişi şirkettir, üç kişi kalabalık* ya da *iki kişi olduk mu mutluyuz, üç olduk mu biri fazla)* şeklindeki özdeyişi tersine çeviriyor: "three is company and two is none" *(Üç kişi şirkettir, iki kişi hiçbir şey* ya da *üç kişi eğlenir, iki kişi sıkılır)* (ç.n.).

ALGERNON

Sevgili dostum, bugünlerde bir şey olmak hiç kolay değil. Her alanda korkunç bir rekabet var. *(Bir zil sesi duyulur.)* Ah! Bu Augusta Teyze olmalı. Yalnızca akrabalar ve alacaklılar daima bu Wagner tarzıyla çalabilirler zili. Şimdi, eğer onu on dakika için alıkoyabilirsem ve böylece sen de Gwendolen'a evlenme teklif etmek için bir fırsata sahip olabilirsen, bu gece seninle Willis'te akşam yemeği yiyebilir miyim?

JACK

Sanırım, eğer istersen.

ALGERNON

Evet, ama bu konuda ciddi olmalısın. Ben yediklerine ciddiyet göstermeyen insanlardan nefret ederim. Bu, onların çok sığ olduğunu gösterir.

(Lane girer.)

LANE

Lady Bracknell ve Bayan Fairfax.

(Algernon onları karşılamak için öne çıkar. Lady Bracknell ve Gwendolen girerler.)

LADY BRACKNELL

İyi günler, sevgili Algernon, umarım bugün haline tavrına dikkat ediyorsundur.

ALGERNON

Çok iyi hissediyorum, Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Bu, pek aynı şey değil. Aslında bu iki şey nadiren beraber gider. *(Jack'i görür ve buz gibi soğuk bir ifadeyle selamlar.)*

ALGERNON *(Gwendolen'a)*

Aman Yarabbi, çok şıksın.

GWENDOLEN

Ben her zaman şık olmuşumdur, öyle değil mi Bay Worthing?

JACK

Bütünüyle mükemmelsiniz Bayan Fairfax.

GWENDOLEN

Ah! Umarım öyle değilimdir. İlerlemek için hiç yer bırakmaz, oysa ben pek çok yönden ilerlemek niyetindeyim. *(Gwendolen ve Jack birlikte köşeye otururlar.)*

LADY BRACKNELL

Biraz geç kaldıysak özür dilerim, ama sevgili Lady Harbury'ye kısa bir ziyaret yapmak zorunda kaldım. Zavallı kocasının ölümünden beri oraya hiç gitmemiştim. Hayatımda böylesine değişmiş bir kadın görmedim, yirmi yaş gençleşmiş gibi görünüyordu. Şimdi bir fincan çay ve bana söz verdiğin salatalı sandviçlerden alabilirim.

ALGERNON

Elbette, Augusta Teyze. *(Çay masasına gider.)*

LADY BRACKNELL

Buraya gelip oturmayacak mısın Gwendolen?

GWENDOLEN

Teşekkürler anne, burada çok rahatım.

ALGERNON *(Korku içinde boş tabağı alır.)*

Aman yarabbi! Lane! Neden hiç salatalı sandviç yok? Onları özellikle ısmarlamıştım.

LANE *(Ciddi bir havayla)*

Bu sabah markette hiç salata yoktu efendim. İki kere gittim.

ALGERNON

Hiç mi!

LANE

Hayır efendim. Hatta peşin paraya bile.

ALGERNON

Tamamdır Lane, teşekkür ederim.

LANE

Teşekkür ederim efendim. *(Çıkar.)*

ALGERNON

Peşin paraya bile salata olmamasına çok üzüldüm, Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Gerçekten hiç sorun değil Algernon. Bana artık bütünüyle eğlence için yaşıyormuş gibi görünen Lady Harbury ile biraz hamur tatlısı yemiştim.

ALGERNON

Duyduğuma göre saçları kederden tamamen altın sarısına dönmüş.

LADY BRACKNELL

Saçlarının renginin değiştiğine kuşku yok. Hangi sebepten, tabii ben bunu söyleyemem. *(Algernon karşıya geçer ve çay*

uzatır.) Teşekkür ederim. Bu akşam senin için oldukça keyif verici bir şeyim var Algernon. Seni Mary Farquar'ın yanına oturtacağım. Çok hoş bir kadın ve kocasına karşı öylesine dikkatli ki. Onları seyretmek zevk veriyor.

ALGERNON

Korkarım, Augusta Teyze, bu akşam sizinle yemek yeme zevkinden mahrum kalmak zorundayım.

LADY BRACKNELL *(Kaşlarını çatarak)*

Bunu ummazdım Algernon. Masa düzenim tamamen bozulacak. Amcan akşam yemeğini üst katta yemek zorunda kalacak. Neyse ki buna alışkın.

ALGERNON

Bu çok can sıkıcı bir durum ve söylemem gerek, benim için büyük bir hayal kırıklığı oldu; ama az önce zavallı arkadaşım Bunbury'nin yeniden çok hastalandığını bildiren bir telgraf aldım. *(Jack'le karşılıklı bakışırlar.)* Onunla birlikte olmam gerektiğini düşünüyor gibiler.

LADY BRACKNELL

Bu çok tuhaf. Görünen o ki şu Bay Bunbury garip şekilde kötü sağlığından çekiyor.

ALGERNON

Evet, zavallı Bunbury'nin korkunç bir hastalığı var.

LADY BRACKNELL

Yani, söylemek zorundayım Algernon, bence şu Bay Bunbury ölsün mü, yaşasın mı artık kararını vermesinin zamanıdır. Böyle tereddüt edip durmak pek saçma. Ben de yatalaklara gösterilen bu modern zaman sevecenliğini hiçbir şekilde kabul edemiyorum. Bunun hastalıklı bir tutum olduğu kanaatindeyim. Hangi hastalık olursa olsun başkaları

tarafından teşvik edilecek bir şey değildir. Sağlık yaşamın başlıca ödevidir. Bunu senin zavallı amcana da hep söylüyorum, ama o asla bunlara kulak asıyormuş gibi görünmüyor... Sağlık durumunun gidişatında düzelme olduğu sürece. Pekâlâ Algernon, eğer Bay Bunbury'nin başucunda olman gerekiyorsa, diyecek başka bir şeyim yok. Ama Bay Bunbury'ye, tarafımdan cumartesi günü tekrar hastalanmayacak kadar kibarlık göstermesini rica edersen minnettar olurum, çünkü benim için müzikleri düzenlemen konusunda sana güveniyorum. Bu, benim son misafir kabulüm ve sohbeti teşvik edecek bir şeylere ihtiyacım olacak, özellikle de herkesin söyleyecek neyi varsa çoktan söylediği tam bu mevsim sonunda; gerçi çoğu durumda söyleyebilecekleri de fazla bir şey değil ya...

ALGERNON

Hâlâ bilinci yerindeyse Bunbury ile konuşacağım Augusta Teyze ve sanırım, onun cumartesiye kadar iyi olacağına dair size söz verebilirim. Elbette müzik büyük bir sorun. Bilirsiniz, iyi müzik çalsanız insanlar dinlemez, yok kötü müzik çalsanız bu sefer de konuşmazlar. Ama hazırladığım programı gözden geçireceğim, eğer siz incelik gösterip bir müddet için yan odaya gelirseniz.

LADY BRACKNELL

Teşekkür ederim Algernon, çok düşüncelisin. *(Kalkar ve Algernon'ı takip eder.)* Eminim birkaç küçük düzeltmeden sonra program harika olacak. Fransız şarkılarına imkânı yok izin veremem. İnsanlar hep onların yakışıksız olduğunu düşünüyormuş gibiler; ya şaşkına dönüyorlar, ki bu kabalık oluyor, ya da daha kötüsü gülüyorlar. Ama Alman ezgileri son derece hatırı sayılır bir lisanda ve doğrusu ben de böyle olduğuna inanıyorum. Gwendolen, bana eşlik eder misin?

GWENDOLEN

Elbette anne.

(Lady Bracknell ve Algernon müzik odasına girerler ve Gwendolen arkada kalır.)

JACK

Güzel bir gün oldu, Bayan Fairfax.

GWENDOLEN

Lütfen bana havadan bahsetmeyin Bay Worthing. Ne zaman insanlar bana havadan bahsetse, kesinlikle hep başka şeyler ima ettiklerini hissediyorum. Bu da beni sinirlendiriyor.

JACK

Ben de başka bir şey ima ediyordum.

GWENDOLEN

Biliyordum. Aslında hiç yanılmam.

JACK

İzin verirseniz Lady Bracknell'in geçici yokluğundan istifade etmek istiyordum...

GWENDOLEN

Ben de kesinlikle böyle yapmanızı tavsiye ederim. Ona sık sık bu konudan söz açmak zorunda kalmış olduğum halde annem bir odaya aniden geri gelmekte ustadır.

JACK *(Gergin bir şekilde)*

Bayan Fairfax, sizinle karşılaştığımdan beri size tüm diğer kızlara olduğundan çok daha fazla hayranlık duyuyorum... Şeyden beri karşılaştığım... sizinle karşılaştığımdan beri.

GWENDOLEN

Evet, bunun tamamıyla farkındayım. Ve pek çok kere, en azından toplulukiçinde, bunu daha fazla göstermenizi diledim. Bende her zaman karşı konulmaz bir büyülenme yarattınız. Sizinle tanışmadan önce bile size kayıtsız olmaktan uzaktım. *(Jack ona şaşkınlıkla bakar.)* Biz, bildiğinizi umuyorum Bay Worthing, idealler çağında yaşıyoruz. Bu olgu sürekli olarak pahalı aylık dergilerde konu ediliyor ve duyduğuma göre ta taşradaki papazlarımızın kürsülerine kadar ulaşmış; ve benim idealim her zaman Ernest isminde birini sevmek oldu. Bu isimde mutlak güven ilham eden bir şeyler var. Algernon'ın bana Ernest isminde bir arkadaşı olduğundan bahsettiği o ilk an sizi sevmenin yazgım olduğunu biliyordum. Zihnimin rahat etmesi bakımından bereket versin ki, kendi şahsi tecrübelerime dayanacak olursam, bu isim son derece nadir.

JACK

Beni gerçekten seviyor musun, Gwendolen?

GWENDOLEN

Tutkuyla!

JACK

Sevgilim! Beni ne kadar mutlu ettiğini bilemezsin.

GWENDOLEN

Ernest'ım benim! *(Birbirlerine sarılırlar.)*

JACK

Ama eğer ismim gerçekten Ernesı olmasaydı beni sevmeyeceğini kastetmiyorsun, değil mi?

GWENDOLEN

Ama senin adın Ernest.

JACK

Evet, bunu biliyorum. Ama başka bir şey olduğunu varsayalım, beni sevmeyeceğini mi ima ediyorsun bu durumda?

GWENDOLEN *(Hızlı hızlı konuşarak)*

Ah! Bu, açıkça metafiziksel bir varsayım ve diğer pek çok metafiziksel varsayım gibi, bildiğimiz şekliyle gerçek yaşamın fiili gerçeklerine çok az uyuyor.

JACK

Şahsen, sevgilim, tamamen samimi konuşmak gerekirse, ben Ernest ismini o kadar da sevmiyorum. Bu ismin bana uyduğunu hiç sanmıyorum.

GWENDOLEN

Bu sana harika uyuyor. Bu ilahi bir isim. Kendine has bir müziği var. Titreşimler yaratıyor.

JACK

Yani gerçekten, Gwendolen, bence çok daha hoş bir sürü isim var. Mesela Jack, çekici bir isim bence.

GWENDOLEN

Jack mi?... Hayır, Jack isminde çok az müzik var, aslında belki de hiç yok. Kesinlikle ne heyecan veriyor ne de titreşimler yaratıyor... Pek çok Jack tanıdım ve onların hepsi, istisnasız, gayet aleladeydiler. Üstelik, herkes bilir ki, Jack, John'un evcimen halidir! John adında bir adamla evlenen bütün kadınlara acıyorum. Bu kadınlar, çok muhtemel ki, benzersiz yalnızlık zamanlarının keyfinin büyüsünü asla tanıyamayacaklar. Tek gerçek güvenilir isim Ernest.

JACK

Gwendolen, derhal vaftiz edilmeliyim... Yani, hemen evlenmeliyiz demek istiyorum. Kaybedecek hiç zaman yok.

GWENDOLEN

Evlenmek mi Bay Worthing?

JACK *(Aşırı derecede şaşırarak)*

Şey... Elbette. Sizi sevdiğimi biliyorsunuz ve siz de Bayan Fairfax, bana karşı kesinlikle kayıtsız olmadığınıza inandırdınız beni.

GWENDOLEN

Size tapıyorum. Ama bana henüz evlenme teklif etmediniz. Evlilikten hiç bahsedilmedi. Bu konunun sözü bile edilmedi.

JACK

Öyleyse... Şimdi yapabilir miyim bu teklifi?

GWENDOLEN

Sanırım bu harika bir fırsat. Ve sizi olası bir hayal kırıklığından kurtarmak için Bay Worthing, teklifinizi kabul etmeye karar verdiğimi şimdiden tam bir içtenlikle söylemenin doğru olacağına inanıyorum

JACK

Gwendolen!

GWENDOLEN

Evet, Bay Worthing, bana ne söyleyecektiniz?

JACK

Size ne söyleyeceğimi biliyorsunuz.

GWENDOLEN

Evet, ama söylemediniz.

JACK

Gwendolen, benimle evlenir misiniz? *(Dizlerinin üstüne çöker.)*

GWENDOLEN

Elbette evlenirim sevgilim. Kim bilir bunu ne kadar zamandır içinizde saklıyordunuz! Korkarım nasıl evlenme teklif edileceği konusunda çok az tecrübeniz oldu.

JACK

Bir tanem, bu dünyada senden başka hiç kimseyi sevmedim.

GWENDOLEN

Evet, ama erkekler sık sık alıştırma yapmak için evlenme teklif ederler. Erkek kardeşim Gerald'ın böyle yaptığını biliyorum. Ayrıca bütün kız arkadaşlarım da bana anlattılar. Ne kadar muhteşem mavi gözleriniz var, Ernest! Öylesine, öylesine masmaviler ki... Umarım bana her zaman şimdi olduğu gibi bakarsın, özellikle de başka insanlar varken.

(Lady Bracknell girer.)

LADY BRACKNELL

Bay Worthing! Şu yarı yatmış durumunuzu değiştiriniz efendim. Bu, son derece edebe aykırı.

GWENDOLEN

Anne! *(Kalkmayı dener, Gwendolen onu tutar.)* Sizden gitmenizi istemek zorundayım. Burada size yer yok. Üstelik, Bay Worthing henüz tamamen bitirmedi.

LADY BRACKNELL

Neyi bitirmedi, sorabilir miyim?

GWENDOLEN

Ben Bay Worthing ile nişanlandım anne. *(Beraber kalkarlar.)*

LADY BRACKNELL

Afedersin, sen hiç kimseyle nişanlanmadın. Biriyle nişanlandığın zaman, ben ya da sağlığı buna müsaade ederse baban, seni bu durumdan haberdar edeceğiz. Nişanlılık bir genç kız için daima bir sürpriz olmalıdır, duruma göre hoş ya da değil. Bu, onun kendi kendine halletmesine izin verilecek bir mesele değil... Şimdi size yöneltmek üzere birkaç sorum olacak Bay Worthing.

JACK

Tüm sorularınıza yanıt vermekten memnuniyet duyarım Lady Bracknell.

GWENDOLEN

Cevaplarını biliyorsanız demek istiyorsunuz herhalde. Annemin soruları bazen oldukça bezdirici soruşturmalara dönüşür.

LADY BRACKNELL

Onları özellikle zorlaştırmak niyetindeyim. Ve Gwendolen, ben bu soruşturmayı yaparken sen beni aşağıda, arabada bekleyeceksin.

GWENDOLEN *(Sitem ederek)*

Anne!

LADY BRACKNELL

Arabaya, Gwendolen! *(Gwendolen kapıya ilerler. O ve Jack, Bayan Bracknell'in arkasından birbirine öpücükler yollarlar. Bayan Bracknell sanki bu seslerin ne olduğunu anlamamış gibi belirsizce çevresine bakınır. Sonunda arkasına döner.)* Gwendolen, arabaya!

GWENDOLEN

Peki anne. *(Arkaya, Jack'e bakarak çıkar.)*

LADY BRACKNELL *(Otururak)*

Oturacak bir şey alabilirsiniz Bay Worthing.

(Not defteri ve kalem için cebine bakar.)

JACK

Teşekkür ederim Lady Bracknell, ayakta durmayı tercih ederim.

LADY BRACKNELL *(Not defterini ve kalemi eline alır.)*

Şunu söylemeye mecburum ki, her ne kadar sevgili Bolton Düşesi ile aynı listeye sahip olsam da, listemdeki evliliğe uygun erkekler arasında siz yoksunuz. Biz beraber çalışırız aslında. Yine de ben isminizi kaydetmeye bütünüyle hazırım, ama cevaplarınız gerçekten seven bir annenin gerekli gördüğü şeylere uygun olmalı. Sigara kullanır mısınız?

JACK

Şey, evet, kabul etmeliyim ki sigara içiyorum.

LADY BRACKNELL

Bunu duyduğuma memnun oldum. Bir erkeğin daima şöyle ya da böyle bir meşguliyeti olmalıdır. Londra'da böyle pek çok aylak adam var. Kaç yaşındasınız?

JACK

Yirmi dokuz.

LADY BRACKNELL

Evlenmek için çok iyi bir yaş. Oldum olası evlenme arzusu içindeki bir erkeğin ya her şeyi bilmesi ya da hiçbir şey

bilmemesi gerektiği fikrine sahip olmuşumdur. Siz ne biliyorsunuz?

JACK *(Bir tereddütten sonra)*

Hiçbir şey bilmiyorum Bayan Bracknell.

LADY BRACKNELL

Bunu duyduğuma sevindim. Doğuştan gelen bilgisizliği bozan hiçbir şeyi onaylamam. Bilgisizlik narin egzotik bir meyvedir; ona dokunun, tüm parıltısı yok olur. Modern eğitim kuramının tamamı kökten çürüktür. Neyse ki, en azından İngiltere'de her nasılsa eğitim hiç etki yaratmıyor. Eğer yaratsaydı üst sınıfları ciddi bir tehlikeye düşürürdü ve belki de Grosvenor Meydanı'nda şiddet eylemlerine sebebiyet verirdi. Geliriniz nedir?

JACK

Yılda yedi-sekiz bin arası.

LADY BRACKNELL *(Defterine bir not düşer.)*

Emlâktan mı, yoksa yatırımdan mı?

JACK

Daha çok yatırımdan.

LADY BRACKNELL

Tatmin edici. İnsan hayattayken ödemesi gereken vergiler ile öldükten sonra alınan vergiler arasında, toprak ne zevk ne de kâr getirir oldu. Toprak insana dünyada bir mevki sağlar ve onu elde tutmaya da mani olur. Toprak hakkında söylenebileceklerin hepsi bu.

JACK

Bir kır evim var, tabii ona bağlı bir miktar toprakla beraber, altı yüz dönüm kadar sanırım, ama asıl gelirim bu de-

gil. Doğrusunu söylemek gerekirse, bildiğim kadarıyla, ondan bir şeyler sağlayanlar sadece kaçak avcılar.

LADY BRACKNELL

Bir kır evi! Kaç odalı? Neyse, bu nokta daha sonra açıklığa kavuşturulabilir. Şehirde bir eviniz vardır umarım. Gwendolen gibi, doğası bozulmamış, sade bir kızdan kırda oturması beklenemez herhalde.

JACK

Evet, Belgrave Meydam'nda bir evim var, ama yıllık olarak Lady Bloxhom'a kiralandı. Tabii ki istediğim zaman geri alabilirim, altı ay önceden haber vermek suretiyle.

LADY BRACKNELL

Lady Bloxham mı? Onu tanımıyorum.

JACK

Ah, o çok az çıkar dışarı. Çok yaşlı bir bayan.

LADY BRACKNELL

Ah, günümüzde yaş kesinlikle saygın bir karakterin güvencesi değil. Belgrave Meydanı, kaç numara?

JACK

149.

LADY BRACKNELL *(Başını sallayarak)*

Gözde bir bölge değil. Bir şeyler olduğundan şüpheleniyordum. Yine de kolaylıkla değiştirilebilir.

JACK

Modayı mı yoksa bölgeyi mi kastediyorsunuz?

LADY BRACKNELL *(Sert bir şekilde)*

Gerekirse ikisini de, sanırım. Politik görüşleriniz nelerdir?

JACK

Şey, korkarım hiçbir politik görüşe sahip değilim. Ben bir Liberal Birlik taraftarıyım.[6]

LADY BRACKNELL

Ah, Tory[7] üyesi sayılır. Bizimle akşam yemeği yerler. Ya da her koşulda akşamüstü gelirler. Tabii ki sosyalistlere[8] karşı hiç sempatiniz yok?

JACK

Ah! Sınıf savaşını kızıştırmak istemem, eğer demek istediğiniz buysa, Lady Bracknell.

LADY BRACKNELL

Demek istediğim tam da buydu... Ehem!... Aileniz hayatta mı?

JACK

İkisini de kaybettim.

LADY BRACKNELL

İkisini de mi?... Bir ebeveyni kaybetmek talihsizlik olarak kabul edilebilir... İkisini birden kaybetmek ise ihmalkârlık gibi görünüyor. Babanız kimdi? Kuşkusuz servet sahibi bir adamdı. Sosyalist gazetelerin verdiği isimle tüccar tabakası içinden mi doğmuş, yoksa soylu sınıfından mı geliyor?

---

[6] 1845'te muhafazakâr *Tory* partisinden ayrılıp, 1886'da tekrar birleşme kararı alan bir grup. Bu politik eğilimin taraftarları muhafazakârlara yakın olup İrlanda'nın özerkliğine karşı oy kullanmışlardı (ç.n.).

[7] Tory: İngiliz Muhafazakâr Parti üyesi. Tory'ye karşıt olarak 1868'de Liberal Parti kuruldu (ç.n.).

[8] Radical Party (ç.n.).

JACK

Korkarım gerçekten bilmiyorum. Aslında, Lady Bracknell, söylediğim gibi, ailemi kaybettim. Yani, ailemin beni kaybetmiş olduğunu söylemek doğruya daha yakın olacak... Ben gerçekten kim tarafından dünyaya getirildiğimi bilmiyorum. Ben... şey, ben bulundum.

LADY BRACKNELL

Bulunmak!

JACK

Çok hayırsever ve müşfik tabiatlı yaşlı bir beyefendi olan merhum Bay Thomas Cardew beni bulmuş ve bana Worthing ismini vermiş; çünkü beni bulduğu zaman cebinde Worthing için birinci sınıf bir bilet varmış. Worthing, Sussex'te bir yerdir, deniz kıyısında bir mesire yeri.

LADY BRACKNELL

Şu deniz kıyısındaki mesire yeri için birinci sınıf bir bileti olan hayırsever beyefendi sizi nerede bulmuş acaba?

JACK *(Soğuk bir şekilde)*

Bir el çantasının içinde.

LADY BRACKNELL

Bir el çantası mı?

JACK *(Gayet ciddi)*

Evet, Lady Bracknell. Ben bir el çantasının içindeymişim -büyükçe siyah deri bir çanta, tutamaklı- sıradan bir el çantası aslında.

LADY BRACKNELL

Şu Bay James mi, Thomas mı her ne Cardew ise bu sıradan el çantasına hangi mekânda rastlamış?

JACK

Viktorya İstasyonu'nda bir vestiyerde. Kendisininki diye yanlışlıkla verilmiş.

LADY BRACKNELL

Viktorya İstasyonu'nda bir vestiyerde ha?

JACK

Evet, Brighton hattında.

LADY BRACKNELL

Hattın ehemmiyeti yok. Bay Worthing az önce anlattıklarınızdan ötürü bir parça şaşırdığımı itiraf edeyim. Bir el çantasında, tutamakları var ya da yok fark etmez, doğmuş olmak ya da her nasılsa ortaya çıkmak, bana Fransız Devrimi'nin en iğrenç aşırılıklarından birini hatırlatan aile hayatının kabul görmüş kurallarına bir hürmetsizlikmiş gibi görünüyor. Ve tahmin ederim, bu talihsiz hareket neye vardı biliyorsunuzdur? El çantasının bulunduğu bu özel mekâna gelince, bir tren istasyonundaki bir vestiyer toplumsal bir sağduyusuzluğu örtmek için uygun olabilir -doğrusu, muhtemelen bundan önce de, bu amaç için kullanıldı-[9], ama yüksek sosyetede kabul gören bir mevkiye gelmek için pek sağlam bir temel olarak düşünülemez.

JACK

Size sorabilir miyim öyleyse ne yapmamı tavsiye edersiniz? Gwendolen'ın mutluluğunu temin etmek için dünyada her şeyi yapacağımı söylememe gerek yok herhalde.

---

[9] Lady Bracknell, Jack'in alt sınıflardan bir kadın ile bir erkeğin gayrimeşru çocuğu olabileceğini söylemeye getiriyor ki bu durum Viktoryen toplumunun ölçütlerine göre evliliği imkânsız kılıyordu. Wilde'ın diğer bir ünlü oyunu *A woman no Importance* (Önemsiz Bir Kadın) bu tema üzerine kurulmuştur (ç.n.).

LADY BRACKNELL

Size şiddetle şunu tavsiye ederim Bay Worthing, araştırın ve mümkün olan en kısa sürede kendinize bir aile tedarik edin ve mevsim sona ermeden en azından bir ebeveyninizi, ikisinden biri olabilir, takdim etmek için sıkı bir çaba harcayın.

JACK

Şey, bunu nasıl halledeceğimi pek bilemiyorum. Ne zaman isterseniz size el çantasını takdim edebilirim. Evde soyunma odamda duruyor. Gerçekten, bunun sizi tatmin edeceğini düşünüyorum.

LADY BRACKNELL

Beni mi bayım! Bunun benimle ne ilgisi var? Benim ve Lord Bracknell'ın, en yüksek alakayla yetiştirilmiş tek kızımızın bir vestiyerle evlenmesine ve bir bohçayla nişanlanmasına izin vereceğimizi düşünmüyorsunuz herhalde? *(Jack kızgınlıkla irkilir.)* Bana lütfen kapıyı açar mısınız beyefendi! Gelecekte Bayan Fairfax ile aranızda hiçbir şekilde bir iletişim olmayacağını anlıyorsunuz kuşkusuz.

(Lady Bracknell şiddetli bir kızgınlıkla, hızla çıkar.)

(Algernon, diğer odadan, Evlilik Marşı'nı çalmaya başlar. Jack küplere binmiş bir şekilde bakar ve kapıya gider.)

JACK

Tanrı aşkına şu korkunç besteyi çalma Algy. Ne kadar da budalasın!

(Müzik susar ve Algernon neşeyle içeri girer.)

ALGERNON

İşler yolunda gitmedi mi dostum? Gwendolen'ın seni reddettiğini söylemeyeceksin herhalde? Onun böyle bir âdeti olduğunu biliyorum. İnsanları hep reddediyor. Sanırım bu, onun en kötü tarafı.

JACK

Gwendolen'dan yana bir sorun yok!... Ona kalırsa biz nişanlandık bile. Ama annesi kesinlikle katlanılmaz. Hiç böyle bir Gorgon'la[10] karşılaşmamıştım... Bir Gorgon neye benzer bilmiyorum aslında, ama kesinlikle eminim, Lady Bracknell onlardan biri. Her koşulda, mitolojik bir yaratık falan olmasa da sevimsiz gerçek bir canavar... Kusura bakma Algy, sanırım senin önünde teyzen hakkında bu şekilde konuşmamalıyım.

ALGERNON

Sevgili dostum, akrabalarımın kötülendiğini duymak hoşuma gider. Onlara tahammül etmemi sağlayan tek şey bu. Akrabalar sadece nasıl yaşanması gerektiğine dair en ufak bilgileri olmayan ve de ne zaman ölüneceği hakkında en küçük içgüdüleri bulunmayan sıkıcı bir insan sürüsüdür.

JACK

Ah! Benim hiç akrabam yok. Akrabalar hakkında hiçbir şey bilmiyorum.

ALGERNON

Şanslı adamsın. Akrabalar ne para verir ne kredi sağlar, dehalar için bile. Halkın bir tür daha vahim halidirler.

---

[10] Gorgon, mitolojide kendisine bakanın taş kesildiğine inanılan ve en ünlüsü Medusa olan yılan saçlı üç kadından biri. Çirkin ve korkunç kadın (ç.n.).

JACK

Yani sonuçta, bir insanın anne babasının olup olmamasının ne önemi var ki? Elbette, annelere dair diyecek bir şey yok. Anneler sözünü etmeden faturalarınızı öderler. Ama babalar hem sorun çıkarırlar hem de asla faturaları ödemezler. Kulüpte, babasıyla konuşan tek bir kişi bile tanımıyorum.

ALGERNON

Doğru. Babalar şu aralar kesinlikle gözde değil. *(Akşam gazetesini alır.)*

JACK

Gözde! İstediğine bahse girerim, senin ve benim tanıdıklarımız arasında, hiç kimse St. James Caddesi'nde babasıyla birlikte görülmek istemez. *(Bir sessizlik olur.)* Gazetede bir şey var mı?

ALGERNON *(Okumaya devam ederek)*

Hiçbir şey yok.

JACK

İyi bari.

ALGERNON

Anladığım kadarıyla gazetelerde asla hiçbir şey olmuyor.

JACK

Bense genelde çok fazla şey olduğunu düşünüyorum. Hiç tanımadığımız, hiç karşılaşmadığımız, hiç aldırmadığımız insanlardan bahsedip kafamızı şişiriyorlar. Bayağı şeyler!

ALGERNON

Bence hiç karşılaşmadığımız insanlar çekici. Şu sıra böyle hiç karşılaşmadığım bir kızla çok ilgileniyorum, hem de çok.

JACK

Ne saçmalık!

ALGERNON

Hiç de değil!

JACK

Neyse, bu konuda tartışmayacağım. Sen sürekli bir şeyler hakkında tartışmak istiyorsun.

ALGERNON

Dünya tam da bu yüzden yaratıldı.

JACK

Gerçekten, eğer böyle düşünseydim, kendimi vururdum. *(Bir sessizlik olur.)* Yaklaşık yüz elli yıl içinde Gwendolen'ın annesi gibi olma ihtimalinin olduğunu düşünmüyorsun değil mi Algy?

ALGERNON

Sonunda bütün kadınlar anneleri gibi olurlar: Bu, onların dramıdır. Erkeklerde böyle olmaz. Bu da onlarınki.

JACK

Bu söylediğin akıllıca mı?

ALGERNON

Bu, kesinlikle böyle yazılmış. Keşke medeni dünya hakkındaki gözlemler bu denli doğru olsaydı.

JACK

Akıllılıktan ölesiye tiksiniyorum. Bugünlerde herkes akıllı. Gittiğin her yerde akıllı insanlarla karşılaşıyorsun. Bu, genel bir belaya dönüştü. Tanrı'dan dileğim bize bir miktar aptal bıraksın.

ALGERNON

Aptallarımız var.

JACK

Onlarla tanışmak ziyadesiyle hoşuma giderdi. Nelerden bahsediyorlar acaba?

ALGERNON

Aptallar mı? Ah! Akıllı insanlardan elbette.

JACK

Ne aptallar!

ALGERNON

Aklıma gelmişken Gwendolen'a şehirde Ernest, kırda Jack olduğun gerçeğini açıkladın mı?

JACK *(Aşağılar bir tavır içinde)*

Sevgili dostum, hakikat hoş, tatlı, ince bir kıza açıklanacak türden bir şey değildir. Bir kadına nasıl davranılacağı hakkında ne garip fikirlerin var böyle!

ALGERNON

Bir kadına yaklaşmanın tek yolu, eğer güzelse ona, değilse başka birine kur yapmaktır.

JACK

Ah, ne saçmalık!

ALGERNON

Şu vasisi olduğun genç bayan ne durumda! Bayan Cardew? Ya erkek kardeşin, şu uçarı Ernest?

JACK

Ah, Cecily gayet iyi. Bu hafta bitmeden de kardeşimden kurtulacağım. Sanırım onu muhtemelen Paris'te öldüreceğim.

ALGERNON

Neden Paris?

JACK

Ah! Daha dertsiz. Cenaze törenleriyle falan uğraşamam... Evet, onu Paris'te öldüreceğim. Bir beyin kanaması bunu gayet güzel halleder. Birçok insan beyin kanamasından ölür aniden, değil mi?

ALGERNON

Evet, ama ırsidir, sevgili dostum. Aile içinde bir kuşaktan diğerine geçen bir şeydir.

JACK

Yüce Tanrım! Öyleyse başka bir şey seçmeliyim. Ne diyebilirim acaba?

ALGERNON

Ah! Grip de.

JACK

Ah, hayır. Bu, pek gerçekçi görünmez. Pek çok insan gribe yakalanıyor.

ALGERNON

Neyse, istediğini söyle. Ağır bir soğuk algınlığı de. Bu, iyi gider.

JACK

Ağır soğuk algınlığının kalıtsal olmadığına emin misin ya da böyle korkunç başka bir şey işte?

ALGERNON

Tabii ki değil!

JACK

Çok iyi öyleyse, hallolmuştur.

ALGERNON

Ama sanırım sen demiştin ki... Bayan Cardew senin zavallı kardeşinle biraz fazla ilgilenmiyor muydu? Onun kaybını epeyce hissetmeyecek mi?

JACK

Ah, bu sorun değil. Memnuniyetle söyleyebilirim ki Cecily sersem romantik bir kız değildir. Arzu doludur, uzun yürüyüşlere çıkar ve dersleriyle hiç ilgilenmez.

ALGERNON

Cecily'yi görmeyi çok isterdim.

JACK

Bunun olmaması için elimden geleni yapacağım. Ve ondan Cecily olarak bahsetmeni de istemiyorum.

ALGERNON

Bu durumda, sanırım çok çirkin. Evet, neye benzediğini kesinlikle biliyorum. Şu her yerde rastladığımız sıkıcı entelektüel kızlardan biri. Fazla akıllı, koca ayaklı. Olağanüstü derecede çirkin olduğuna eminim ve galiba otuz dokuz yaşlarında ve bunu da gösteriyor.

JACK

Aksine son derece güzel ve daha on sekizinde.

ALGERNON

Peki Gwendolen'a, daha sadece on sekizinde olan ve ziyadesiyle güzel bir çocuğa vasilik ettiğini söyledin mi?

JACK

Ah! İnsan bunları uluorta ağzından kaçırmamalı. Hayat bir düşünce inceliği sorunudur. Her şeyi yavaş yavaş anlatmalı. Cecily ile Gwendolen'ın çok iyi arkadaş olacakları muhakkak. Seninle istediğin her şeyine bahse girerim ki tanıştıktan sadece yarım saat sonra birbirlerini kardeşim diye çağıracaklar.

ALGERNON

Kadınlar bunu ancak önce birbirlerini birçok başka adlarla çağırdıktan sonra yaparlar. Şimdi, sevgili dostum, eğer Willis'te iyi bir masa kapmak istiyorsak, gerçekten gidip giyinmemiz gerekiyor. Neredeyse yedi oldu biliyor musun?

JACK *(Asabi bir şekilde)*

Ah, hep neredeyse yedi olmuştur zaten.

ALGERNON

Şey, ben acıktım.

JACK

Zaten senin aç olmadığın bir zamanı bilmiyorum ki... Neyse, tamam. Albany'ye uğrayıp seninle saat sekizde Willis'te buluşacağım. İstersen, geçerken sen de beni alabilirsin.

ALGERNON

Akşam yemeğinden sonra ne yapacağız? Tiyatroya gidelim mi?

JACK

Ah, hayır, ben dinlemekten hiç hoşlanmam.

ALGERNON

İyi öyleyse, kulübe gidelim mi?

JACK

Ah, hayır, ben konuşmaktan nefret ederim.

ALGERNON

Pekâlâ, saat onda İmparatorluk'ta[11] turlayabiliriz.

JACK

Ah, hayır, ben bakınmaya dayanamam. Bu çok budalaca.

ALGERNON

Peki, ne yapacağız?

JACK

Hiçbir şey!

ALGERNON

Hiçbir şey yapmamak oldukça zor bir iş. Yine de belirli bir amaçları yoksa zor işlere karşı değilim.

(Lane girer.)

LANE

Bayan Fairfax.

(Gwendolen girer. Lane çıkar.)

ALGERNON

Gwendolen!

GWENDOLEN

Algy, arkanı döner misin lütfen? Bay Worthing'e söyleyeceğim çok özel bazı şeyler var. Ama bu özel bir konu olduğuna göre, tabii ki dinleyebilirsin.

---

[11] L'Empire Theatre of Varieties, Leicester Meydanı'nda pek çok fahişenin bulunduğu ve çapkınlık yapmak için gidilen bir müzikhol (ç.n.).

ALGERNON

Gerçekten Gwendolen, bunu kabul edebileceğimi hiç sanmıyorum.

GWENDOLEN

Algy, daima hayata karşı ahlaksızca bir tutum takınıyorsun. Henüz bunu yapmak için yeteri kadar yaşlı değilsin. *(Algernon şöminenin yanına çekilir.)*

JACK

Biricik sevgilim!

GWENDOLEN

Ernest, asla evlenemeyebiliriz. Annemin yüzündeki ifadeden anladığım kadarıyla, korkarım asla. Çok az aile bugünlerde çocuklarının onlara ne söylediğini dikkate alıyor. Gençlere gösterilen eski saygı hızla ölüyor. Annem üzerindeki tüm nüfuzumu üç yaşımdayken kaybettim. Ama her ne kadar o bizim karıkoca olmamızı engellemeye çalışsa da, başka biriyle evlensem de, birçok kere evlensem de, onun yapabileceği hiçbir şey sana karşı olan sonsuz bağlılığımı değiştiremez.

JACK

Sevgili Gwendolen!

GWENDOLEN

Hoş olmayan bir yorumla, annem tarafından bana aktarılan senin romantik kökeninin hikâyesi, doğal olarak varlığımın en derin tellerini titretti. İsminin karşı konulmaz bir cazibesi var. Kişiliğinin sadeliği seni, benim için büyük bir zerafetle anlaşılmaz kılıyor. Albany'deki şehir adresin bende var. Kırdaki adresin nedir?

JACK

Malikâne Konağı, Woolton, Hertfordshire.

(Konuşulanları dikkatlice dinleyen Algernon, gülümser ve adresi gömleğinin kolağzına yazar. Ardından tren tarifesini alır.)

GWENDOLEN

Woolton için iyi bir posta servisi vardır, sanırım? Ümitsiz şeyler yapmamız gerekebilir. Bu, elbette ciddi ciddi düşünüp taşınmayı gerektirecek. Seninle her gün haberleşeceğim.

JACK

Bir tanem!

GWENDOLEN

Şehirde ne kadar kalmak niyetindesin?

JACK

Pazartesiye kadar.

GWENDOLEN

Iyi! Algy şimdi dönebilirsin.

ALGERNON

Teşekkürler, ben zaten dönmüştüm.

GWENDOLEN

Ayrıca zili de çalabilirsin.

JACK

Seni arabana kadar geçirmeme müsaade eder misin biricik sevgilim?

GWENDOLEN

Elbette.

JACK *(O an giren Lane'e)*

Ben Bayan Fairfax'i geçireceğim.

LANE

Peki efendim. *(Jack ve Gwendolen çıkarlar.)*

(Lane, Algernon'a bir tepsi üzerinde birkaç mektup sunar. Algernon'ın zarflara bakışından, bunların faturalar olduğu tahmin edilir, bir göz attıktan sonra onları yırtar.)

ALGERNON

Bir bardak sherry, Lane.

LANE

Tabii efendim.

ALGERNON

Yarın Bunbury'lemeye gideceğim Lane.

LANE

Peki efendim.

ALGERNON

Muhtemelen pazartesiye kadar dönmem. Gece elbiselerimi, ev kıyafetlerimi ve Bunbury takımlarımı hazırlayabilir misiniz?...

LANE

Başüstüne efendim. *(Sherry'yi uzatır.)*

ALGERNON

Umarım yarın güzel bir gün olur Lane.

LANE

Asla olmaz efendim.

ALGERNON

Lane, tam bir kötümsersiniz.

LANE

Sizi memnun edebilmek için elimden gelenin en iyisini yapıyorum efendim.

(Jack girer. Lane çıkar.)

JACK

Ne kadar duyarlı ve akıllı bir kız! Hayatım boyunca ilgi duyduğum tek kız. *(Algernon ölçüsüzce güler.)* Seni bu kadar eğlendiren nedir acaba?

ALGERNON

Ah, zavallı Bunbury konusunda bir parça endişeliyim de, hepsi bu.

JACK

Eğer dikkat etmezsen, arkadaşın Bunbury bir gün başını ciddi bir belaya sokacak.

ALGERNON

Belaları severim. Ciddi olan tek şey onlar.

JACK

Ah, bu tam bir saçmalık Algy. Ağzını sadece saçma şeyler söylemek için açıyorsun.

ALGERNON

Herkes gibi.

(Jack, ona hiddetle bakar ve odayı terk eder. Algernon bir sigara yakar, kol ağzını okur ve gülümser.)

PERDE

İkinci Perde

SAHNE

Malikâne Konağı'nın bahçesi; Woolton. Gri taş basamaklı bir merdiven evde sonlanmaktadır. Eski moda bahçe güllerle doludur. Aylardan temmuzdur. Sepet örgüsüyle yapılmış sandalyeler ve kitaplarla kaplı bir masa büyük bir porsuk ağacının altına yerleştirilmiştir.

Bayan Prism masada otururken görülür ve arkada Cecily çiçekleri sulamaktadır.

BAYAN PRISM *(Seslenerek)*

Cecily, Cecily! Çiçekleri sulamak gibi bayağı bir iş senden ziyade Moulton'ın görevi değil mi? Özellikle de entelektüel hazların seni beklediği bir zamanda. Almanca dilbilgisi kitabın masada duruyor. Lütfen on beşinci sayfayı aç. Dünkü dersi tekrar edeceğiz.

CECILY

Of, Almanca derslerini bana değil de Moulton'a verseniz. Moulton!

MOULTON *(Ağız dolusu bir gülümsemeyle, bir çitin ardından görünür.)*

Buyrun Bayan Cecily?

CECILY

Almanca öğrenmek istemez miydin Moulton? Almanca, Almanya'da yaşayan insanların konuştuğu lisandır.

MOULTON *(Başını sallayarak)*

Bu yabancı diller hiç benim harcım değil küçük hanım. *(Bayan Prism'in önünde eğilir.)* Ama bu, sizi incitmesin hanımefendi. *(Çitin ardında gözden kaybolur.)*

BAYAN PRISM

Cecily, bu şekilde hiçbir yere varamazsın. Hemen Schiller'ini aç, rica ederim.

CECILY *(Ağır ağır yaklaşarak)*

Ama Almancayı sevmiyorum. Hiç bana yakışan bir dil değil. Almanca dersimden sonra çok çirkin göründüğümü gayet iyi biliyorum.

BAYAN PRISM

Çocuğum, vasinin, senin her yönden gelişmen gerektiği hususunda ne kadar titiz olduğunu biliyorsun. Dün şehre gitmek için ayrılırken bilhassa Almancan konusunda üsteledi. Aslında, ne zaman şehre gitmek için buradan ayrılsa hep senin Almancan konusunda üsteliyor.

CECILY

Sevgili Jack Amca çok fazla ciddi! Hatta bazen öyle ciddi oluyor ki halinin iyi olmadığını düşünüyorum.

BAYAN PRISM *(Doğrularak)*

Vasinin sağlığı mükemmel durumda ve davranışlarındaki ağırbaşlılık özellikle onun gibi genç biri için övgüye değer. Onun kadar sorumluluk ve görev hassasiyetine sahip bir başkasını daha tanımıyorum.

CECILY

Sanırım üçümüz bir aradayken onun genelde biraz canı sıkkın görünmesinin sebebi bu.

BAYAN PRISM

Cecily! Beni şaşırtıyorsun. Bay Worthing'in birçok derdi var. Konuşmalarında boş eğlenceler ve önemsiz mevzular yer almıyor olabilir. Onun talihsiz genç kardeşiyle ilgili sürekli endişesini unutmamalısın.

CECILY

Keşke Jack Amca, kardeşi olan şu talihsiz genç adamın zaman zaman buraya gelmesine müsaade etseydi. Onun üstünde iyi bir etkimiz olabilirdi Bayan Prism. Bundan kesinlikle eminim. Siz Almanca ve jeoloji biliyorsunuz ve bu tarz şeyler bir erkeği çok etkiler. *(Cecily günlüğüne yazmaya başlar.)*

BAYAN PRISM *(Başını sallayarak)*

Kendi kardeşinin bile kabul ettiği çaresizce güçsüz ve kararsız bir karakter üzerinde, benim bile bir etki sağlayabileceğimi sanmıyorum. Doğrusu onu ıslah etmek için arzu duyduğumdan da emin değilim. Bir anlık önemseme ile

kötü insanları iyi insanlara dönüştürülebileceğini savunan şu çağdaş meraka taraftar değilim. Bir insan ne ekerse onu biçer.

CECILY

Ama insanlar hiçbir şey ekmez ki Bayan Prism. Hem ekseler bile bunun için neden cezalandırılmaları gerektiğini anlamıyorum. Dünyada çok fazla ceza var. Almanca bir cezadır ve fazlasıyla Alman var. Alman nüfusunun çok fazla olduğunu dün kendiniz söylediniz.

BAYAN PRISM

Bu, *William Tell*'i çevirmek yerine günlüğünü yazman için bir sebep değil. Günlüğünü bırakmalısın Cecily. Neden günlük tuttuğunu gerçekten hiç anlamıyorum.

CECILY

Hayatımın harika sırlarını kaydetmek için günlük tutuyorum. Eğer yazmasaydım, onlar hakkındaki her şeyi muhtemelen unuturdum.

BAYAN PRISM

Hafıza, benim sevgili Cecilyciğim, bizim her zaman yanımızda taşıdığımız günlüktür.

CECILY

Evet, ama o genelde asla olmamış ve olması mümkün olmayan şeyleri kaydeder. Hafızanın, Mudie'nin[12] bize bahşettiği neredeyse bütün üç ciltlik romanların sorumlusu olduğuna inanıyorum.

---

[12] Ödünç kitaplar veren bir kütüphane. Mudie üyelerine her ay aralarında son çıkan üç ciltlik romanların da olduğu bir dizi kitap sunuyordu (ç.n.).

BAYAN PRISM

Üç ciltlik romanlar hakkında küçümser biçimde konuşma Cecily. Ben de vaktiyle bir tane yazmıştım.

CECILY

Gerçekten yazdınız mı Bayan Prism? Ne kadar da akıllısınız! Umarım mutlu sonla bitmiyordur? Mutlu sonla biten romanları beğenmiyorum. Beni çok sıkıyorlar.

BAYAN PRISM

İyiler için mutlu sonla ve kötüler için kötü sonla biter. Kurgunun anlamı budur.

CECILY

Sanırım öyle. Ama bu, çok adaletsiz görünüyor. Peki sizin romanınız hiç yayımlandı mı?

BAYAN PRISM

Yazık ki hayır! Maalesef eserin müsveddesi terk edildi. (Cecily irkilir.) Bu kelimeyi kayboldu ya da yitti anlamında kullanıyorum. Hadi dersine çocuğum, bu soyut düşüncelerin yararı yok.

CECILY *(Gülerek)*

Fakat sevgili Dr. Chasuble'ın bahçeden bize doğru geldiğini görüyorum.

BAYAN PRISM *(Kalkar ve ilerleyerek)*

Doktor Chasuble! Bu, gerçek bir zevk.

(Rahip Chasuble girer.)

CHASUBLE

Bu sabah nasılız bakalım? Bayan Prism, umarım iyisinizdir?

CECILY

Bayan Prism az önce önemsiz bir baş ağrısından şikâyet ediyordu. Sanırım eğer sizinle parkta küçük bir gezinti yaparsa bu, ona çok iyi gelecektir Doktor Chasuble.

BAYAN PRISM

Cecily, ben bir baş ağrısından hiç söz etmedim.

CECILY

Hayır, sevgili Bayan Prism, bunu biliyorum, ama içgüdüsel olarak başınızın ağrıdığını hissettim. Doğrusu Rektör[13] geldiği sırada Almanca dersimi değil bunu düşünüyordum.

CHASUBLE

Umarım dikkatsiz bir öğrenci değilsindir Cecily.

CECILY

Ah, korkarım öyleyim.

CHASUBLE

Ne tuhaf. Eğer ben Bayan Prism'in öğrencisi olacak kadar talihli olsaydım, dudaklarına asılı kalırdım.[14] *(Bayan Prism dik dik bakar.)* Mecazi anlamda konuşuyorum. Benim mecazlarım anılardan ilham alıyor. Ehem! Bay Worthing kentten henüz dönmedi, sanırım?

BAYAN PRISM

Onu pazartesi akşamına kadar beklemiyoruz.

CHASUBLE

Ah, evet, pazarlarını genelde Londra'da geçirmekten hoşlanıyor. O, herkesin dediğine göre, yegâne gayesi zevk

---

[13] Rektör, Mınıka papazı, kilise papazı (ç.n.).

[14] Dudaklarından çıkacak her sözü dikkatle dinlerdim (ç.n.).

olan, kardeşi olacak o talihsiz genç adam gibilerden değil. Ama artık Egeria'yı ve öğrencisini rahatsız etmemeliyim.

BAYAN PRISM

Egeria? Benim ismim Laetitia,[15] Doktor.

CECILY *(Eğilerek)*

Pagan yazarlardan esinlenilmiş klasik bir telmih sadece. İkinizi de şüphesiz akşam ayininde göreceğim?

BAYAN PRISM

Sanırım, sizinle kısa bir gezinti yapacağım sevgili Doktor. Sonunda başımın ağrıdığını fark ettim ve bir yürüyüş iyi gelecektir.

CHASUBLE

Zevkle Bayan Prism, zevkle. Okulların oraya kadar gidip dönebiliriz.

BAYAN PRISM

Bu hoş olur. Cecily, yokluğumda Ekonomi Politiği'ni okuyacaksın. Rupi'nin Düşüşü bölümünü atlayabilirsin. Bir genç kız için biraz fazla heyecan verici. Hatta bu para sorunlarının melodramatik bir yanı var.

CHASUBLE

Ekonomi Politik mi okuyorsun Cecily? Günümüzde, genç kızların eğitimi olağanüstü. Sanırım sermaye ve emek ilişkileri hakkında her şeyi biliyorsundur?

---

[15] Latin mitolojisinde, Roma'nın ikinci efsanevi kralını esinleyen peri kızı. Dindar ve barışçıl kralın peri Egeria'dan esinlenerek Romen din hayatını düzenlediği iddia edilir. Laetitia, Latincede *sevinç* ya da *mutluluk* anlamına gelir (ç.n.).

CECILY

Korkarım hiçbir şey bilmiyorum. Bu konu hakkında bildiğim tek şey sermaye ve aylaklık ilişkisi... ve bunlar da sadece benim kişisel gözlemlerim. O yüzden doğru olduğunu sanmıyorum.

BAYAN PRISM

Cecily, sanki bir sosyalist konuşuyor! Ve zannediyorum sosyalizmin insanı nerelere götürdüğünü biliyorsundur.

CECILY

Ah, evet, Bayan Prism akılcı bir giyim tarzına götürüyor. Ve sanırım, bir kadın akılcı biçimde giyinirse, ona akılcı biçimde davranılır. Buna da layıktır.

CHASUBLE

Ne inatçı keçi! Sevgili çocuk!

BAYAN PRISM *(Gülümser.)*

Kimi zaman baş ağrıtıyor.

CHASUBLE

Bu çektiklerinizi kıskanıyorum.

(Bayan Prism'le birlikte bahçede uzaklaşırlar.)

CECILY *(Kitapları toplar ve masanın üzerine atar.)*

İğrenç Ekonomi Politik! İğrenç coğrafya! İğrenç iğrenç Almanca!

(Merriman üstünde bir kart bulunan tepsiyle girer.)

MERRIMAN

Bay Ernest Worthing az önce istasyondan geldiler. Bagajlarını da beraberinde getirmişler.

CECILY *(Kartı alır ve okur.)*

"Bay Ernest Worthing, B.4, The Albany, W." Jack Amca'nın kardeşi! Ona Bay Worthing'in şehirde olduğunu söyledin mi?

MERRIMAN

Evet küçük hanım. Çok hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Ona sizin ve Bayan Prism'in bahçede olduğunuzu söyledim. O da sizinle bir süre özel olarak konuşmayı çok arzu ettiğini söyledi.

CECILY *(Kendi kendine)*

Onunla yalnız kalmamın Bayan Prism'in hoşuna gideceğini sanmıyorum. Öyleyse Bayan Prism geri dönmeden, onu hemen kabul etsem daha iyi. *(Merriman'a)* Bay Ernest'a buraya gelmesini söyle. Sanırım hizmetçiye de onun için bir oda ayarlamasını söylesen iyi olur.

MERRIMAN

Ben zaten bagajlarını mavi odaya çıkarttım küçük hanım. Bay Worthing'in odasının yanındakine.

CECILY

Ah, tamamdır.

(Merriman çıkar.)

Daha önce hiç gerçekten yoldan çıkmış bir kişiyle tanışmamıştım. Oldukça tedirgin hissediyorum. Herkese benzemesinden çok korkuyorum.

(Gayet neşeli ve güler yüzlü bir şekilde Algernon girer.)

ALGERNON *(Şapkasını çıkartarak)*

Siz küçük kuzenim Cecily olmalısınız.

CECILY

Garip bir yanılgı içerisindesiniz. Ben küçük değilim. Hatta yaşıma göre uzun olduğuma inanıyorum. *(Algernon oldukça şaşırır.)* Ama sizin kuzeniniz Cecily olduğum doğru. Siz de, kartınızdan anladığım kadarıyla Jack Amca'nın kardeşi, benim yoldan çıkmış kuzenim Ernest oluyorsunuz...

ALGERNON

Ah! Ben hiç de yoldan çıkmış değilim kuzen Cecily. Benim yoldan çıkmış olduğumu düşünmemelisiniz.

CECILY

Eğer yoldan çıkmış değilseniz, öyleyse hiç mazaret kabul etmez bir şekilde hepimizi kandırıyorsunuz. Jack Amca'yı çok kötü birisi olduğunuza inandırdınız. Umarım çifte bir hayat sürmüyorsunuzdur; baştan çıkmış gibi davranıyorsunuz, ama aslında daima iyisiniz. Bu, ikiyüzlülük olurdu.

ALGERNON *(Şaşkınlıkla ona bakar.)*

Ah! Tabii ki ihtiyatsız davranışlarım oldu.

CECILY

Bunu duyduğuma sevindim.

ALGERNON

Aslında, madem bu konudan söz ettiniz, kendi küçük imkânlarım dahilinde çok kötü biri oldum.

CECILY

Bundan dolayı fazla gurur duymanız gerektiğini sanmıyorum, her ne kadar bunun çok keyifli olduğundan emin olsam da.

ALGERNON

Burada sizinle beraber olmak çok daha keyifli.

CECILY

Nasıl burada olduğunuzu hiç anlayamıyorum. Jack Amca dün Albeny'deyken, saat altıda son bir kez sizi göreceğini bildiren bir telgraf çekti size. Size gönderdiği tüm telgrafları bana okutur. Bazılarını ezbere biliyorum.

ALGERNON

Aslında telgrafını çok geç aldım. Sonra onu kulüpte kaçırdım, kapı görevlisi bana, buraya geldiğini sandığını söyledi. Tabii beni görmek istediğini bildiğim için onu takip ettim.

CECILY

Jack Amca pazartesi akşamına kadar dönmeyecek.

ALGERNON

Bu büyük bir hayal kırıklığı oldu. Pazartesi sabahı ilk trenle gitmek zorundayım. Bir iş randevum var, aslında... kaçırmaya çok hevesliyim ya...

CECILY

Londra'dan başka bir yerde olarak, kaçıramaz mıydınız?

ALGERNON

Hayır, randevu Londra'da.

CECILY

Şey, elbette, hayatın güzelliğinin anlamını elinde tutmak isteyen biri için, bir iş toplantısına icabet etmemenin ne kadar önemli olduğunu biliyorum; ama hâlâ Jack Amca'nın gelişine kadar beklemenizin daha uygun olacağını düşünüyorum. Onun sizinle göçünüz hakkında konuşmak istediğini biliyorum.

ALGERNON

Benim neyim hakkında?

CECILY

Göçünüz. Size lazım olacak şeyleri satın almaya gitti.

ALGERNON

Kıyafetlerimi Jack'in almasına kesinlikle müsaade etmem. Kravat seçimi konusunda hiç zevk sahibi değildir.

CECILY

Kravata ihtiyacınız olacağını sanmıyorum. Jack Amca sizi Avusturalya'ya gönderiyor.

ALGERNON

Avusturalya mı? Ölmeyi yeğlerim.

CECILY

Şey, çarşamba gecesi akşam yemeğinde sizin bu dünya, öbür dünya ve Avusturalya arasında bir seçim yapmanız gerektiğini söyledi.

ALGERNON

Ah, iyi bari! Avusturalya ve öbür dünya hakkında aldığım haberler hiç iç açıcı değil. Bu dünya benim için yeterince iyi, kuzen Cecily.

CECILY

Evet ama, siz onun için yeterince iyi misiniz bakalım?

ALGERNON

Korkarım değilim. Bu yüzden sizin bana bir çeki düzen vermenizi istiyorum. Eğer bir mahsuru yoksa, bunu kendinize vazife edinebilirsiniz kuzen Cecily.

CECILY

Ne cesaretle bana bir vazife edinmemi öneriyorsunuz?

ALGERNON

Özür dilerim, günümüzde her kadının bir vazifesi olduğunu zannediyordum.

CECILY

Her kadının evet! Hanımefendilerin değil! Üstelik, bu öğleden sonra size çeki düzen verecek vaktim yok.

ALGERNON

Peki bu öğleden sonra kendi kendime çeki düzen vermem sizi rahatsız eder mi?

CECILY

Sizde donkişotvari bir taraf var. Ama sanırım denemelisiniz.

ALGERNON

Deneyeceğim. Şimdiden daha iyi hissediyorum.

CECILY

Biraz daha kötü görünüyorsunuz.

ALGERNON

Bu, aç olmamdan kaynaklanıyor.

CECILY

Ne kadar da düşüncesizim. İnsan tamamen yeni bir hayata başlayacaksa, düzenli ve sıhhatli öğünlere ihtiyacı olacağını düşünmeliydim. Bayan Prism ve ben saat ikide biraz kuzu roti alırız.

ALGERNON

Korkarım bu, benim için fazla zengin olacak.

CECILY

Sayenizde şehirde geç saatlere kadar kalmaktan sağlığı ciddi şekilde bozulan Jack Amca'ya, doktoru saat on ikide ciğer ezmeli kanepe yiyip 1889 yılı şampanya içmesini tembih etti. Bilmiyorum bu hastalık rejimi size uyar mı?

ALGERNON

Ah! Ben 89'la yetinirim.

CECILY

Böyle yalın bir damak tadınız olduğunu görmekten memnun oldum. İşte yemek odası.

ALGERNON

Teşekkür ederim. Önce yakama bir çiçek takabilir miyim? Yakama çiçek takmazsam asla iştahlı olamam.

CECILY

Bir Mareşal Niel?[16] *(Makası alır.)*

ALGERNON

Hayır, pembe bir gülü yeğlerim.

CECILY

Neden? *(Bir çiçek keser.)*

ALGERNON

Çünkü siz pembe bir güle benziyorsunuz kuzen Cecily.

CECILY

Benimle bu şekilde konuşmanızın doğru olduğunu sanmıyorum. Bayan Prism bana asla böyle şeyler söylemez.

---

[16] İngiltere'ye 1860'larda getirilen sarı gül (ç.n.).

ALGERNON

Öyleyse Bayan Prism miyop gözlü yaşlı bir bayan. *(Cecily gülü yakasına takar.)* Siz gördüğüm en güzel kızsınız.

CECILY

Bayan Prism güzelliğin bir tuzak olduğunu söyler.

ALGERNON

Her duyarlı erkeğin yakalanmak istediği bir tuzak.

CECILY

Ah! Duyarlı bir erkeği tuzağa düşürmek istediğimi sanmıyorum. Onunla ne konuşacağımı bilemem.

(Eve geçerler. Doktor Chasuble ve Bayan Prism döner.)

BAYAN PRISM

Çok yalnızsınız, sevgili Doktor Chasuble. Evlenmelisiniz. Bir mizantropu[17] anlarım, ama bir kadıntropu,[18] asla!

CHASUBLE *(Derin bir bilgin ürpermesiyle)*

Inanın bana, ben böyle neolojistik[19] bir ifadeye layık değilim. Eski Kilise'nin hükümleri de, uygulamaları da alenen izdivaca karşıdır.

BAYAN PRISM *(Anlamlı anlamlı)*

Eski Kilise'nin neden bu zamana kadar yaşayamadığı belli. Siz de şunu anlamamış görünüyorsunuz, sevgili Doktor, bekâr kalmakta ısrar eden bir erkek, halkı sürekli günaha teşvik eden biri haline gelebilir. Erkekler daha dikkatli ol-

---

[17] Mizantrop, insanlardan nefret eden kimse. *mec.* Toplumdan, insanlardan kaçan kimse (ç.n.).

[18] Womantrop, woman *'kadın'* ve mizantrop kelimelerinden türetilmiş uydurma bir kelime (ç.n.).

[19] Neolojist, yeni anlam ve kelimeler bulan veya kullanan kimse; Womantrop kelimesine gönderme (ç.n.).

malı; bu evlenmeme yemini zayıf cinsi doğru yoldan ayrılmaya sürükleyebilir.

CHASUBLE

Ama bir erkek evlendiğinde aynı derecede çekici oluyor mu?

BAYAN PRISM

Evli bir erkek karısı dışında kimseye çekici gelmez.

CHASUBLE

Ve duyduğuma göre, genelde ona bile değil.

BAYAN PRISM

Bu, kadının zihinsel duygudaşlığına bağlı. Olgunluğa daima bel bağlanabilir. Olgunluk çağına güvenilebilir. Genç kadınlar ham[20] olur. *(Doktor Chasuble irkilir.)* Bahçıvan ağzıyla konuşuyorum. Benim mecazlarım da meyvelerden esinleniyor. Fakat Cecily nerede?

CHASUBLE

Belki bizi okullara kadar takip etmiştir.

(Jack bahçenin arka tarafından ağır ağır girer. Şapkasında bir krep[21] ve siyah eldivenleriyle büyük bir yas içindedir.)

BAYAN PRISM

Bay Worthing!

CHASUBLE

Bay Worthing?

---

[20] Daha sonraki cümlelerin daha iyi anlaşılabilmesi için, *ham* olarak çevirdiğimiz kelimenin özgün metinde olmamış meyve anlamında "green" (yeşil) olarak geçtiğini belirtelim (ç.n.).

[21] Krep: Yas belirtmek için takılan siyah tül (ç.n.).

BAYAN PRISM

Bu gerçekten sürpriz oldu. Sizi pazartesi akşamına kadar beklemiyorduk.

JACK *(Bayan Prism'in elini trajik bir tavırla sıkarak)*

Beklediğimden daha çabuk döndüm. Doktor Chasuble, umarım iyisinizdir?

CHASUBLE

Sevgili Bay Worthing, umarım bu yas kıyafeti korkunç bir felaketin alameti değildir?

JACK

Kardeşim.

BAYAN PRISM

Yine utanç verici borçlar ve taşkınlıklar mı?

CHASUBLE

Hâlâ zevk hayatı mı sürdürüyor?

JACK *(Başını sallayarak)*

Öldü!

CHASUBLE

Kardeşiniz Ernest öldü mü?

JACK

Daha ölü olunamaz.

BAYAN PRISM

Onun için ne ders! Umarım bundan istifade eder.

CHASUBLE

Ölüm hepimize mirastır, Bayan Prism. Ve bunu kişisel bir ceza olarak değil, ama genel bir inayet olarak görmeliyiz.

Onsuz hayat eksik kalmış olurdu... Bay Worthing, en içten taziyelerimi sunarım. Siz en azından kardeşlerin en affedicisi ve yüce gönüllüsü olduğunuzu bilerek teselli bulmalısınız.

JACK

Zavallı Ernest! Birçok yanlış yaptı; ama bu, bir üzüntü, ani gelen bir üzüntü.

CHASUBLE

Çok üzücü doğrusu. Son anlarında onunla mıydınız?

JACK

Hayır, yurtdışında öldü, Paris'te aslında. Geçen gece Grand Otel'in müdüründen bir telgraf aldım.

CHASUBLE

Ölüm sebebinden bahsedilmiş mi?

JACK

Ağır bir soğuk algınlığı gibi görünüyor.

BAYAN PRISM

Bir insan ne ekerse onu biçer.

CHASUBLE *(Elini kaldırarak)*

Merhamet, sevgili Bayan Prism, merhamet! Hiçbirimiz mükemmel değiliz. Bizatihi ben cereyana karşı hassasımdır. Burada mı defnedilecek?

JACK

Hayır. Paris'te gömülmeyi arzu ettiğini ifade etmiş.

CHASUBLE

Paris'te! *(Başını sallar.)* Korkarım bu, son anlarındaki zihin durumunun ciddiyetini gösteriyor. Kuşkusuz, gelecek pa-

zar bu trajik ailevi felaketten cüz-i bir bahis açmamı dilersiniz. *(Jack şiddetle sarsarak elini sıkar.)* Çöldeki kudret helvasının anlamı üzerine verdiğim vaaz,[22] gerek sevinçli olsun gerekse bu durumdaki gibi acıklı olsun, hemen her duruma uyarlanabilir. *(Hepsi iç çeker.)* Ben bunu hasat kutlamalarında, vaftizlerde, kiliseye kabul merasimlerinde, nedamet günlerinde, bayram ve yortu gibi eğlenceli günlerde vaaz ediyorum. Bu vaazı en son, Katedral'de, üst sınıflar arasında dargınlığı önlemek için dostluk üstüne bir merhamet hutbesi olarak verdim. Orada hazır bulunan Piskopos, kullandığım bazı mukayeselerden çok etkilendi.

JACK

Ah! Bana mı öyle geldi, vaftiz törenlerinden söz ettiniz sanırım Doktor Chasuble? Zannedersem siz nasıl doğru vaftiz yapılacağını biliyorsunuzdur? *(Doktor Chasuble hayretle bakar.)* Demek istediğim, siz elbette sürekli vaftiz ediyorsunuz, değil mi?

BAYAN PRISM

Üzülerek söylüyorum, bu kilise cemaati içinde Rektör'ün en daimi görevlerindendir. Alt tabakadan insanlara sık sık bu konudan bahsediyorum. Ama onlar azla yetinmenin ne demek olduğunu biliyor gibi görünmüyorlar.

CHASUBLE

Kilise hiçbir bebeği geri çevirmez Bayan Prism. Her çocuğun içinde gizil bir aziz vardır. Fakat sizin ilgilendiğiniz özel bir bebek var mı, Bay Worthing? Kardeşiniz, galiba evli değildi, öyle değil mi?

---

[22] Eski Ahit, Exode (İsrailoğullarının Mısır'dan Göçü), 16. *Kudret helvası* (the manna) çölde bulundukları sırada İsrailoğulları'na Tanrı tarafından gönderilen kutsal yiyecek. Ve bkz. Kuran, örneğin Bakara, 57: *Ve bulutu üstünüze gölgelik yaptık ve size kudret helvasıyla bıldırcın indirdik...* (ç.n.).

JACK

Ah, hayır.

BAYAN PRISM *(Acı bir biçimde)*

Büsbütün zevk için yaşayan insanlar genellikle böyledir.

JACK

Ama bu, bir çocuk için değil sevgili Doktor. Ben çocuklara çok meraklıyımdır. Hayır! Gerçek şu ki ben bu akşam vaftiz edilmek istiyorum; eğer yapacak daha iyi bir işiniz yoksa.

CHASUBLE

Fakat, Bay Worthing, elbette siz zaten vaftiz edilmişsinizdir?

JACK

Bu konuda hiçbir şey hatırlamıyorum.

CHASUBLE

Ama bu bahiste ciddi şüpheleriniz mi var?

JACK

En ciddi şüpheler içindeyim. Doğumuma ve çocukluğumun ilk yıllarına ilişkin kimi durumlar, şu an söz etmeye gerek yok, bana ciddi şekilde ihmal edilmiş olduğumu düşündürtüyor. Sonuçta, benimle gerektiği gibi ilgilenilmemiş. Tabii beni vaftiz etme fikri herhangi bir şekilde sizi rahatsız eder mi ya da benim şimdi biraz fazla yaşlı olduğumu düşünür müsünüz bilmiyorum.

CHASUBLE

Ben hiç de şu çocuk vaftizcisi[23] sofulardan değilim. Eriş-

[23] *Ing.* Paedobaptist; *fr.* pédobaptiste: Kelime kelimesine "çocukları vaftiz eden." *Anabaptiste* modeli üzerinden türetilen yeni sözcük. Bkz. Not 39 (ç.n.).

kinlerin Su Serpme ile ve hatta Suya Daldırma[24] ile vaftizi Eski Kilise'nin yaygın uygulamalarından biridir.

JACK

Suya daldırma! Demek istediğiniz herhalde...

CHASUBLE

Endişelenmenize lüzum yok. Serpme tüm gerekleri yerine getirir ve hatta sanırım daha yeğ olanı. Burada hava çok değişken. Törenin saat kaçta icra edilmesini isterdiniz?

JACK

Ah, eğer size de uygunsa beş civarında oralarda olurum.

CHASUBLE

Mükemmel, mükemmel! Aslında, aynı saatte icra edeceğim benzer iki tören daha var. Sizin mülkiyet sınırlarınız içinde bir kulübecikte geçenlerde meydana gelen bir ikiz vakası. Arabacı zavallı Jenkins'lerde; çok çalışkan bir adamdır.

JACK

Ah! Başka bebeklerle birlikte vaftiz edilmeyi çok eğlenceli görmüyorum. Bu, çocukça olur. Şunu beş buçuk yapabilir miyiz?

CHASUBLE

Harika, harika! *(Saatini çıkarır.)* Ve Bay Worthing, ben artık kederli bir evde daha fazla davetsiz misafir olarak rahatsızlık vermeyeyim. Sizden sadece bu elem dolayısıyla

---

[24] Vaftizde kullanılan madde, ruh temizliğinin sembolü olarak gerçek ve tabii sudur. Bu su törende üç şekilde kullanılır; 1. Vaftiz edilen kimseyi önce tamamen, sonra kısmen (Doğu Kilisesi'nin uygulaması) suya daldırma; 2. Vaftiz edilenin başına su dökme (on beşinci yüzyıldan beri Batı Kilisesi'nin genel uygulaması, 3. Vaftiz edilenin üstüne su serpme (ç.n.).

çok uzun süre boynunuzu bükmemenizi rica ederim. Bize acı tecrübeler olarak görünen şeyler genelde kılık değiştirmiş lütuflardır.

BAYAN PRISM

Bu, bana çok açık biçimde iyi bir lütuf gibi görünüyor.

(Evden gelen Cecily girer.)

CECILY

Jack Amca! Ah, geri döndüğünüzü gördüğüme çok sevindim. Ama ne korkunç elbiseler giymişsiniz böyle! Gidin hemen değiştirin onları.

BAYAN PRISM

Cecily!

CHASUBLE

Evladım! Evladım! *(Cecily Jack'e doğru ilerler, Jack onu melankolik bir tavırla alnından öper.)*

CECILY

Sorun nedir Jack Amca? Mutlu görünün biraz! Sanki dişiniz ağrıyormuş gibi görünüyorsunuz, oysa size öyle bir sürprizim var ki. Yemek odasında kimin olduğunu tahmin edin. Kardeşiniz!

JACK

Kim?

CECILY

Kardeşiniz Ernest. Yaklaşık yarım saat önce geldi.

JACK

Ne saçma! Benim kardeşim yok ki!

CECILY

Ah, böyle söylemeyin. Her ne kadar geçmişte size kötü davranmış olsa da o hâlâ sizin kardeşiniz. Onu reddecek kadar kalpsiz olamazsınız. Ona dışarı gelmesini söyleyeceğim. Ve siz de onun elini sıkacaksınız, değil mi Jack Amca?

(Eve geri koşar.)

CHASUBLE

Bunlar çok sevindirici haberler. Paris'ten gelen şu telgraf duygularınızla oynamak isteyen birinin yaptığı kalpsiz bir şaka gibi görünüyor.

BAYAN PRISM

Onun kaybını hepimiz kabullenmişken bu ani dönüşü bana bilhassa acıklı geldi.

JACK

Kardeşim yemek odasında mı? Bunların ne anlama geldiğini bilmiyorum. Sanırım bu, tam bir saçmalık.

(Cecily ile Algernon el ele girerler. Ağır ağır Jack'e ilerlerler.)

JACK

Aman Tanrım! *(Algernon'a gitmesini işaret eder.)*

ALGERNON

Kardeşim John, şehirden başına açtığım tüm dertlerden dolayı çok üzgün olduğumu ve gelecekte daha iyi bir hayat sürdürmeye karar verdiğimi sana söylemek için geldim. *(Jack dik dik bakar ve onun elini sıkmaz.)*

CHASUBLE *(Bayan Prism'e)*

Bu genç adamda iyi bir taraf var. İçtenlikle pişman olmuş gibi görünüyor.

BAYAN PRISM

Ani dönüşümler hoşuma gitmiyor. Bunlar heretiklerin[25] işi. Nonkonformistlerin[26] ahlaki gevşekliği kokuyorlar.

CECILY

Jack Amca, kendi kardeşinizin elini geri çevirmeyeceksiniz herhalde?

JACK

Hiçbir şey beni onun elini sıkmaya ikna edemez. Sanırım buraya gelişi tam bir rezalet. O, bunun sebebini çok iyi bilir.

CHASUBLE

Genç adam, paçayı gerçekten ucuz kurtardınız. Umarım bu, size bir uyarı olur. Girdiğinizde sizin vefat edişinize ağlıyorduk.

ALGERNON

Evet, bakıyorum Jack yeni kıyafetler giymiş. Ona yakışmamış. Kravatı olmamış.

CECILY

Jack Amca, kibar olun. Herkesin içinde bir parça iyilik vardır. Ernest bana sık sık ziyaretine gittiği zavallı yatalak arkadaşı Bay Bunbury'den bahsediyordu az önce. Şüphesiz bir hasta yatağının başında oturmak için Londra'nın zevklerini bırakan ve bir yatalağa karşı böylesine incelik gösteren bir kişinin içinde bir parça iyilik vardır.

---

[25] *İng.* Dissent, görüş ayrılığı nedeniyle bir topluluktan kopan grup, başkaldıran, ayaklanan. Örneğin Katolik dogmalarını kabul etmeyip bunlara yeni yorumlar getiren ayrılıkçı dini tarikatlar (ç.n.).

[26] *İng.* Nonconformist (İngiliz Protestanları), Kurulu Kilise'nin, yani *anglicanizm*in kurallarını reddedenlere verilen ad. *Mec.* herkesçe benimsenmiş kural ve törelere uymayan (ç.n.).

JACK

Ah! Bunbury'den bahsediyordu, öyle mi?

CECILY

Evet, bana Bunbury ve onun korkunç sağlık durumu hakkında her şeyi anlattı.

JACK

Bunbury! Pekâlâ, onun seninle Bunbury ya da herhangi başka bir şey hakkında konuşmasını istemiyorum. Bu, insanı çıldırtmak için kesinlikle yeterli.

CHASUBLE

Bay Worthing, kardeşiniz barışmanızı arzu eder görünen yüce gücün gizemli kararı sayesinde beklenmedik biçimde size geri verildi. Ve aslında, kardeşler için beraber, barış içinde yaşamak iyidir.

ALGERNON

Elbette, tüm hataların bende olduğunu kabul ediyorum. Ancak şunu söylemeliyim ki kardeşim Jack'in bana karşı olan bu soğukluğu çok acı verici. Ben daha sevecen bir karşılama ummuştum, özellikle de buraya ilk kez geldiğim göz önüne alınırsa.

CECILY

Jack Amca, eğer Ernest'ın elini sıkmazsanız sizi asla affetmeyeceğim.

JACK

Beni asla affetmeyecek misin?

CECILY

Asla, asla, asla!

JACK

Öyleyse başka seçeneğim yok. *(Dik dik bakarak Algernon'la tokalaşır.)* Seni küçük dolandırıcı! Buradan hemen gitmelisin. Burada Bunburyciliğe izin vermem.

CHASUBLE

Böyle mükemmel bir barışmayı görmek zevk verici, değil mi?[27] Bugün güzel bir iş yaptınız sevgili çocuğum.

BAYAN PRISM

Yargılarımızda aceleci olmamalıyız.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Bay Ernest'ın eşyalarını sizinkinin yanındaki odaya koydum efendim. Sanırım her şey tamam.

JACK

Ne?

MERRIMAN

Bay Ernest'ın bagajı, efendim. Bavulları boşalttım ve sizin odanızın yanındakine yerleştirdim.

JACK

Eşyaları mı?

MERRIMAN

Evet, efendim. Üç bavul, bir bakım çantası ve iki şapka kutusu ve geniş bir piknik sepeti.

---

[27] Sahnelenen versiyondan çıkarılan birkaç cümle var: ... Sanırım iki kardeşi baş başa bırakabiliriz. BAYAN PRISM: Cecily, sen bizimle geleceksin. CECILY: Kesinlikle, benim bu barışmadaki küçük görevim sona erdi... CECILY: Çok mutlu hissediyorum kendimi... *(Jack ve Algernon dışında herkes çıkar.)* (ç.n.).

ALGERNON

Korkarım bu sefer bir haftadan fazla kalamayacağım.[28]

MERRIMAN *(Algernon'a)*

Affedersiniz efendim, sizi görmek isteyen yaşlıca bir beyefendi var. Az önce bir faytonla istasyondan geldi. *(Bir tepsinin üzerinde kartı uzatır.)*

ALGERNON

Beni mi görmek istiyor?

MERRIMAN

Evet efendim.

ALGERNON *(Kartı okur.)*

Parker ve Gribsby, dava vekilleri. Hiç duymamıştım. Kim acaba bunlar?

JACK *(Kartı alarak)*

Parker ve Gribsby. Kim olabileceklerini merak ediyorum. Sanırım, Ernest, seni arkadaşın Bunbury'nin bazı işleri için görmeye geldiler. Belki Bunbury vasiyetini hazırlamak istiyor ve senin de icracı[29] olmanı diliyor. *(Merriman'a)* Beyefendiyi hemen içeri al.

MERRIMAN

Pekâlâ efendim. *(Merriman çıkar.)*

---

[28] Sahnelenen versiyonda Jack Algernon'ı hemen şehre göndermeye çalışır. Oysa nihai versiyonda Wilde, Algernon'ın borçlarını tahsil etmeye gelen dava vekili Bay Gribsby karakterini oyuna dahil eder (ç.n.).

[29] *İng.* Executor; *fr.* exécuteur testamentaire: Bir vasiyeti yerine getirmek üzere vasiyeti yapanın gösterdiği kimse (ç.n.).

JACK

Umarım Ernest, geçen hafta senin tüm borçlarını sonunda ödediğimde bana söylediklerine güvenebilirim. Umarım ödenmemiş herhangi bir borç kalmamıştır.

ALGERNON

Hiç borcum yok, sevgili Jack. Cömertliğin sayesinde tek kuruş borcum kalmadı, birkaç kravat dışında belki.

JACK

Bunu duyduğuma içten sevindim.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Bay Gribsby.

(Merriman çıkar. Gribsby girer.)

GRIBSBY *(Doktor Chasuble'a)*

Bay Ernest Worthing?

BAYAN PRISM

Bay Ernest Worthing bu beyefendi.

GRIBSBY

Bay Ernest Worthing?

ALGERNON

Evet.

GRIBSBY

B.4, Albany'den?

ALGERNON

Evet, bu, benim adresim.

GRIBSBY

Çok üzgünüm beyefendi, ama elimizde Hotel Savoy Şirketi'nin şikâyeti üzerine size karşı 762 sterlin 14 şilin ve 2 peni tutarında bir borca mukabil yirmi günlük tutuklama celbi bulunuyor.

ALGERNON

Bana karşı mı?

GRIBSBY

Evet efendim.

ALGERNON

Kesinlikle saçma! Masraflar bana ait olmak üzere Savoy'da asla akşam yemeği yemedim. Ben her zaman Willis'te yerim. Çok daha pahalıdır. Savoy'a tek kuruş borcum yok.

GRIBSBY

Burada belirtildiği üzere, bu celp 27 Mayıs'ta Albany'de şahsen size sunulmuş. Hakkınızda hüküm 5 Haziran'da gıyaben verildi. O zamandan beri size en az on beş kere cevap almaksızın yazdık. Müşterilerimizin çıkarı doğrultusunda sizin için bir tutuklama emri çıkarmaktan başka seçeneğimiz kalmadı.

ALGERNON

Tutuklama emri! Tutuklama emriyle ne demek istiyorsunuz? Buradan ayrılmaya en küçük bir niyetim yok. Burada bir hafta kalıyorum. Kardeşimle kalıyorum. Eğer daha yeni gelmişken şehre geri döneceğimi sanıyorsanız son derece yanılıyorsunuz.

GRIBSBY

Ben sadece bir dava vekiliyim. Hiçbir şekilde kişisel şiddet kullanmam. Görevi borçlu kişileri tutuklamak olan Mah-

keme Memuru sizi faytonda bekliyor. Bu konuda hatırı sayılır bir tecrübesi vardır. Bu yüzden hep onu kullanıyoruz. Ama kuşkusuz hesabı ödemeyi tercih edersiniz.

ALGERNON

Ödemek? Nasıl yapacakmışım bunu? Param olduğunu zannetmiyorsunuz herhalde? Ne kadar da budalasınız. Bir beyefendinin asla parası olmaz.

GRIBSBY

Deneyimlerime göre genelde akrabalar öder.

ALGERNON

Jack, bu hesabı mutlaka ödemelisin.

JACK

Bu borcun ayrıntılarını görmem için müsaade etme inceliğinde bulununuz Bay Gribsby... *(Koca bir ruloyu çevirir.)* Geçen ekimden beri 762 sterlin 14 şilin ve 2 peni. Söylemek zorundayım ki hayatımda hiç böyle çılgınca bir müsriflik görmedim. *(Kâğıdı Doktor Chasuble'a uzatır.)*

BAYAN PRISM

Yemek yemek için 762 sterlin ha! Bu kadar çok ve sık yiyen genç bir adamın içinde hiçbir iyilik bulunamaz.

CHASUBLE

Wordsworth'un sade yaşamından ve yüksek düşüncelerinden çok uzaktayız.

JACK

Şimdi, Doktor Chasuble, bu korkunç hesabı kardeşimin yerine ödemenin herhangi bir şekilde bana düştüğü fikrinde misiniz?

CHASUBLE

Söylemek mecburiyetindeyim ki, hayır. Bu, onun savurganlığını teşvik olacak.

BAYAN PRISM

İnsan ne ekerse onu biçer. Bu hapis önerisi en esenlik getirici çözüm olabilir. Sadece yirmi günlük olması üzüntü verici.

JACK

Kesinlikle sizinle aynı kanaatteyim.

ALGERNON

Sevgili dostum, ne kadar gülünçsün! Bu hesabın gerçekte sana ait olduğunu çok iyi biliyorsun.

JACK

Bana mı?

ALGERNON

Evet, bunu biliyorsun.

CHASUBLE

Bay Worthing, eğer bu bir şakaysa, hiç yeri değil.

BAYAN PRISM

Ne büyük bir yüzsüzlük. Tam ondan beklediğim gibi.

CECILY

Ve de bir nankörlük. Bunu beklemezdim.

JACK

Onun dediklerine bakma. Bu, onun her zamanki yöntemi. Artık bize senin B.4, Albeny'de oturan Ernest Worthing olmadığını açıklarsın. Merak ediyorum, bu durumunda,

nasıl benim kardeşim olduğunu inkâr etmedin? Neden etmiyorsun?

ALGERNON

Ah, bunu yapmayacağım sevgili dostum. Bu, saçma olurdu. Tabii ki ben, senin kardeşinim. Bu yüzden de sen, benim için bu hesabı ödemelisin.

JACK

Şunu sana samimiyetle söyleyeyim ki bunu yapmaya en küçük bir niyetim yok. Bu cemaatin değerli papazı Doktor Chasuble ve hayranlık verici sağduyusuna tam bir güven duyduğum Bayan Prism, ikisi de bu hapsin sana büyük bir iyiliği dokunacağı konusunda hemfikirler. Ve ben de böyle düşünüyorum.

GRIBSBY *(Saatini çıkarır.)*

Bu sevimli aile toplantısını bozduğum için özür dilerim, ama zaman geçiyor. Saat dörtten önce Holloway'de[30] olmalıyız; aksi halde giriş izni almak güç olacak. Kurallar çok katıdır.

ALGERNON

Holloway!

GRIBSBY

Bu türden tutuklululuklar daima Holloway'de oluyor.

ALGERNON

Dinleyin, West End'de akşam yemeği yedim diye banliyöde hapsedilmeye gerçekten niyetim yok.

---

[30] Londra banliyösünde bulunan bir hapishane. *Ciddi Olmanın Önemi*'nin ilk temsilinden iki ay sonra Wilde, Pentonville'e ve ardından Reading'e nakledilmeden önce bu hapishaneye kapatıldı (ç.n.).

GRIBSBY

Hesap gece yemekleri için, akşam yemekleri için değil.

ALGERNON

Hiç umurumda değil. Tüm söylediğim kendimi banliyölere hapsettirmeyeceğim.

GRIBSBY

Muhitin orta sınıf olduğunu kabul ediyorum; ama hapishanenin kendisi modaya uygun ve havadardır; ve günün belli saatlerinde egzersiz yapmak için geniş fırsatlar var. Sağlık sertifikanız varsa, ki almak her zaman çok kolaydır, saatler uzatılabilir.

ALGERNON

Egzersiz! Yüce Tanrım! Hiçbir beyefendi egzersiz yapmaz. Siz bir beyefendinin ne olduğunu anlar gibi görünmüyorsunuz.

GRIBSBY

O kadar çok karşılaştım ki efendim, korkarım anlamıyorum. İnanılmaz bir çeşitlilikleri var. Kültürün sonucu kuşkusuz. Şimdi, lütfen gelir misiniz efendim, eğer sizin için uygunsuz olmayacaksa?

ALGERNON *(Yalvarırcasına)*

Jack!

BAYAN PRISM

Lütfen kararlı olun Bay Worthing.

CHASUBLE

Bu, zayıflığın yersiz olduğu bir durum. Bir çeşit kendi kendini kandırmak olur.

JACK

Son derece kararlıyım ve zayıflığın ya da kendini kandırmanın ne olduğunu bilmem.

CECILY

Jack Amca! Sanırım sizde bana ait olan bir miktar para var, değil mi? Bırakın bu hesabı ben ödeyeyim. Kardeşinizin hapiste olması hoşuma gitmez.

JACK

Ah! Kesinlikle bunu ödemene izin veremem. Bu saçma olur.

CECILY

Öyleyse siz ödeyeceksiniz, değil mi? Sanırım kardeşinizin tutuklu olduğunu düşünürseniz üzülürsünüz. Tabii ki beni çok hayal kırıklığına uğrattı.

JACK

Onunla bir daha konuşmayacaksın Cecily, değil mi?

CECILY

Kesinlikle hayır, tabii, önce o benimle konuşmazsa. Cevap vermemek çok kabalık olur.

JACK

İyi, seninle konuşmaması konusuyla ben ilgileneceğim. Bu evdeki hiç kimseyle konuşmaması konusuyla ilgileneceğim. O yokmuş gibi davranılmalı. Bay Gribsby...

GRIBSBY

Evet efendim.

JACK

Bu hesabı kardeşimin yerine ödeyeceğim. Ayrıca bu, onun için ödeyeceğim son hesap olacak. Ne kadar?

GRIBSBY

762 sterlin 14 şilin ve 2 peni! Müşterinin rahatlığı için kiralanan arabaya da fazladan 5 şilin 2 peni ödenecek.

JACK

Tamam.

BAYAN PRISM

Bu kadar cömertliğin de delilik olduğunu söylemeliyim.

CHASUBLE *(Bir el hareketiyle)*

Aklın olduğu gibi yüreğin de kendi bilgeliği vardır[31] Bayan Prism.

JACK

Ödeme Parker ve Gribsby emrine sanırım.

GRIBSBY

Evet efendim. Bir zahmet çekin üstünü çizmeyin. Teşekkür ederim. *(Doktor Chasuble'a)* İyi günler. *(Doktor Chasuble başıyla soğukça selamlar.)* İyi günler. *(Bayan Prism başıyla soğukça selamlar.) (Algernon'a)* Umarım sizinle tekrar karşılaşma zevkine erişirim.

ALGERNON

İçtenlikle ummuyorum. Bir beyefendinin içine karışmak istediği topluluğun türü hakkında ne garip fikirleriniz var. Hiçbir beyefendi kendisini banliyöye hapsetmek isteyen bir dava vekilini tanımayı arzu etmez.

GRIBSBY

Anlıyorum, anlıyorum.

---

[31] Bkz. Pascal, *Pensées* (Düşünceler): *Nous connaissons la vérité non seulement par la raison mais encore par le cœur.* "Gerçeği yalnızca us yoluyla değil, yürek yoluyla da biliriz" (ç.n.).

ALGERNON

Bu arada, Gribsby, istasyona bu faytonla dönmüyorsunuz. Bu, benim faytonum. Benim rahatım için kiralanmıştı. İstasyona yürüyerek gitmek zorundasınız. Bu da iyi bir şey. Dava vekilleri yeterince yürümüyorlar. Yeterince egzersiz yapan hiç dava vekili tanımıyorum. Çoğunlukla bürolarına kapanmış, işlerini ihmal ederek bütün gün oturuyorlar.

JACK

Faytonu alabilirsiniz Bay Gribsby.

GRIBSBY

Teşekkür ederim efendim.

(Gribsby çıkar.)

CECILY

Hava ağırlaşmaya başladı, değil mi Doktor Chasuble?

CHASUBLE

Havada fırtına var.

BAYAN PRISM

Atmosferin temizlenmeye ihtiyacı var.

CHASUBLE

Bu sabah *The Times*'ı okudunuz mu Bay Worthing? Laiklerde dini duygunun gelişmesi üzerine çok ilginç bir makale vardı.

JACK

Bunu yemek sonrasına saklıyorum.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Yemek hazır efendim.

ALGERNON

Ah! İşte iyi haber. Son derece acıktım.

CECILY *(Araya girerek)*

Zaten kahvaltı etmiştiniz.

JACK

Zaten kahvaltı etti mi?

CECILY

Evet Jack Amca. Biraz ciğer ezmeli kanepe ile doktorun size salık verdiği şampanyadan bir şişe aldı.

JACK

Benim 89 şampanyam!

CECILY

Evet, sizinkinin aynısından içerse hoşunuza gideceğini düşündüm.

JACK

Ah! Pekâlâ, eğer bir kere kahvaltı ettiyse, ikinci bir kez öğle yemeğine çağırmaya gerek yok. Bu, saçma olur.

BAYAN PRISM

Günde iki kere kahvaltı etmek özgürlük değil, sefahat olur.

CHASUBLE

Pagan filozoflar bile aşırı yemeyi kınamışlardır. Aristoteles bundan sertlikle bahseder. Fahiş faiz için kullandığı ifadelerin aynılarını kullanır.

JACK

Doktor, bayanlara yemek salonuna kadar eşlik eder misiniz?

CHASUBLE

Zevkle.

(Bayan Prism ve Cecily ile birlikte eve girer.)

JACK

Sonuç itibariyle Bunburyciliğin bugün pek başarı sağlamadı. Ben de Bunburycilik için iyi bir gün olduğunu sanmıyorum.

ALGERNON

Ah! Geri kalan her şeyde olduğu gibi Bunburyciliğin de inişleri ve çıkışları vardır. Biraz yemek yememe izin verirsen kendime geleceğim. Asıl önemlisi, Cecily'yi görmüş olmam ve o, bir harika.

JACK

Bayan Cardew hakkında bu şekilde konuşamazsın. Bundan hoşlanmıyorum.

ALGERNON

Eh, ben de senin giysilerinden hoşlanmıyorum. Bunların içinde çok gülünç görünüyorsun. Neden sanki çıkıp üstünü değişmiyorsun? Evinde bir hafta misafir kalacak bir adam için yas tutmak tamamıyla çocukça. Buna grotesk[32] derim.

JACK

Benim evimde bir hafta misafir ya da herhangi başka bir şey olarak kesinlikle kalmıyorsun. Hemen... Dördü beş geçe treniyle ayrılmalısın.

---

[32] Gülünç biçim, gülünçlük, acayip, tuhaf (ç.n.).

ALGERNON

Yasta olduğun sürece seni kesinlikle yalnız bırakmayacağım. Bu, dostluğa sığmaz. Eğer ben yasta olsaydım, benimle birlikte kalırdın, zannediyorum. Kalmasaydın, bunu büyük nezaketsizlik sayardım.

JACK

Pekâlâ, eğer giysilerimi değiştirirsem gidecek misin?

ALGERNON

Evet, eğer acele edersen. Giyinmek için bu kadar zaman harcayıp böylesi düşük bir netice alan hiç kimse görmedim.

JACK

Eh, her koşulda, senin gibi daima abartılı giyinmekten iyidir.

ALGERNON

Kimi zaman fazla zarif giyiniyorsam[33] da bunu daima aşırı eğitimli biri olarak telafi ediyorum.

JACK

Kendini beğenmişliğin gülünç, tutumun utanç verici ve bahçemde bulunuşun tamamıyla akıl almaz. Ne olursa olsun, dördü beş geçe trenini yakalamalısın ve umarım şehre keyifli bir dönüş yolculuğu yaparsın. Ona verdiğin isimle, Bunburyciliğin sana büyük başarı getirmedi. *(Eve girer.)*

---

[33] Algernon kelime oyunu yapıyor. Zira Jack onun *daima abartılı* (always overdressed) giyinmesine dokundururken Algernon bunu *kimi zaman fazla zarif* (occasionally ower-dressed) giyiniyor olduğu şeklinde anlamış görünüp lafı çeviriyor (ç.n.).

ALGERNON

Bence büyük başarıydı. Cecily'ye âşığım ve önemli olan da bu. Her şey çok güzel de aç karnına Bunbury yapılmaz ki! Sanırım yemekte onlara katılacağım. *(Kapıya yönelir.)*

(Cecily girer.)

CECILY

Sizinle bir daha konuşmayacağıma dair Jack Amca'ya söz verdim, siz bir soru sormadığınız sürece. Neden bana bir soru sormadığınızı anlayamıyorum. Korkarım ilk başta düşündüğüm kadar akıllı değilsiniz

ALGERNON

Cecily, yemeğe gelebilir miyim?

CECILY

O tutumunuzdan sonra yüzüme nasıl bakabiliyorsunuz merak ediyorum.

ALGERNON

Yüzünüze bakmayı seviyorum.

CECILY

Ama neden korkunç borcunuzu zavallı Jack Amca'ya ödetmeye çalışınız? Bu yaptığınız özür kabul etmez.

ALGERNON

Böyle olduğunu biliyorum; ama doğrusu berbat bir hafızam var. Savoy'a 762 sterlin 14 şilin ve 2 peni borcum olduğunu tamamıyla unutmuşum.

CECILY

İyi, kabul ediyorum ki kötü bir hafızanız olduğunu duyduğuma memnun oldum. İyi hafızalar kadınların erkeklerde beğendiği bir nitelik değildir.

ALGERNON

Cecily, korkunç derecede açım.

CECILY

Nasıl bu kadar aç olduğunuzu anlayamıyorum, geçen ekimden beri yediklerinizi göz önüne alınca!...

ALGERNON

Ah! O gece yemekleri zavallı Bunbury içindi. Geç saatte yemek doktorunun ona müsaade ettiği tek şey.

CECILY

Eh, öyleyse Bay Bunbury'nin neden daima bu kadar hasta olduğuna şaşırmam, eğer haftanın her gecesi altı ya da sekiz kişilik yemek yiyorsa.

ALGERNON

Ben de ona hep söylüyorum bunu. Ama o, doktorlarının en iyisini bildiklerini düşünüyor sanki. Doktorlar konusunda kesinlikle çılgın.

CECILY

Elbette açlıktan ölmenizi istemem; bu yüzden kâhyaya size yiyecek bir şeyler getirmesini söyledim.

ALGERNON

Cecily, siz tam bir meleksiniz! Gitmeden önce sizi tekrar görebilir miyim?

CECIL

Bayan Prism ve ben yemekten sonra burada olacağız. Öğlen derslerimi her zaman porsuk ağacının altında yaparım.

ALGERNON

Bayan Prism'i uzaklaştırmak için bir şeyler uyduramaz mısınız?

CECILY

Bir yalan uydurmaktan mı bahsediyorsunuz?

ALGERNON

Ah, bir yalan değil elbette. Sadece tam doğru olmayan, ama olması gereken bir şey.

CECILY

Korkarım bunu muhtemelen yapamam. Nasıl davranmam gerektiğini bilemem. İnsanlar genç kızların hayal güçlerini eğitmeyi hiç düşünmüyorlar. Modern eğitimin en büyük eksikliği bu. Tabii, olur da siz sevgili Doktor Chasuble'ın, Bayan Prism'i görmek için bir yerde beklediğini haber ederseniz, kesinlikle onunla buluşmaya gidecektir. Onu bekletmekten hiç hoşlanmaz. Ve bunu yapmak için de çok az fırsatı oluyor.

ALGERNON

Ne harika bir öneri!

CECILY

Ben bir şey önermedim kuzen Ernest. Hiçbir şey beni en küçük konuda Bayan Prism'i kandırmaya itemez. Ben sadece belli bir güzergâhtan giderseniz, bunu belli bir sonucun takip edeceğini belirtiyorum.

ALGERNON

Elbette. Affedersiniz kuzen Cecily. O halde üç buçukta buraya geleceğim. Size söyleyecek çok önemli bir şeyim var.

CECILY

Çok mu önemli?

ALGERNON

Evet, çok çok önemli.

CECILY

Bu durumda sanırım evde buluşsak daha iyi olur. Açık havada çok önemli şeylerden konuşmayı sevmiyorum. Çok yüzeysel görünüyor.

ALGERNON

Öyleyse nerede buluşalım?

(Jack girer.)

JACK

Araba kapıda. Gitmen gerek. Senin yerin Bunbury'nin başucu. *(Cecily'yi görür.)* Cecily! Bayan Prism ile Doktor Chasuble'ın yanına dönmenin daha iyi olacağını düşünmüyor musun?

CECILY

Evet Jack Amca. Hoşça kalın kuzen Ernest. Korkarım sizi tekrar göremeyeceğim, zira saat üç buçukta salonda Bayan Prism'le birlikte ders çalışıyor olacağım.

ALGERNON

Hoşça kalın kuzen Cecily. Bana karşı çok naziktiniz.

(Cecily çıkar.)

JACK

Şimdi buraya bak Algy. Gitmen gerekiyor ve ne kadar erken gidersen o kadar iyi. Bunbury son derece hasta ve senin yerin onun yanı.

ALGERNON

Şimdi gidemem. Önce ikinci yemeğimi yemem gerekiyor. Ayrıca Bunbury'nin daha iyi olduğunu duymak hoşuna gidecektir.

JACK

Pekâlâ, ama ne olursa olsun saat üç ellide gitmelisin. Bagajlarının yapılması ve arabanın seni almaya gelmesi için emir verdim.

PERDE

Üçüncü Perde

SAHNE

Malikâne Konağı'nda salon. Cecily ve Bayan Prism görünür; her biri ayrı masalarda yazı yazmaktadırlar.

BAYAN PRISM

Cecily! *(Cecily cevap vermez.)* Cecily! Yine günlüğüne bir şeyler geçiriyorsun. Sanırım bu sağlıksız alışkanlığın konusunda seninle pek çok kere konuşma fırsatım oldu.

CECILY

Ben sadece, her zaman yaptığım gibi, kendime sizi örnek alıyorum Bayan Prism.

BAYAN PRISM

İnsan yalnızca Bimettalism'in[34] ilkelerini derinlemesine kavradığı zaman kendi iç dünyasına yönelik bir hayat

---

[34] Bimettalism, para birimi ölçüsü olarak altının yanında gümüşün de kullanılmasına dayanan, çift maden standardını savunan ekonomi öğretisi. Wilde için söz konusu olan herkesin üstüne söyleyebileceği bir şeyler olduğuna inandığı bir konuşma konusuna ve sıkıcı bir incelemeye örnek. Diğer bazı oyunlarında da bu kavramı kullanmıştır (ç.n.).

sürme hakkına sahip olur. Kesinlikle daha önce değil. Senden Ekonomi Politik'ine geri dönmeni rica ediyorum.

CECILY

Bir dakika sonra sevgili Bayan Prism. Gerçek şu ki sadece bugün saat iki çeyreğe kadar olan olayları kaydediyorum ve korkunç felaket, saat iki buçukta meydana geldi.

BAYAN PRISM

Affedersin Cecily, ama Doktor Chasuble Eski Kilise'nin evlilikle ilgili acı verici görüşlerinden tam iki kırk beşte bahsetti.

CECILY

Sözünü ettiğim kesinlikle Doktor Chasuble değildi. Zavallı Bay Ernest Worthing'e yapılan trajik suçlamayı kastediyordum.

BAYAN PRISM

Bay Ernest Worthing'i hiç tasvip etmiyorum. Son derece kötü bir genç adam.

CECILY

Ben de öyle olmasından korkuyorum. Garip çekiciliğine bulabildiğim tek açıklama bu.

BAYAN PRISM *(Ayağa kalkarak)*

Cecily, izin ver de kendini bu talihsiz genç adamın yüzeysel özellikleriyle baştan çıkmaya bırakmamanı istirham edeyim.

CECILY

Ah! İnanın bana sevgili Bayan Prism, kalıcı olanlar sadece yüzeysel özelliklerdir. Erkeklerin derin doğası erkenden keşfedildi.

BAYAN PRISM

Çocuğum! Böyle garip fikirleri nereden ediniyorsun bilmiyorum. Bunlar kesinlikle sana verdiğim örnek alınacak kitaplardan birinde bulunmuyor.

CECILY

Örnek alınacak kitaplarda herhangi bir fikir var mı? Korkarım hayır. Ben fikirlerimi... bahçede ediniyorum.

BAYAN PRISM

Öyleyse kesinlikle çok fazla açık havaya çıkmamalısın. Gerçek şu ki Cecily, kendi kendine düşünme kötü alışkanlığına kapılalı az zaman oluyor. Bunu bırakmalısın. Hiç kadınca değil... Erkekler bundan hoşlanmazlar.

(Algernon girer.)

Bay Worthing, sanıyordum ki, yani diyebilirim ki sizin çoktan şehre döndüğünüzü umut ediyordum.

ALGERNON

Yola çıkışım fazla ertelenmeyecek. Size hoşça kalın demeye gelmiştim Bayan Cardew. Bana bir arabanın benim için hazırlanmasının çoktan emredildiği bildirildi. Yeniden buz gibi soğuk dünyaya dönmekten başka bir seçeneğim yok.

CECILY

Böyle bir ifadeyi kullanarak ne demek istediğinizi anlayamıyorum Bay Worthing. Hava, temmuz ayı için bile, alışılmadık biçimde sıcak.

BAYAN PRISM

Sefihlik algıları köreltebilir.

ALGERNON

Kuşkusuz. Havayı savunacak değilim. Yine de Bayan Prism, sanırım Doktor Chasuble'ın sizi ayin yerinde beklediğini bildirmek görevimdir.

BAYAN PRISM

Ayin yerinde! Bu, kulağa ciddi geliyor. Rektör bayağı bir konu için böylesi tören bağı olan bir mekânı konuşma yeri olarak seçmiş olamaz herhalde. Onu bekletmenin doğru olacağını sanmıyorum, ha Cecily?

CECILY

Çok, çok yanlış olur. Ayin yeri, duyduğuma göre, son derece nemliymiş.

BAYAN PRISM

Bu doğru! Bunu düşünmemiştim ve Doktor Chasuble'ın yazık ki romatizması var. Bay Worthing, muhtemelen bir daha karşılaşmayacağız. Eminim, size şu andan itibaren yaşamda yeni bir sayfa açmanızı içtenlikle umduğumu ifade etmeme müsaade edersiniz.

ALGERNON

Yeni bir cilde başladım bile Bayan Prism.

BAYAN PRISM

Bunu duyduğuma sevindim. *(Kendisine yakışmayan geniş bir şapka takar.)* Ve unutmayın ki en baştan çıkmışlar için bile her zaman umut vardır. Sen de boş boş oturma Cecily.

CECILY

Boş durmaya hiç niyetim yok. Sadece çok güçlü biçimde önümde ne kadar ciddi bir iş olduğunu düşünüyorum.

BAYAN PRISM

Ah! Tam olması gerektiği gibi canım.

(Bayan Prism çıkar.)

ALGERNON

Bu ayrılış, Bayan Cardew, çok acı verici.

CECILY

İnsanın çok kısa bir müddet için tanıdığı insanlardan ayrılması her zaman çok acı vericidir. İnsan eski bir arkadaşın yokluğuna sükûnetle tahammül edebilir. Halbuki, insanın henüz tanıştırıldığı birinden bir anda kopması neredeyse dayanılmazdır.

ALGERNON

Teşekkür ederim.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Araba kapıda efendim. *(Algernon yalvarırcasına Cecily'ye bakar.)*

CECILY

Bekleyebilir Merriman... beş dakika için.

MERRIMAN

Başüstüne efendim. *(Merriman çıkar.)*

ALGERNON

Umarım Cecily, eğer bana her yönden mükemmeliyetin cisimleşmesi olarak göründüğünüzü tamamen açıkça ve samimi olarak ifade edersem sizi gücendirmem.

CECILY

Sanırım açık sözlülüğünüz sizi inanılır kılıyor Ernest. Eğer bana müsaade ederseniz sözlerinizi günlüğüme aynen geçireceğim. *(Masaya gider ve günlüğüne yazmaya başlar.)*

ALGERNON

Gerçekten bir günlük mü tutuyorsunuz? Ona bakmak için her şeyi verirdim. Bakabilir miyim?

CECILY

Ah, hayır. *(Elini günlüğünün üstüne koyar.)* Anlarsınız, bu sadece genç bir kızın kendi düşüncelerinin ve izlenimlerinin kayıtları ve netice itibariyle yayımlanmayı bekliyor. Bunlar bir kitap halinde çıktığı zaman, umarım siz de bir kopya sipariş edersiniz. Ama rica ederim Ernest, durmayın. Ben dikteyle yazmaktan çok keyif alıyorum. Ben "mutlak mükemmeliyete" ulaştım. Devam edebilirsiniz. Dahası için tamamen hazırım.

ALGERNON *(Bir hayli afallamış halde)*

Ehem! Ehem!

CECILY

Ah, öksürmeyin Ernest. Bir kimse dikte ederken akıcı konuşmalı ve öksürmemelidir. Üstelik, bir öksürük nasıl hecelenir bilmiyorum.

(Algernon konuşurken yazar.)

ALGERNON *(Çok hızlı konuşarak)*

Bayan Cardew, saat on iki buçuktan beri, sizin mukayese kabul etmez ve harika güzelliğinizi gördüğüm ilk andan itibaren, sadece alçakgönüllü köleniz ve hizmetkârınız olmakla kalmayıp, dahası büyük ihtimalle canavarca bir ihtirasın

kanatlarıyla yükselerek sizi çılgınca, tutkuyla, adanmayla, umutsuzca sevmeye cüret ediyorum.

CECILY *(Kalemi bırakır.)*

Ah! Lütfen hepsini tekrar söyleyin. Çok hızlı ve çok belirsizce söylediniz. Lütfen hepsini tekrar söyleyin.

ALGERNON

Bayan Cardew, siz on iki buçuk olduğunuzdan beri - yani demek istediğim saat on iki buçuktan beri, bu öğleden sonra, sizin kıyaslanamaz harika güzelliğinizi ilk gördüğüm andan itibaren...

CECILY

Evet, bunu yazmıştım, tamam.

ALGERNON *(Kekeleyerek)*

Ben... ben... *(Cecily kalemini bırakır ve azarlar gibi bakar.)* *(Umutsuzca)* Sadece sizin alçakgönüllü köleniz ve hizmetkârınız olmakla kalmayıp, dahası büyük ihtimalle canavarca bir ihtirasın kanatlarıyla yükselerek, sizi çılgınca, tutkuyla, adanmayla, umutsuzca sevmeye cüret ediyorum. *(Saatini çıkarır ve bakar.)*

CECILY *(Bir süre yazdıktan sonra, gözlerini kaldırır.)*

"Umutsuzca"yı not etmedim. Çok anlamlı gelmiyor, değil mi? *(Kısa bir sessizlik olur.)*

ALGERNON *(Geriye çekilerek)*

Cecily!

CECILY

Bu yepyeni bir paragrafın başlangıcı mı? Yoksa bir hayranlık yorumuyla mı devam edilecek?

ALGERNON *(Hızlıca ve romantik bir edayla)*

Bu, benim için yepyeni bir varoluşun başlangıcı ve bu öyle hayranlık yorumlarıyla devam edecek ki tüm yaşamım aşk, övgü ve tapınmadan oluşan yüce ve uzun bir senfoni olacak.

CECILY

Ah, bunların bir anlamı olduğunu sanmıyorum. Doğrusu erkekler kadınlara dikte etmeyi denememeliler. Bunu nasıl yapacaklarını hiç bilmiyorlar ve becerebildiklerinde de daima özellikle sersemce şeyler söylüyorlar.

ALGERNON

Söylediklerimin sersemce olup olmaması umurumda değil. Tek bildiğim seni sevdiğim Cecily! Seni seviyorum, seni istiyorum. Sensiz yaşayamam Cecily. Seni sevdiğimi biliyorsun. Benimle evlenir misin? Karım olur musun? *(Ona doğru atılır ve ellerini onun ellerinin üstüne koyar.)*

CECILY *(Ayağa kalkarak)*

Ah, defteri lekelettirdiniz. Ve sizinki hayatımda aldığım tek gerçek teklif. Bunu itinayla kaydetmeliydim.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Araba sizi bekliyor efendim.

ALGERNON

Ona gelecek hafta aynı saatte uğramasını söyle.

MERRIMAN *(Hiçbir işarette bulunmayan Cecily'ye bakar.)*

Başüstüne efendim.

CECILY

Eğer Jack Amca gelecek hafta aynı saate kadar burada kalacağınızı öğrenirse, buna çok kızacaktır.

ALGERNON

Ah! Jack'le ilgilenmiyorum! Dünyada senden başka hiç kimseyle ilgilenmiyorum. Seni seviyorum Cecily! Benimle evleneceksin değil mi?

CECILY

Seni budala çocuk! Elbette. Çünkü son üç aydır biz nişanlıyız.

ALGERNON

Son üç aydır mı?

CECILY

Tam üç ay olacak birkaç gün sonra. *(Günlüğüne bakar, bir sayfa çevirir.)* Evet, perşembe günü tam tamına üç ay oluyor.

ALGERNON

Bilmiyordum.

CECILY

Bugünlerde çok az insan ne durumda bulunduklarının farkında. Bayan Prism'in de sık sık söylediği gibi, bu, düşüncesiz bir çağ.

ALGERNON

Fakat biz nasıl nişanlandık.

CECILY

Eh, Sevgili Jack Amca, bize baştan çıkmış ve kötü bir erkek kardeşi olduğunu itiraf ettiğinden beri, sen tabii ki Bayan Prism'le aramızdaki sohbetlerin başlıca konusu haline geldin. Ve şüphesiz hakkında bu kadar fazla konuşulan bir erkek her zaman çok çekicidir. Tüm bunlardan

sonra insan, o erkekte bir şeyler olması gerektiğini hisseder. Zannedersem yaptığım çılgınlık, ama sana âşık oldum Ernest.

ALGERNON

Sevgilim! Peki, nişanlılık tam olarak ne zaman tertip edildi?

CECILY

Geçen 14 Şubat'ta. Benim varlığımdan büsbütün habersiz oluşundan tükenmiş, bu meseleyi şu ya da bu şekilde sona erdirmeye karar verdim ve kendimle yaptığım uzun bir mücadeleden sonra teklifini bahçede kabul ettim. Ertesi gün adına bu küçük yüzüğü satın aldım. Görüyorsun ki onu hâlâ takıyorum Ernest ve bunun gösterdiği gibi üzüntü verici biçimde tutumsuz olmana rağmen, uzun zaman önce seni bunun için affettim. İşte bu çekmecenin içinde zaman zaman sana verdiğim tüm hediyeler bulunuyor, özenle numaralanıp etiketlendiler. Bu, bana doğum günümde verdiğin inci kolye. Ve bu da senin bütün mektuplarını sakladığım kutu. *(Kutuyu açar ve mavi bir kurdelayla bağlanmış mektupları çıkarır.)*

ALGERNON

Benim mektuplarım! Ama tatlı Cecilyciğim ben sana hiç mektup yazmadım ki.

CECILY

Bunu bana hatırlatmana gerek yok Ernest. Bunu fazlasıyla iyi biliyorum. Postacıya her sabah bana Londra'dan mektup olup olmadığını sormaktan bitkin düştüm. Sağlığım baskı ve tedirginliğin etkisiyle bozulmaya başladı. Bundan dolayı mektuplarını senin yerine ben yazdım ve onları oda

hizmetçime şehirden kendime postalattırdım. Hep haftada üç kere yazdım ve bazen daha sık.

ALGERNON

Ah, onları okumama izin ver Cecily.

CECILY

Ah, bunu yapamam. Seni çok kibirli yapacaklardır. Benim nişanı atmamdan sonra yazdığın üç tanesi öyle güzel ve öyle imla hatalarıyla dolu ki şimdi bile bir parça gözyaşı dökmeden zorlukla okuyabilirim.

ALGERNON

Yani nişanımız atıldı mı?

CECILY

Tabii ki atıldı. Geçen Martın 22'sinde. İstersen, kaydı görebilirsin. *(Günlüğü gösterir.)* "Bugün Ernest'la olan nişanımı attım. Böylesinin daha uygun olduğunu hissediyorum. Havalar hâlâ harika devam ediyor."

ALGERNON

Ama acaba neden nişanı attın? Ben ne yapmıştım? Hiçbir şey yapmamıştım. Cecily, nişanı attığını duyduğuma doğrusu çok incindim. Özellikle de havaların böyle harika gittiği bir zamanda.

CECILY

Erkekler, öyle görünüyor, kolayca unutuyorlar. Bölge balosunda Lord Kelso ile dans ettiğim için bana yazdığın o kaba mektubu unutmazsın sanıyordum.

ALGERNON

Ama her şeyi geri aldım Cecily, değil mi?

CECILY

Tabii ki aldın. Aksi halde, ne seni affederdim ne de geçen gün bana gönderdiğin turkuaz ve mücevher bir kalple süslenmiş bu altın bileziği kabul ederdim. *(Bileziği gösterir.)*

ALGERNON

Sana bunu ben mi verdim Cecily? Çok hoş, değil mi?

CECILY

Evet, çok olağanüstü bir zevke sahipsin Ernest. Senin için bunu hep söylemişimdir. Bu, sürdürdüğün böylesine berbat bir hayat için bulduğum özür.

ALGERNON

Bir tanem! O halde biz üç aydır nişanlıyız Cecily!

CECILY

Evet, zaman ne kadar çabuk geçiyor değil mi?

ALGERNON

Ben böyle düşünmüyorum. Bence sensiz geçen günler çok uzun ve hüzünlü.

CECILY

Seni romantik çocuk... *(Parmaklarını onun saçlarında gezdirir.)* Umarım saçlarının kıvırcıklığı doğaldır. Öyleler mi?

ALGERNON

Evet sevgilim, başka şeylerin küçük bir yardımıyla.

CECILY

Çok memnun oldum.

ALGERNON

Nişanı bir daha asla atmayacaksın değil mi Cecily?

CECILY

Seninle artık tanıştığımıza göre nişanı atacağımı sanmıyorum. Bir de, tabii, senin ismin meselesi var.

ALGERNON *(Gergin bir şekilde)*

Evet, tabii.

CECILY

Bana gülmemelisin sevgilim, ama çocukluk düşüm hep Ernest adında birini sevmek oldu.

(Algernon kalkar, Cecily de.)

Bu isimde mutlak bir güven esinler gibi görünen bir şeyler var. Kocalarının ismi Ernest olmayan tüm zavallı evli kadınlara acıyorum.

ALGERNON

Ama sevgili yavrum, başka bir ismim olsaydı beni sevmeyeceğini mi söylemek istiyorsun?

CECILY

Hangi isim peki?

ALGERNON

Ah, istediğin herhangi bir isim, Algernon örneğin...

CECILY

Ama ben Algernon isminden hoşlanmıyorum.

ALGERNON

Pekâlâ bir tanem, tatlı, sevimli küçük sevgilim, Algernon ismine niçin itiraz ettiğini gerçekten anlamıyorum. Hiç de kötü bir isim değil. Aslında, çok daha aristokratik bir isim. Hileli iflastan mahkemeye düşen adamların yarısının ismi

Algernon. Ama cidden Cecily *(ona yaklaşır)*, eğer ismim Algy olsaydı beni sevmeyecek miydin?

CECILY *(Ayağa kalkarak)*

Sana saygı duyardım Ernest, karakterine hayran olurdum, ama korkarım tüm ilgimi sana veremezdim.

ALGERNON

Ehem! Cecily! *(Şapkasını alarak)* Buradaki Rektörünüzün, zannederim, kilisenin tüm ayin ve törenlerinin icrasında büyük bir tecrübesi vardır?

CECILY

Ah, evet. Doktor Chasuble çok bilgili bir adamdır. Tek bir kitap bile yazmamış, ne kadar şey bildiğini tahmin et artık.

ALGERNON

Onu derhal çok önemli bir vaftiz hususunda görmeliyim, yani çok önemli bir iş hakkında demek istiyorum.

CECILY

Ah!

ALGERNON

Yarım saatten fazla gecikmem.

CECILY

14 Şubat'tan beri nişanlı olduğumuz ve seninle sadece bugün ilk kez karşılaştığım göz önüne alınırsa, sanırım beni yarım saat gibi uzun bir müddet yalnız bırakman oldukça zor. Şunu yirmi dakika yapamaz mısın?

ALGERNON

Göz açıp kapayıncaya kadar döneceğim. *(Onu öper ve aceleyle çıkar.)*

CECILY

Amma da coşkun bir çocuk! Saçları çok hoşuma gidiyor. Evlilik teklifini günlüğüme geçirmeliyim.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Bayan Fairfax diye biri Bay Worthing'i görmek istediğini söyledi. Bayan Fairfax'in ifadeleriyle çok önemli bir iş hususunda.

CECILY

Bay Worthing, kütüphanesinde değil mi?

MERRIMAN

Bir süre önce Rektörlüğe gitmek için çıktılar.

CECILY

Lütfen bayana buraya gelmesini söyle; Bay Worthing muhakkak en kısa sürede dönecektir. Çay da getirebilirsin.

MERRIMAN

Başüstüne küçük hanım. *(Merriman çıkar.)*

CECILY

Bayan Fairfax! Sanırım, Londra'daki bazı hayır işlerinde Jack Amca'yla birlikte çalışan pek çok iyi geçkin kadından biridir. Hayır işleriyle uğraşan kadınlardan hiç hoşlanmıyorum. Galiba onların küstahlıklarından dolayı.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Bayan Fairfax.

(Gwendolen girer.) (Merriman çıkar.)

CECILY *(Karşılamak için ona doğru ilerleyerek)*

Lütfen kendimi size tanıtmama izin verin. Adım Cecily Cardew.

GWENDOLEN

Cecily Cardew? *(Ona yaklaşır ve elini sıkar.)* Ne kadar tatlı bir isim! Bir şey bana çok iyi arkadaş olacağımızı söylüyor. Daha şimdiden, anlatabileceğimden daha fazla hoşlandım sizden. İnsanlar hakkındaki ilk izlenimlerim asla yanlış çıkmaz.

CECILY

Birbirimizi böylesine kısacık bir zaman tanıdıktan sonra benden çok hoşlanmanız büyük incelik. Lütfen oturun.

GWENDOLEN *(Hâlâ ayakta olduğu halde)*

Sizi Cecily diye çağırabilirim değil mi?

CECILY

Zevkle!

GWENDOLEN

Siz de bana hep Gwendolen diyeceksiniz, tamam mı?

CECILY

Dilerseniz.

GWENDOLEN

Öyleyse her şey karara bağlandı değil mi?

CECILY

Umarım öyledir. *(Bir sessizlik olur. İkisi birlikte otururlar.)*

GWENDOLEN

Belki bu, kim olduğumdan bahsetmem için uygun bir fırsat olabilir. Babam Lord Bracknell'dir. Babamdan bahsedildiğini hiç duymadınız tahmin ederim?

CECILY

Pek sanmıyorum.

GWENDOLEN

Aile çevresi dışında, bunu söylemekten memnunum, babayı kimse tanımaz. Sanırım bu, tam da olması gereken şey. Ev, bana, erkekler için en münasip dünya gibi görünüyor. Ve kuşkusuz, bir erkek bir kere evle ilgili görevlerini ihmal etmeye başladı mı, acı verici bir biçimde kadınsı oluyor değil mi? Ve ben bundan hoşlanmıyorum. Bu, erkekleri çok çekici yapıyor. Cecily, eğitim konusunda hatırı sayılır biçimde katı olan annem ise, beni son derece miyop olarak yetiştirdi; bu, onun sisteminin bir parçası; bu yüzden sana gözlüklerimle baksam rahatsız olur musun?

CECILY

Ah! Hiç sorun değil Gwendolen. Bana bakılmasına bayılırım.

GWENDOLEN *(Cecily'yi bir opera gözlüğüyle dikkatlice inceledikten sonra)*

Burada kısa bir ziyaret için bulunuyorsunuz, tahmin ediyorum.

CECILY

Ah, hayır! Burada yaşıyorum.

GWENDOLEN *(Sertçe)*

Gerçekten mi? Anneniz, hiç şüphesiz, ya da ilerlemiş yaşlarda bir bayan akrabanız, onlar da burada yaşıyordur herhalde?

CECILY

Ah, hayır! Annem yok, aslında herhangi bir akrabam da yok...

GWENDOLEN

Doğru mu?

CECILY

Benim sevgili vasim, Bayan Prism'in yardımıyla, bana göz kulak olmak gibi çetin bir göreve sahip.

GWENDOLEN

Vasiniz mi?

CECILY

Evet, ben Bay Worthing'in vesayeti altındayım.

GWENDOLEN

Ah! Vesayeti altında bir çocuğu olduğundan bana hiç bahsetmemesi tuhaf. Ne kadar gizemli bir adam! Gitgide daha ilginç hale geliyor. Emin değilim, yine de bu haber bana katıksız sevinç duyguları ilham ediyor. *(Kalkar ve ona doğru gider.)* Size çok hayranım Cecily; karşılaştığımız andan itibaren sizden hoşlandım! Ancak, şimdi sizin Bay Worthing'in vesayeti altında olduğunuzu öğrenince, şunu ifade etmeye mecburum ki... sizin göründüğünüzden birazcık daha yaşlı olmanızı... ve bu denli cazibeli bir görünüşünüzün olmamasını dilemekten alamıyorum kendimi. Aslında, eğer samimiyetle konuşabilirsem...

CECILY

Lütfen samimi olun! Bence ne zaman insanın söyleyeceği nahoş şeyler olsa, daima samimi olmalıdır.

GWENDOLEN

Pekâlâ, tam bir açık kalplilikle konuşmak gerekirse, Cecily, keşke tam tamına kırk iki yaşında olsaydınız ve yaşınıza göre daha çirkin görünseydiniz. Ernest kuvvetli, dürüst bir tabiata sahiptir. Özünde çok onurlu ve doğrudur. Vefasızlık,

onun için aldatma kadar imkânsızdır. Ama yine de olabilecek en soylu adamların bile ahlaki karakteri diğer kadınların fiziki cazibesinin etkisi altında aşırı derecede hassastır. Eskisinden hiç de az olmamak üzere modern tarih benim işaret ettiğim şeyi pek çok acı verici örnekle bize ispatlıyor. Zaten eğer böyle olmasaydı, tarih okunmaz olurdu...

CECILY

Affedersiniz Gwendolen, Ernest mi dediniz?

GWENDOLEN

Evet.

CECILY

Ah, ama benim vasim Bay Ernest Worthing değil. Onun kardeşi; büyük kardeşi.

GWENDOLEN *(Tekrar otururak)*

Ernest bana bir kardeşi olduğundan hiç bahsetmemişti.

CECILY

Bunu söylediğime üzgünüm; uzun bir süredir ilişkileri iyi değil.

GWENDOLEN

Ah! Bu, meseleyi izah ediyor. Şimdi düşününce hiç kendi kardeşinden bahseden bir erkek duymamıştım. Bu konu çoğu erkeğe tatsız geliyor. Cecily, aklımdan bir şüpheyi kaldırdınız. Az kaldı kuruntuya kapılıyordum. Eğer bizimki gibi bir arkadaşlık herhangi bir buluta denk gelseydi, bu, korkunç olurdu, öyle değil mi? Tabii tamamen, tamamen eminsiniz ki vasiniz Bay Ernest Worthing değil?

CECILY

Tamamen eminim. *(Bir sessizlik olur.)* Aslında, ben onunki olacağım.

GWENDOLEN *(Cevap beklercesine)*

Affedersiniz?

CECILY *(Oldukça utangaç ve sır verircesine)*

Çok sevgili Gwendolen, bunu sizden gizlememe hiç gerek yok. Bizim küçük ilçe gazetemiz gelecek hafta olayı muhakkak yazacaktır. Bay Ernest Worthing ile ben nişanlandık.

GWENDOLEN *(Gayet kibar bir biçimde, kalkarak)*

Benim sevgili Cecilyciğim, sanırım küçük bir hata var. Bay Ernest Worthing benimle nişanlıdır. İlan en geç cumartesiye *Gündüz Postası*'nda çıkar.

CECILY *(Çok kibar bir şekilde, kalkarak)*

Korkarım yanlış bir fikre kapılmış olacaksınız. Ernest bana tam olarak on dakika önce evlenme teklif etti. *(Günlüğü gösterir.)*

GWENDOLEN *(Günlüğü opera dürbünüyle dikkatle gözden geçirir.)*

Bu, kesinlikle çok tuhaf, zira dün akşam saat 5:30'da benden karısı olmamı istedi. Eğer bunun doğruluğunu teyit etmek isterseniz, buyurun. *(Kendi günlüğünü çıkarır.)* Ben asla günlüğüm olmadan seyahat etmem. İnsanın yanında trende okumak için daima duygusal bir şeyler olmalıdır. Sevgili Cecily, eğer bu, sizi hayal kırıklığına uğratırsa çok üzülürüm, ama korkarım ki öncelik hakkı benim.

CECILY

Sevgili Gwendolen, eğer bu, sizde zihni veya fiziki bir acıya sebep olursa, beni kelimelerle ifade edebileceğimden çok sıkar; ama şunu belirtmeye mecbur hissediyorum ki Ernest, size teklifi yaptığından beri açıkça fikrini değiştirmiş.

GWENDOLEN *(Düşünceli bir şekilde)*

Eğer biçare dostumuz budalaca bir sözle tuzağa düşürülmüşse, bana düşen görevin derhal onu kurtarmak olduğunu düşünüyorum ve kararlılıkla...

CECILY *(Kafası karışmış ve üzgünce)*

Benim sevgili çocuğum nasıl talihsiz bir karışıklığın içine çekilmişse, evlendikten sonra onu asla bundan dolayı kınamayacağım.

GWENDOLEN

Karışıklıkla, Bayan Cardew, beni mi ima ediyorsunuz? Çok küstahsınız. Böylesi bir durumda insanın fikrini söylemesi ahlaki bir vazifeden daha fazlası olur. Bu, bir zevk haline gelir.

CECILY

Benim Ernest'ı bir nişanlılık tuzağına düşürdüğümü mü iddia ediyorsunuz Bayan Fairfax? Nasıl cüret edersiniz? Terbiyenin sığ maskesini takmanın zamanı değil. Ben küreğe kürek derim.[35]

GWENDOLEN *(Alay ederek)*

Şunu söylemekten memnuniyet duyuyorum ki ben hiç kürek görmedim. Bu, açıkça bizim sosyal dünyalarımızın engin farklılığını gösteriyor.

(Üniformalı bir uşak tarafından takip edilen Merriman girer. Bir tepsi, masa örtüsü ve sehpa taşımaktadır. Cecily sert bir cevap vermek üzeredir. Uşakların varlığı iki

---

[35] İngilizce ifade "to call a spade a spade", kelimesi kelimesine *bir kürege kürek demek*, Türkçede *domuza domuz demek*, yani ne görüyorsa açık açık onu söylemek olarak karşılanıyor. Bir sonraki cümlede Gwendolen, Cecily'ye kır çocuğu muamelesi yapmak için ifadenin mecazi anlamını görmezden gelip olduğu gibi alıyor (ç.n.).

kızın kendilerini tutmalarına yol açar, bu durumda huzursuzlukla ellerini ovuştururlar.)

MERRIMAN

Çayı buraya her zamanki gibi mi yerleştireyim küçük hanım?

CECILY *(Soğukça, sakin bir sesle)*

Evet, her zamanki gibi.

(Merriman masayı temizlemeye başlar ve örtüyü serer. Uzun bir sessizlik olur. Cecily ve Gwendolen birbirlerine dik dik bakmaktadırlar.)

GWENDOLEN

Civarda gezilecek ilginç çok yer var mı Bayan Cardew?

CECILY

Ah! Evet! Pek çok! Oldukça yakın tepelerden birinin zirvesinden beş bölge görülebiliyor.

GWENDOLEN

Beş bölge ha! Bundan hoşlanacağımı sanmam. Kalabalıklardan nefret ederim.

CECILY *(Tatlılıkla)*

Zannederim bunun için şehirde yaşıyorsunuz. *(Gwendolen dudaklarını ısırır, güneş şemsiyesiyle asabi bir şekilde ayağına vurur.)*

GWENDOLEN *(Etrafına bakınarak.)*

Ne kadar hoş bir oturma odanız var Bayan Cardew.

CECILY

Beğendiğinize çok sevindim Bayan Fairfax.

GWENDOLEN

En ücra bir kır bölgesinde zevkli bir şeyler olacağı aklıma gelmemişti. Bu, beni oldukça şaşırttı.

CECILY

Korkarım kırı şehirde gördüklerinize göre yargılıyorsunuz. Londra'daki evlerin çoğu son derece kaba saba olsa gerek.

GWENDOLEN

Sanırım bu evler köylü aklını şaşkına çeviriyor. Şahsen ben bir insanın -eğer insan gibi insansa- nasıl kırda yaşayabildiğini anlayamıyorum. Kır beni her zaman ölesiye sıkar.

CECILY

Ah! Bu, gazetelerin çiftçi bunalımı dediği şey değil mi? Aristokrasi tam şu sıralar bundan çok sıkıntı çekiyor galiba. Duyduğuma göre onlar arasında neredeyse salgın olmuş. Size biraz çay ikram edebilir miyim?

GWENDOLEN *(Hesaplı bir kibarlıkla)*

Teşekkür ederim. *(Kendi kendine)* Ne iğrenç kız! Ama çay isteyeceğim!

CECILY *(Tatlılıkla)*

Şeker?

GWENDOLEN *(Kibirle)*

Hayır, teşekkür ederim. Şeker artık moda değil. *(Cecily kızgınlıkla ona bakar, maşayı alarak fincana dört şeker atar.)*

CECILY *(Haşince)*

Kek ya da tereyağlı ekmek?

GWENDOLEN *(Canı sıkkın bir tavırla)*

Tereyağlı ekmek lütfen. Bugünlerde kek nadiren görülüyor en iyi evlerde.

CECILY *(Büyük bir parça kek keser ve tabağa koyar.)*

Bunu Bayan Fairfax'e uzatın.

(Merriman söyleneni yapar ve üniformalı uşakla çıkarlar. Gwendolen çayı içer ve yüzünü buruşturur. Fincanı hemen bırakır ve elini tereyağlı ekmeğe uzatır, bakar ve kek olduğunu fark eder. Öfke içinde kalkar.)

GWENDOLEN

Çayımı şekerle doldurmuşsunuz ve gayet açık bir şekilde tereyağlı ekmek rica ettiğim halde bana kek vermişsiniz. Ben nazik kişiliğim ve olağanüstü tatlı tabiatımla tanınırım; ama sizi uyarıyorum Bayan Cardew, çok ileri gidiyorsunuz.

CECILY *(Kalkarak)*

Benim zavallı, masum, güvenilir sevgilimi diğer tüm kızların dalaverelerinden kurtarmak için gidemeyeceğim hiçbir uzaklık yok.

GWENDOLEN

Sizi gördüğüm andan itibaren size güvenmedim. Sizin hilekâr ve sahte olduğunuzu hissettim. Bu konularda asla aldanmam. Benim insanlar hakkındaki ilk izlenimlerim şaşmaz biçimde doğrudur.

CECILY

Bana öyle geliyor Bayan Fairfax, değerli zamanınızı çalıyorum, hiç şüphesiz aynı nitelikte pek çok davete icabet etmeniz gerekiyordur civarda.

(Jack girer.)

GWENDOLEN *(Onu fark ederek)*

Ernest! Ernest'ım!

JACK

Gwendolen! Bir tanem! *(Onu öpmek için uzanır.)*

GWENDOLEN *(Geriye çekilerek)*

Bir dakika! Sorabilir miyim bu genç hanımla nişanlandınız mı? *(Cecily'yi işaret eder.)*

JACK *(Gülerek)*

Sevgili küçük Cecily ile! Tabii ki hayır! Senin küçük tatlı kafana böyle bir fikri sokan nedir?

GWENDOLEN

Teşekkür ederim. Öpebilirsin! *(Yanağını uzatır.)*

CECILY *(Gayet şirin bir şekilde)*

Bir yanlış anlama olduğunu biliyordum Bayan Fairfax. Kolunu şu anda sizin belinize dolamış olan bu beyefendi benim vasim Bay John Worthing'dir.

GWENDOLEN

Affedersiniz?

CECILY

O, Jack Amca.

GWENDOLEN *(Uzaklaşarak)*

Jack! Ah!

(Algernon girer.)

CECILY

İşte Ernest.

ALGERNON *(Başka hiç kimseyi fark etmeden doğru Cecily'in tarafına geçer.)*

Aşkım! *(Öpmek için uzanır.)*

CECILY *(Geriye çekilir.)*

Bir dakika Ernest! Sorabilir miyim bu genç hanımla nişanlandın mı?

ALGERNON *(Çevresine bakar.)*

Ne genç bayanı? Tanrı aşkına! Gwendolen!

CECILY

Evet! Tanrı aşkına, Gwendolen, demek istediğim Gwendolen'la.

ALGERNON *(Gülerek)*

Tabii ki hayır! Senin küçük tatlı kafana böyle bir fikri sokan nedir?

CECILY

Teşekkür ederim. *(Öpmesi için yanağını uzatır.)* Öpebilirsin. *(Algernon onu öper)*

GWENDOLEN

Önemsiz bir hata olduğunu hissetmiştim Bayan Cardew. Şimdi size sarılan beyefendi benim kuzenim Bay Algernon Moncrieff'tir.

CECILY *(Algernon'dan ayrılır.)*

Algernon Moncrieff! Ah! *(İki kız birbirlerine doğru hareket eder ve kollarını sanki korunmak için birbirlerinin bellerine koyarlar.)*

CECILY

İsminiz Algernon mu?

ALGERNON

Bunu inkâr edemem.

CECILY

Ah!

GWENDOLEN

İsminiz gerçekten John mu?

JACK *(Çok gururlu bir havayla kalkarak)*

Dileseydim inkâr edebilirdim. Eğer dilersem herhangi bir şeyi inkâr edebilirim. Ama benim ismim kesinlikle John. Yıllardır da John oldu.

CECILY *(Gwendolen'a)*

İkimiz de ciddi şekilde kandırıldık.

GWENDOLEN

Benim zavallı yaralı Cecilyciğim!

CECILY

Benim tatlı aldatılmış Gwendolencığım!

GWENDOLEN *(Ağır ağır ve ciddi bir şekilde)*

Beni kız kardeşin olarak çağıracaksın, öyle değil mi? *(Kucaklaşırlar. Jack ve Algernon ah vah ederek ileri geri dolaşırlar.)*

CECILY *(Oldukça heyecanlı)*

Vasime sormama izin vermesini istediğim sadece bir sorum var?

GWENDOLEN

Harika bir fikir! Bay Worthing size yöneltmeme müsaade etmenizi istediğim yalnızca bir soru var. Kardeşiniz Ernest

nerede? İkimiz de kardeşinizle nişanlandık, öyleyse kardeşiniz Ernest'ın şu an nerede olduğunu bilmek bizim için önemli bir mesele.

JACK *(Yavaşça ve tereddüt ederek)*

Gwendolen, Cecily, doğruyu söylemeye mecbur kalmak çok acı verici. Hayatımda ilk kez böyle acı verici bir duruma düşüyorum ve ben gerçekten bu tarz bir şey yapmak konusunda oldukça tecrübesizim. Yine de size tamamen dürüstlükle söyleyeceğim ki benim Ernest isminde bir kardeşim yok. Benim hiç kardeşim yok. Hayatımda hiç kardeşim olmadı ve gelecekte de bir tane edinmeye en küçük niyetim dahi yok.

CECILY *(Şaşırarak)*

Hiç kardeşiniz yok mu?

JACK

Hiç!

GWENDOLEN *(Sertçe)*

Herhangi bir şekilde hiç kardeşiniz olmadı mı?

JACK *(Hoşlukla)*

Asla. Hiçbir şekilde.

GWENDOLEN

Korkarım bu, gayet açık Cecily; meğer ikimiz de hiç kimseyle nişanlanmamışız.

CECILY

Bir kızın kendisini aniden böyle bir durumda bulması hiç de hoş değil, değil mi?

GWENDOLEN

Haydi bahçeye gidelim. Arkamızdan gelmeye cesaret edemezler herhalde.

CECILY

Hayır, erkeklerin hepsi ödlektir, değil mi?

(Hakaret dolu bakışlarla bahçeye çekilirler.)

JACK

Beni güzel bir karmaşanın içine düşürdün *(Algernon çay masasına oturur ve biraz çay alır. Oldukça kayıtsız görünmektedir.)* Ne demeye buraya gelip kardeşimmiş gibi davrandın? Çok korkunçsun!

ALGERNON *(Muffin[36] yiyerek)*

Peki sen ne demeye bir kardeşin varmış gibi davrandın? Tam kepazelik! *(Bir muffin daha yer.)*

JACK

Sana üç elli treniyle gitmeni söylemiştim. Senin için bir araba hazırlattım. Ne demeye binmedin ona?

ALGERNON

Henüz çayımı içmemiştim.

JACK

Bu dehşetli durum senin Bunburycilik dediğin şey oluyor, zannederim?

ALGERNON

Evet, kesinlikle harika bir Bunbury olayı bu. Hayatımda yaşadığım en harika Bunbury olayıydı.

---

[36] Muffin: Pandispanya tadında ufak yuvarlak ekmek (ç.n.).

JACK

Pekâlâ, burada Bunbury oynamaya hiç hakkın yok.

ALGERNON

Boş laf! İnsanın seçtiği herhangi bir yerde Bunbury oynamaya hakkı vardır. Her ciddi Bunburyci bilir bunu.

JACK

Ciddi Bunburyci! Tanrı aşkına!

ALGERNON

Eğer bir insan hayatta herhangi bir eğlenceye sahip olmak istiyorsa, bazı konularda ciddi olmalıdır. Ben Bunburycilik konusunda ciddi olmuşumdur. Senin neyi ciddiye aldığın hakkında hiçbir fikrim yok. Her konuda, tahmin ediyorum, senin böyle tamamen sıradan bir tabiatın var.

JACK

Neyse, tüm bu sefil iş içinde tek memnuniyet verici şey şu ki, arkadaşın Bunbury'nin patladığı ortaya çıktı.[37] Artık eskiden yaptığın gibi sıklıkla şehre koşturamayacaksın sevgili Algy. Ve bu da çok iyi bir şey.

ALGERNON

Senin kardeşin bir parça renk verdi, değil mi sevgili Jack? Londralarda eski kötü alışkanlığında olduğu gibi yoğun bir şekilde kaybolamayacaksın. Ve bu da hiç fena değil.

JACK

Senin Bayan Cardew'e karşı davranışlarına gelince, şunu söylemeliyim ki böyle tatlı, sade, masum bir kızı kandırman kesinlikle affedilmez bir şey. Onun, benim vesayetim altında olduğunu ise hiç söylemiyorum.

---

[37] Burada *patlamak* anlamındaki *Explore* kelimesi kullanılıyor. İleride bu kelimeye dayanarak Wilde bir espri yapacak (ç.n.).

ALGERNON

Senin Bayan Fairfax gibi parlak, akıllı, oldukça tecrübeli bir kızı aldatman konusunda hiç makul bir savunma göremiyorum. Onun benim kuzenim olduğunu ise hiç söylemiyorum.

JACK

Ben Gwendelon ile nişanlanmak istiyorum, hepsi bu. Ona âşığım.

ALGERNON

Peki, ben de sadece Cecily ile nişanlanmak istiyorum. Ona tapıyorum.

JACK

Senin, Bayan Cardew'le evlenme konusunda hiç şansın yok.

ALGERNON

Senin ve Bayan Fairfax'ın birleşmesinin, Jack, çok ihtimal dahilinde olduğunu sanmıyorum.

JACK

Bu, seni alakadar etmez.

ALGERNON

Eğer beni alakadar etseydi, bu konuda konuşmazdım. İnsanın kendi işlerinden bahsetmesi çok kaba. Yalnızca borsa simsarlarına benzeyen insanlar yapar bunu ve dahası sadece akşam yemeği partilerinde.

JACK

Biz böyle korkunç bir belanın içindeyken sen nasıl orada oturmuş sakin sakin muffin yiyebiliyorsun anlayamıyorum. Bana bütünüyle kalpsiz görünüyorsun.

ALGERNON

Şey, altüst olmuş bir tavırla muffin yiyemem. Tereyağı muhtemelen kol ağızlarıma bulaşır. İnsan muffinleri daima gayet sakin bir şekilde yemelidir. Onları yemenin tek yolu budur.

JACK

Böyle bir durumda muffin yemen bütünüyle kalpsizliktir derim.

ALGERNON

Başım dertte olduğu zaman beni avutan tek şey yemek yemektir. Doğrusu, beni yakından tanıyan herkesin sana söyleyeceği gibi, başım büyük dertteyken yiyecek içecek haricinde her şeyi geri çeviririm. Şu anda muffin yiyorum, çünkü mutsuzum. Üstelik ben muffine bayılırım. *(Kalkarak)*

JACK *(Kalkarak)*

İyi ama, bunları böyle açgözlü bir şekilde yemen için bir sebep değil. *(Muffinleri Algernon'dan alır.)*

ALGERNON *(Çaylı kek uzatarak.)*

Keşke onların yerine çaylı keki alsaydın. Ben çaylı kek sevmiyorum.

JACK

Tanrı aşkına! Sanırım bir adam, kendi muffinlerini kendi evinde yiyebilir.

ALGERNON

Ama sen az önce muffin yemenin bütünüyle kalpsizlik olduğunu söyledin.

JACK

Ben böyle bir durumda muffin yemek kesinlikle senin kalpsiz olduğunu gösterir dedim. Bu, çok farklı bir şey.

ALGERNON

Olabilir. Ama muffinler aynı. *(Jack'in elinden muffin tabağını kapar.)*

JACK

Algy, Tanrı aşkına git.

ALGERNON

Akşam yemeği yemeden gitmemi isteyemezsin. Bu, saçmalık. Akşam yemeği yemeden asla gitmem. Vejetaryenler ve böylesi insanlar hariç, hiç kimse böyle yapmaz. Üstelik, Ernest ismi altında altıya çeyrek kala vaftiz edilmek üzere Doktor Chasuble ile birlikte düzenlemeler yaptım.

JACK

Sevgili dostum, bir an önce şu saçmalıkları kessen daha iyi olur. Ben daha bu sabah saat beş buçukta kendimi vaftiz ettirmek için Doktor Chasuble ile hazırlıkları yaptım ve doğal olarak Ernest ismini alacağım. Gwendolen böyle diliyor. İkimiz de Ernest olarak vaftiz edilemeyiz. Bu, saçmalık. Üstelik, eğer istersem vaftiz edilmeye gerçekten hakkım var. Benim herhangi bir kimse tarafından vaftiz edildiğime dair hiçbir kanıt yok. Ben de, Doktor Chasuble da benim asla vaftiz edilmemiş olmamın ziyadesiyle mümkün olduğunu düşünüyoruz. Bu, senin durumundan tamamıyla farklı. Sen zaten vaftiz edildin.

ALGERNON

Evet, ama yıllardır vaftiz edilmedim.

JACK

Evet, ama vaftiz edildin. Önemli olan da bu.

ALGERNON

Tamamen öyle. Yani bünyemin buna dayanabileceğini biliyorum. Eğer sen vaftiz edilmediğin konusundan emin değilsen, bence şimdi bu riske atılman tehlikeli, söyleyeyim. Bir soğuk algınlığının, seninle çok yakın bağları olan birinin bu hafta Paris'te neredeyse ölümüne sebebiyet verdiğini tamamen unutuyorsun.

JACK

Evet, ama sen soğuk algınlığının kalıtsal ya da bu türden bir şey olmadığını söylemiştin.

ALGERNON

Eskiden değildi, biliyorum; ama sanırım şimdi öyle. Bilim her alanda durmadan muhteşem ilerlemeler yapıyor.

JACK

Sorabilir miyim Algy, sen ne yapmak niyetindesin acaba?

ALGERNON

Hiçbir şey. On dakikadır yapmaya çalıştığım şey bu ve sen dikkatimi işimden ayırmak için elinden geleni yapıyorsun.

JACK

İyi, ben bahçeye gidip Gwendolen'ı göreceğim. Beni beklediğinden çok eminim.

ALGERNON

Son derece soğuk tavrından anladığım kadarıyla Cecily beni bekliyor; öyleyse kesinlikle bahçeye çıkmayacağım. Bir erkek tam olarak bir kadının ondan beklediğini yaparsa, o kadın onu pek kaale almaz. Hep bir kadının bekle-

mediği şeyi yapmalıdır, tıpkı hep onun anlamadığı şeyler söylemesi gerektiği gibi. Bunun sonucu her zaman iki taraflı mükemmel bir duygudaşlıktır.

JACK

Ah, bunlar zırvalık. Sürekli zırvalayıp duruyorsun.

ALGERNON

Zırvalamak, zırvalık dinlemekten daha akıllıcadır sevgili dostum ve halkın söyleyebileceği her şeye karşın, çok da nadir bir şeydir.

JACK

Seni dinlemiyorum. Seni dinleyemem.

ALGERNON

Ah, bu sadece sahte bir tevazu. Çok iyi biliyorsun ki eğer deneseydin beni dinleyebilirdin. Kendini hep hafife alıyorsun, bu da etrafta o kadar kendini beğenmiş insan varken saçma bir şey oluyor. Jack, yine muffin yiyorsun! Keşke yemeseydin. Sadece iki tane kaldı. *(Tabağı kaldırır.)* Sana muffine ne kadar bayıldığımı söyledim.

JACK

Ama ben çaylı kekten nefret ederim.

ALGERNON

Öyleyse ne demeye misafirlerine çaylı kek sunulmasına izin veriyorsun? Misafirperverlikle ilgili ne biçim fikirlerin var!

JACK *(Kızgın kızgın)*

Ah! Konu bu değil. Çaylı kekleri tartışmıyoruz. *(Karşıya geçer.)* Algy, kesinlikle katlanılmazsın. Hiçbir konuşmada asla konuya bağlı kalamıyorsun.

ALGERNON *(Yavaşça)*

Hayır; bu, beni her zaman yaralar.

JACK

Aman yarabbi! Ne yapmacıklık! Yapmacıklıktan nefret ederim.

ALGERNON

Pekâlâ, sevgili dostum, eğer yapmacıklıktan hoşlanmıyorsan, senin neden hoşlanabileceğini anlayamıyorum. Üstelik bu, yapmacıklık değil. Bir konuya bağlı kalmak bana her zaman acı verir ve her tür fiziksel acıdan nefret ederim.

JACK *(Algernon'a dik dik bakar, sahnede ileri geri dolaşır ve sonunda masaya gelir.)*

Algy, sana önceden gitmeni söylemiştim. Seni burada istemiyorum. Neden gitmiyorsun?

ALGERNON

Henüz çayımı tamamen bitirmedim. Ve hâlâ kalan bir muffin var.

(Kalan son muffini alır. Jack homurdanarak bir sandalyeye çöker ve yüzünü elleriyle örter.)

PERDE İNER[38]

[38] Sahnelenen versiyon için ikinci perdenin, nihai versiyon için üçüncü perdenin sonu (ç.n.).

Dördüncü Perde

SAHNE

Aynı sahne. Jack ve Algernon üçüncü perdenin sonundaki aynı durumda görünürler. Arkalarından Cecily ve Gwendolen girer.

GWENDOLEN

Başkalarının yapacağı gibi arkamızdan hemen bahçeye gelmemeleri, bir utanma duyguları kaldığını gösterir gibi geliyor bana.

CECILY

Muffin yiyorlardı. Bu, pişmanlığa benziyor.

GWENDOLEN *(Bir sessizlikten sonra.)*

Bizi fark etmemiş gibiler. Öksürür müsün?

CECILY

Ama öksürmeye ihtiyaç duymuyorum ki.

GWENDOLEN

Bize bakıyorlar. Ne yüzsüzlük!

CECILY

Yaklaşıyorlar. Çok küstahlar.

GWENDOLEN

Vakur sessizliğimizi koruyalım.

CECILY

Elbette, şu anda yapılacak tek şey bu.

(Jack ve Algernon ıslıkla, revaçta bir İngiliz operasından berbat bir ezgi çalmaktadırlar.)

GWENDOLEN

Bu vakur sessizlik nahoş bir etki yaratmış gibi görünüyor.

CECILY

En tatsızından.

GWENDOLEN

Ama ilk konuşan biz olmayacağız.

CECILY

Elbette hayır.

GWENDOLEN

Bay Worthing, size soracağım çok özel bazı şeyler var. Birçok şey sizin cevaplarınıza bağlı.

CECILY

Gwendolen, sağduyunuza paha biçilmez. Bay Moncrieff, yönelteceğim soruyu cevaplar mısınız? Niçin vasimin kardeşi olduğunuzu iddia ettiniz?

ALGERNON

Sizinle tanışma fırsatı yakalayabilmek için.

CECILY *(Gwendolen'a)*

Bu, kesinlikle tatmin edici bir açıklama gibi görünüyor, değil mi?

GWENDOLEN

Evet tatlım, eğer ona inanabilirsen.

CECILY

İnanmam. Ama bu cevabının muhteşem güzelliğini değiştirmez.

GWENDOLEN

Doğru. Önemli işlerde esas olan içtenlik değil, tarzdır. Bay Worthing, bir kardeşiniz varmış gibi davranmanız konusunda bana nasıl bir açıklama sunacaksınız? Beni mümkün olabildiğince sık görebilmek için kente gelme fırsatı yaratmak amacıyla mı?

JACK

Bundan şüpheniz mi var Bayan Fairfax?

GWENDOLEN

Bu hususta en derin şüpheler içindeyim. Ama onları bastırmak niyetindeyim. Alman şüpheciliğinin sırası değil şimdi. *(Cecily'ye doğru hareketlenir.)* Açıklamaları tamamen tatmin edici görünüyor, özellikle de Bay Worthing'in açıklaması. Bana üzerinde gerçeğin damgasını taşıyormuş gibi geldi.

CECILY

Ben, Bay Moncrieff'in söylediklerinden daha memnun oldum. Sadece sesi bile insanın her şeye inanmasını sağlıyor.

GWENDOLEN

Öyleyse onları affetmemiz gerektiğini mi düşünüyorsun?

CECILY

Evet. Yani hayır.

GWENDOLEN

Doğru! Unutmuşum. Vazgeçilemeyecek ilkeler söz konusu. Hangimiz anlatmalı onlara? Bu görev pek keyifli değil.

CECILY

İkimiz aynı anda konuşamaz mıyız?

GWENDOLEN

Harika bir fikir! Ben hep öteki insanlarla aynı anda konuşurum. Zamanı bana göre ayarlar mısın?

CECILY

Elbette. *(Gwendolen havadaki parmağıyla tempo tutar.)*

GWENDOLEN VE CECILY *(Birlikte konuşarak)*

Sizin vaftiz isimleriniz hâlâ aşılamaz birer engel. Hepsi bu!

JACK VE ALGERNON *(Birlikte konuşarak)*

Vaftiz isimlerimiz! Hepsi bu mu? Ama biz, bu akşam vaftiz edileceğiz.

GWENDOLEN *(Jack'e)*

Benim hatırım için bu berbat şeyi yapmaya hazır mısınız?

JACK

Hazırım.

CECILY *(Algernon'a)*

Beni memnun etmek için bu korkunç sıkıntıyı göze almaya hazır mısınız?

ALGERNON

Hazırım!

GWENDOLEN

Cinslerin eşitliğinden bahsetmek amma saçma! Kendini kurban etmek söz konusu olduğunda erkekler bizden çok ötedeler.

JACK

Öyleyiz. *(Algernon'la tokalaşırlar.)*

CECILY

Biz kadınların kesinlikle hiç bilmediği fiziki cesaret anlarına sahipler.

GWENDOLEN *(Jack'e)*

Sevgilim!

ALGERNON *(Cecily'ye)*

Sevgilim! *(Birbirlerinin kollarına atılırlar.)*

(Merriman girer. Durumu görerek gürültülü bir biçimde öksürür.)

MERRIMAN

Ehem! Ehem! Lady Bracknell!

JACK

Aman Tanrım!

(Lady Bracknell girer. Çiftler telaş içinde ayrılırlar. Merriman çıkar.)

LADY BRACKNELL

Gwendolen! Bunun anlamı nedir?

GWENDOLEN

Sadece Bay Worthing'le nişanlandım, anne.

LADY BRACKNELL

Gel buraya. Otur. Derhal otur. Her türden gençlikte zihinsel zayıflamanın, yaşlılıkta fiziksel güçsüzlüğün bir alametidir. *(Jack'e döner.)* Sırrını küçük bir madeni para karşılığı güvenilir oda hizmetçisinden satın aldığım kızımın ani kaçışını öğrenince, efendim, onu hemen bir yük treniyle takip ettim. Talihsiz babası, söylemekten memnunum, onun Üniversite Büyüme Projesi çerçevesinde, düzenli bir gelirin düşünce üzerindeki tesiri konulu, olağandan uzun sürecek bir konferansa katıldığını sanmakta. Onu kandırmaya niyetim yok. Doğrusu, hiçbir konuda onu asla kandırmamışımdır. Bunun yanlış olduğunu düşünürüm. Ama tabii, açıkça anlamışsınızdır ki şu andan itibaren kızımla aranızdaki tüm ilişki derhal sona ermelidir. Her konuda olduğu gibi, bu konuda da kararım kesin.

JACK

Ben Gwendolen ile nişanlandım Lady Bracknell!

LADY BRACKNELL

Siz inceliklen hiç nasibinizi almamışsınız efendim. Ve şimdi, Algernon'a gelince!... Algernon!

ALGERNON

Evet, Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Sorabilir miyim, senin yatalak arkadaşın Bay Bunbury bu evde mi kalıyor?

ALGERNON *(Kekeleyerek)*

Ah! Hayır! Bunbury burada yaşamıyor. Bunbury şu anda başka bir yerde. Aslında Bunbury öldü.

LADY BRACKNELL

Öldü mü! Bay Bunbury ne zaman öldü? Ölümü son derece ani olmalı.

ALGERNON *(Havalı)*

Ah! Bunbury'yi bu akşam öldürdüm. Yani zavallı Bunbury bu akşam öldü demek istedim.

LADY BRACKNELL

Ölüm nedeni neydi?

ALGERNON

Bunbury? O, tamamen patladı.

LADY BRACKNELL

Patladı mı! Devrimci bir zulmün kurbanı mı oldu? Bay Bunbury'nin toplumsal konularla ilgilendiğinden hiç haberim yoktu. Eğer öyleyse, marazi konulara ilgi duymasının cezasını iyi ödemiş.

ALGERNON

Sevgili Augusta Teyze, demek istediğim ortaya çıkarıldı! Doktorlar onun yaşayamayacağını ortaya çıkardı, demek istediğim buydu, yani Bunbury öldü.

LADY BRACKNELL

Hekimlerinin görüşlerine büyük güven duymuş gibi görünüyor. Sevindim yine de; sonunda kafasında eylemini belirli bir istikamete yöneltme fikrini oluşturmuş ve uygun tıbbi öğütler doğrultusunda hareket etmiş. Artık nihayet şu Bunbury'den kurtulmuş olduğumuza göre, sorabilir miyim

Bay Worthing, yeğenim Algernon'ın bana özellikle gereksiz görünen bir tarzda şu an elini tuttuğu bu genç kişi kimdir?

JACK

Bu hanım Bayan Cardew'dir, kendisi vesayetim altındadır.

(Lady Bracknell kafasını eğerek Cecily'ye soğukça selam verir.)

ALGERNON

Cecily ile nişanlandım Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Affedersin!

CECILY

Bay Moncrieff ve ben nişanlandık Lady Bracknell.

LADY BRACKNELL *(Bir titremeyle kanepeye geçer ve oturur.)*

Hertfordshire'ın bilhassa bu bölümünde havada özellikle kışkırtıcı bir şey var mı yok mu bilmiyorum, ama artan nişanlıların sayısı, bize rehberlik etsin diye istatistik biliminin tuttuğu münasip ortalamanın dikkate değer bir şekilde yukarısındaymış gibi görünüyor bana. Sanırım tarafımdan bir ön mülakat yapılması yersiz kaçmayacaktır. Bay Worthing, Bayan Cardew'in Londra'daki herhangi büyük bir tren istasyonuyla bir bağı var mı acaba? Sadece bilgi istiyorum. Düne kadar kökü terminallere dayanan kişiler veya aileler olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu. *(Jack son derece öfkeli bakar, ama kendini tutar.)*

JACK *(Soğuk bir sesle)*

Bayan Cardew, 149, Belgrave Meydanı, S.W; Gervase Park, Dorking, Surrey; ve Sporran, Fireshire, N.B.'de ikamet etmiş merhum Bay Thomas Cardew'in torunudur.

LADY BRACKNELL

Bu, tatminkâr görünüyor. Üç adres daima güven telkin eder, esnaf arasında bile. Ancak bunların güvenilir olduğuna dair nasıl bir kanıta sahip olabilirim?

JACK

Dönemin mahkeme tutanaklarını dikkatli bir şekilde sakladım. Onlar teftişinize açıktır Lady Bracknell.

LADY BRACKNELL *(Zorluk çıkartmak isteyerek)*

Bu yayınlarda garip hatalar olduğunu biliyordum.

JACK

Bayan Cardew'in aile noteri Messrler'dir. 149, Lincoln's Inn Fields, Western Central District, Londra'dan Markby, Markby ve Markby. Hiç şüphem yok, size daha fazla bilgi sağlamaktan mutluluk duyacaklardır. Çalışma saatleri sabah ondan akşam dörde kadar.

LADY BRACKNELL

Markby, Markby ve Markby mı? Onların mesleği içinde çok yüksek mevkide bir şirket. Doğrusu Bay Markbyler' den birinin ara sıra akşam yemeği partilerinde görüldüğünü duymuştum. Buraya kadar tatmin oldum.

JACK *(Gayet asabi)*

Son derecede kibarsınız Lady Bracknell! Ayrıca, duymaktan memnun olacaksınız, Bayan Cardew'in hem Almanca hem de İngilizce olmak üzere doğum, vaftiz, boğmaca öksürüğü, kimlik, çiçek aşısı, kilise üyeliği, kızamık belgelerini elimde bulunduruyorum.

LADY BRACKNELL

Ah! Olaylarla dolu bir hayat, anlıyorum, her ne kadar bir genç kız için fazla karışık olsa da. Ben şahsen zamanından

evvel tecrübelere taraftar değilim. *(Kalkar, saatine bakar.)* Gwendolen! Kalkış saatimiz yaklaşıyor. Kaybedecek bir dakikamız bile yok. Usul olarak, Bay Worthing, size Bayan Cardew'in bir miktar serveti olup olmadığını sormak isterdim?

JACK

Ah! Fonlarda yaklaşık yüz otuz bin pound. Hepsi bu. Hoşça kalın Lady Bracknell. Sizi görmekten çok memnun oldum.

LADY BRACKNELL *(Tekrar oturur.)*

Bir saniye Bay Worthing. Yüz otuz bin pound! Hem de fonlarda! Şimdi ona bir baktım da, Bayan Cardew, bana çok çekici bir bayan olarak göründü. Şu günlerde, çok az kız gerçekten sağlam özelliklere, kalıcı ve zamanla gelişen bazı özelliklere sahip. Biz, söylediğim için üzgünüm ama, yüzeysellikler çağında yaşıyoruz. *(Cecily'ye)* Buraya gel tatlım. *(Cecily gider.)* Sevimli çocuk! Elbiselerin üzüntü verici derecede basit ve saçların neredeyse doğanın onları bıraktığı gibi görünüyor. Ama en yakın zamanda hepsini değiştirebiliriz. Büyük tecrübe sahibi Fransız bakıcılar çok kısa bir zaman zarfında gerçekten olağanüstü sonuçlar yaratıyorlar. Ben birini genç Lady Lancing'e tavsiye ettiğimi hatırlıyorum da üç ay sonra kendi kocası bile onu tanıyamadı.

JACK

Ve altı ay sonra da hiç kimse tanıyamadı.

LADY BRACKNELL *(Birkaç saniye ters ters Jack'e bakar. Sonra çalışılmış bir gülümsemeyle Cecily'ye döner.)*

Döner misin tatlı çocuğum? *(Cecily tamamen döner.)* Hayır, istediğim yandan görünüş. *(Cecily profilini gösterir.)* Evet, tam beklediğim gibi. Profilinde belirgin sosyal ola-

naklar var. Çağımızın iki eksik noktası; ilke yokluğu ve profil yokluğu. Çene bir parça daha havaya tatlım. İnsanın tarzı büyük ölçüde çenenin gösterilme biçimine bağlıdır. Şu sıralar çok havadalar. Algernon!

ALGERNON

Evet Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Bayan Cardew'in profilinde belirgin sosyal olanaklar var.

ALGERNON

Cecily dünyanın en tatlı, en sevimli, en güzel kızıdır. Sosyal olanaklar pek de umrumda değil.

LADY BRACKNELL

Sosyete hakkında asla saygısızca konuşma Algernon. Sadece ona giremeyen insanlar yapar bunu. *(Cecily'ye)* Sevgili yavrum, elbette Algernon'ın borçları dışında hiçbir şeyi olmadığını biliyorsundur. Ama ben paragöz evlilikleri onaylamam. Ben Lord Bracknell ile evlendiğimde herhangi bir servete sahip değildim. Ama asla bunun önümde engel olduğunu bir an için bile aklımdan geçirmedim. Pekâlâ, sanırım onayımı vermeliyim.

ALGERNON

Teşekkür ederim Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Cecily, beni öpebilirsin!

CECILY *(Onu öper.)*

Teşekkür ederim Lady Bracknell.

LADY BRACKNELL

Artık sen de bana Augusta Teyze diye hitap edebilirsin.

CECILY

Teşekkür ederim Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Bu evlilik, sanırım, bir an önce olsa iyi olur.

ALGERNON

Teşekkürler Augusta Teyze.

CECILY

Teşekkürler Augusta Teyze.

LADY BRACKNELL

Açık konuşmak gerekirse, ben uzun nişanlılıklara taraftar değilim. İnsanlara evlilikten önce birbirlerinin karakterini keşfetme fırsatı veriyor, ki bunun asla öğütlenebilir olduğunu düşünmüyorum.

JACK

Sözünüzü kestiğim için af diliyorum Lady Bracknell, ancak bu nişanlılık söz konusu bile olamaz. Ben Bayan Cardew'in vasisiyim ve uygun yaşa gelinceye kadar benim rızam olmadan evlenemez. Bu onayı vermeyi kesinlikle reddediyorum.

LADY BRACKNELL

Neye dayanarak, sorabilir miyim? Algernon son derece seçilmeye layık bir genç adam; bu, neredeyse besbelli diyebilirim. Hiçbir şeyi yok, ama her şeyi varmış gibi görünüyor. İnsan daha ne isteyebilir ki?

JACK

Yeğeniniz hakkında sizinle açıkyüreklilikle konuşmak zorunda kalmak bana çok acı veriyor, Lady Bracknell; ama gerçek şu ki onun ahlaki karakterini hiç de tasvip etmiyo-

rum. Onun hilekâr olduğundan şüpheleniyorum. *(Algernon ve Cecily öfkeli bir şaşkınlıkla ona bakarlar.)*

LADY BRACKNELL

Hilekâr! Yeğenim Algernon mu? İmkânsız! O bir Oxfordludur.

JACK

Korkarım bu konuda olası bir şüphe yok. Bu akşam, önemli bir duygusal mesele dolayısıyla Londra'da bulunuşumun yarattığı geçici yokluğum esnasında, kardeşimmiş gibi davranarak evime girme iznini elde etmiş. Takma bir isim altında, az önce kâhyamdan öğrendiğime göre, özellikle kendim için ayırdığım 89 tarihli, sek, Perrier-Jouet şarabımdan tam bir şişe içmiş. Rezil hilesini sürdürerek, akşamüstü sıralarında benim tek vesayetimin duygularını karıştırmak konusunda başarılı oldu. Sonra çay için kaldı ve bütün muffinleri tek tek mideye indirdi. Ve davranışlarını daha da acımasız yapan, başından beri benim kardeşim olmadığının, benim hiç kardeşim olmadığının ve herhangi bir şekilde bir kardeş edinmeye niyetim olmadığının kesinlikle gayet iyi bilincinde olmasıdır. Dün akşam açıklıkla bunu ben, bizzat anlattım ona.

CECILY

Ama Jack Amca, son bir yıldır hepimize bir kardeşiniz olduğunu anlatıyorsunuz. Durmadan bu konuda ısrar ettiniz. Algy sadece söylediklerinizi doğruladı. Onunki soyluca bir davranıştı.

JACK

Kusura bakma Cecily; bu konuları anlamak için biraz gençsin. Bir şey icat etmek tamamen arı bir deha işidir ve bizimkisi gibi ticari bir çağda önemli bir fiziksel cesareti gösterir. Modern romancılarımızın pek azı benzersiz bir

şey icat etmeyi göze alıyor. Bunu nasıl yapacaklarını bilemedikleri herkesin bildiği bir sırdır. Öte yandan, bir yalanı doğrulamak açıkçası ödlekçe bir eylemdir. Gazetelerin bu şeyi her gün birbirleri için yaptıklarını biliyorum. Ama bu, bir beyefendinin yapacağı iş değildir. Hiçbir beyefendi asla bir şeyi doğrulamaz.

ALGERNON *(Öfkeyle)*

Olur şey değil Jack!

LADY BRACKNELL

Ehem! Bay Worthing, dikkatle düşündükten sonra, yeğenimin size karşı olan davranışını bütünüyle göz ardı etmeye karar verdim.

JACK

Çok yüce gönüllüsünüz Lady Bracknell. Benim kararım yine de değişmez. Ben onayımı vermeyi reddediyorum.

LADY BRACKNELL *(Cecily'ye)*

Buraya gel tatlı çocuğum. *(Cecily gider.)* Kaç yaşındasın canım?

CECILY

Şey, aslında sadece on sekiz yaşındayım, ama gece partilerine gittiğimde daima yirmi kabul ederim.

LADY BRACKNELL

Bazı küçük değişikler yapmakta tamamen haklısın. Doğrusu, hiçbir kadın asla yaşı hakkında tamamen doğrucu olmamalıdır. Bu, çok hesapçı görünür... *(Düşünceli bir tavırla)* On sekiz, ama gece partilerinde yirmi kabul ediliyor. Demek ki erginlik yaşına gelmen ve vasilik durumunun sınırlamalarından kurtulman çok uzun sürmeyecek. Öy-

leyse, vasinin rızasının, tüm bunlardan sonra, herhangi bir öneminin kaldığını sanmıyorum.

JACK

Lütfen sözünüzü tekrar kestiğim için affedin Lady Bracknell, ancak şunu size söylemek dürüstlük olacaktır, dedesinin vasiyetnamesindeki şartlara göre Bayan Cardew otuz beş yaşına kadar kanunen erişkinlik yaşına gelemiyor.

LADY BRACKNELL

Bu, bana ciddi bir bahane gibi görünmüyor. Otuz beş son derece çekici bir yaştır. Londra sosyetesi, kendi özgür seçimleriyle, yıllardır otuz beş yaşında kalan çok daha eski doğumlu kadınlarla dolu. Lady Dumbleton buna çok iyi bir örnektir. Benim bildiğime göre, bundan yıllarca önce kırkına bastığından beri, otuz beş yaşında. Ben, sevgili Cecily'in bahsettiğiniz yaşta şu andakinden çok daha çekici olmaması için hiçbir sebep göremiyorum. Büyük bir mülkiyet birikimi de olacaktır.

CECILY *(Jack'e)*

Otuz beş yaşıma kadar onayınız olmaksızın evlenemeyeceğime kesinlikle emin misiniz?

JACK

Bu, büyükbabanın vasiyetnamesinde yer alan bilgece bir ihtiyat Cecily. Kuşkusuz bu tür güçlüklerin çıkacağını öngörmüştü.

CECILY

Öyleyse büyükbabamın çok olağanüstü bir hayalgücü olsa gerek. Algy... Otuz beş yaşıma kadar beni bekler misin? Hemen cevap verme. Bu, çok ciddi bir soru ve benim olduğu kadar senin de gelecekteki mutluluğun bu cevabına bağlı.

ALGERNON

Tabii ki beklerim Cecily. Nasıl bana böyle bir soru sorabilirsin? Seni sonsuza kadar beklerim. Biliyorsun beklerim.

CECILY

Evet, içgüdüsel olarak bunu hissediyorum, ama ben tüm bu süre boyunca bekleyemem. Ben birini beş dakika bile beklemekten nefret ederim. Bu, beni daima çok huysuz yapar. Ben kendim de dakik değilimdir, biliyorum, ama diğerlerinin dakik olmasını isterim ve beklemek, evlenmek için bile, kesinlikle söz konusu olamaz.

ALGERNON

Öyleyse ne yapmalı Cecily?

CECILY

Bilmiyorum Bay Moncrieff.

LADY BRACKNELL

Sevgili Bay Worthing, madem Bayan Cardew otuz beş yaşına kadar bekleyemeyeceğini açıkça ifade ediyor -söylemek zorundayım ki bu bana bir parça sabırsız bir tabiatın alameti gibi görünüyor-, sizden kararınızı tekrar gözden geçirmenizi dilerim.

JACK

Ama sevgili Lady Bracknell, bu mesele bütünüyle sizin ellerinizde. Siz, Gwendolen ile evlenmem için onay verdiğiniz an, ben de yeğeninizin benim vesayetimle bir birliktelik kurmasına izin vermekten çok memnun olacağım.

LADY BRACKNELL *(Kalkar ve ciddileşerek)*

Önerdiğiniz şeyin söz konusu bile olamayacağının tamamen farkında olmalısınız.

JACK

Öyleyse içimizden her biri tutkulu bir bekârlığı bekleyebilir.

LADY BRACKNELL

Gwendolen için niyetlendiğim yazgı bu değil. Algernon, elbette kendi seçimini yapabilir. *(Saatini çıkartır.)* Gel, canım; *(Gwendolen kalkar.)* beş treninî zaten kaçırdık, eğer altı treninî de kaçırmadıysak. Bir treni daha kaçırırsak peronda beklerken herkes bizim hakkımızda konuşacak.

(Doktor Chasuble girer.)

CECILY

Vaftizler için her şey hazır.

LADY BRACKNELL

Vaftizler, efendim! Bu, biraz vaktinden evvel değil mi?

CHASUBLE *(Kafası karışmış şekilde bakar ve Jack ile Algernon'ı işaret ederek)*

Beyefendilerin ikisi de acil bir vaftiz töreni arzu ettiklerini ifade ettiler.

LADY BRACKNELL

Onların yaşında mı? Bu fikir garip ve dine aykırı! Algernon, vaftiz edilmeni sana yasaklıyorum. Böyle aşırılıklar duymak istemiyorum. Lord Bracknell, vaktini ve paranı bu şekilde çar çur ettiğini öğrenirse son derece tadı kaçacaktır.

CHASUBLE

Yani bundan akşam hiç vaftiz olmayacağı sonucunu çıkarabilir miyim?

JACK

Bunun, işlerin şu haldeki durumunda, ikimiz için de çok pratik bir değeri olacağını sanmıyorum Doktor Chasuble.

CHASUBLE

Sizden böyle düşünceler işitmekten esef duydum Bay Worthing. Bunlar, Anabaptist'lerin[39] kabul olunmuş öğretilere aykırı görüşlerini andırıyorlar ki bu görüşleri yayımlanmamış vaazlarımın dördünde tamamıyla çürütmüştüm. Vaftiz yoluyla ruhun arınması hafife alınarak konuşulacak bir şey değildir. Aslında, kilise babalarının fikir birliğiyle, vaftiz yeniden doğuşun bir biçimidir. Yine de yetişkinler söz konusu olduğunda, zorla vaftiz, vahşi kabilelerin durumu hariç, üzülerek söylüyorum, dini kurallara aykırıdır; yani ben hemen kiliseye dönüyorum. Zaten kilisenin kapı görevlisinden az önce öğrendiğime göre Bayan Prism son bir buçuk saattir ayin yerinde beni bekliyormuş.

LADY BRACKNELL *(Irkilerek)*

Bayan Prism! Sizin bir Bayan Prism'den bahsettiğinizi mi işittim?

CHASUBLE

Evet Lady Bracknell. Onu bulmaya gidiyorum.

LADY BRACKNELL

Lütfen sizi bir saniye için alıkoymama izin verin. Bu konu Lord Bracknell ve benim için hayati önemi olan bir şeyi ispatlayabilir. Bu Bayan Prism nefret uyandıran bir görünüşü olan ve eğitimle uzaktan ilgili bir kadın mı?

---

[39] Anabaptist: On altıncı yüzyılda kurulan ve çocukların vaftizine karşı çıkan bir Alman Hıristiyan mezhebi. Bunlara göre vaftiz ya erişkin yaşta ya da akıl çağında kabul edilmelidir. Hareketleri kanla bastırılmıştır. Wilde zamanında bu isim, karşıtları tarafından aşağılayıcı bir anlamda kullanılıyordu (ç.n.).

CHASUBLE *(Bir parça kızgın bir şekilde)*

O en eğitimli hanımlardan biridir ve saygınlığın ta kendisidir.

LADY BRACKNELL

Aynı kişi olduğu apaçık. Ev halkınız içinde hangi mevkiye sahip sorabilir miyim?

CHASUBLE *(Hiddetle)*

Ben bekârım, hanımefendi.

JACK *(Araya girerek)*

Bayan Prism son üç yıldır Bayan Cardew'in saygıdeğer mürebbiyesi ve kıymetli arkadaşıdır, Lady Bracknell.

LADY BRACKNELL

Onun hakkında duyduklarıma rağmen, derhal onu görmeliyim. Onu çağırtın.

CHASUBLE *(Dışarıya bakarak)*

Geliyor, yakında.

(Bayan Prism aceleyle girer.)

BAYAN PRISM

Bana, sizin ayin yerinde beni beklediğiniz söylendi sevgili Rahip. Sizi orada bir saat kırk beş dakikadır bekliyorum. *(Soğuk bir bakışla kendisine sabitlenmiş olan Lady Bracknell gözüne ilişir. Bayan Prism'in beti benzi atar ve sinikleşir. Sanki kaçmak istiyormuş gibi endişeyle etrafına bakınır.)*

LADY BRACKNELL *(Öfkeyle, yargılayıcı bir sesle)*

Prism! *(Bayan Prism utançla başını eğer.)* Buraya gel Prism! *(Bayan Prism aciz bir tavır içinde yaklaşır.)* Prism!

Bebek nerede? *(Herkes hayret içindedir. Rahip korkuyla arkaya sıçrar. Algernon ve Jack, korkunç bir halk skandalının detaylarını işitmekten Cecily ve Gwendolen'i koruma endişesi içindeymiş gibi davranırlar.)* Yirmi sekiz yıl önce, Prism, 104, Upper Grosvenor Caddesi'ndeki Lord Bracknell'in evini, içinde kendisinden sorumlu olduğun erkek bebek olan bir bebek arabasıyla terk ettin. Asla dönmedin. Birkaç hafta sonra başkent polisinin özenli araştırmaları sayesinde bebek arabası bir gece yarısı Bayswater köşesinin uzağında bir yerde terk edilmiş bulundu. İçinde genelde olduğundan daha itici duygusallıkta üç ciltlik bir romanın taslakları vardı. *(Bayan Prism gayri ihtiyari olarak öfke içinde irkilir.)* Ama bebek orada değildi! *(Herkes Bayan Prism'e bakar.)* Prism, bu bebek nerede? *(Bir sessizlik olur.)*

BAYAN PRISM

Lady Bracknell, utançla itiraf ediyorum ki bilmiyorum. Keşke bilebilseydim. Olayın basit gerçekleri şunlar. Sözünü ettiğiniz günün sabahı, öyle bir gündür ki sonsuza kadar hafızama kazındı, ben her zaman olduğu gibi bebeği çocuk arabasıyla dışarı çıkartmak için hazırlandım. Yanımda bir de işimin olmadığı kısa saatler boyunca çiziktirdiğim bir roman çalışmasının taslağını koymayı niyet ettiğim, biraz eski ama içi çok şey alan bir el çantası vardı. Kendimi asla bu yüzden affetmeyeceğim, bir anlık dalgınlıkta, taslakları arabaya koymuşum ve bebeği de çantaya yerleştirmişim.

JACK *(Dikkatle dinlemektedir.)*

Fakat çantayı nereye bıraktınız?

BAYAN PRISM

Sormayın bana Bay Worthing.

JACK

Bayan Prism, benim için bu hiç de önemsiz bir mesele değil. Bebeğin içinde olduğu el çantasını nerede bıraktığınızı öğrenmekte ısrar ediyorum.

BAYAN PRISM

Onu Londra'da büyük bir tren istasyonunun vestiyerine bıraktım.

JACK

Hangi tren istasyonu?

BAYAN PRISM *(Oldukça ezik)*

Viktorya. Brighton hattı. *(Bir sandalyeye yığılır.)*

LADY BRACKNELL *(Jack'e bakarak)*

İçtenlikle umut ediyorum ki olasılıktan uzak bir şey olmasın. Olasılıktan uzak olan daima kötü beğeniden gelir ya da en azından şüphe götürür bir beğeniden.

JACK

Bir dakika için odama gitmeliyim.

CHASUBLE

Bu haber sizi altüst etmiş gibi Bay Worthing. Umarım sadece geçici bir rahatsızlıktır.

JACK

Birkaç dakika sonra geri döneceğim sevgili Rahip. Gwendolen! Beni burada bekle!

GWENDOLEN

Eğer çok fazla geç kalmazsan, seni tüm hayatım boyunca bekleyeceğim. *(Jack büyük bir heyecanla çıkar.)*

CHASUBLE

Sizce bunun anlamı nedir Lady Bracknell?

LADY BRACKNELL

İhtimal vermeye cesaret bile edemiyorum Doktor Chasuble. Şunu söylemeye şiddetle ihtiyaç duyuyorum, yüksek mevkideki aileler içinde garip tesadüflerin olmaması gerekir. Bunlara pek uygun gözle bakılmaz.

(Üst kattan sanki birileri etrafa sandıkları fırlatıyormuş gibi gürültüler duyulur. Herkes yukarı bakar.)

CECILY

Jack Amca garip bir şekilde sarsılmış görünüyordu.

CHASUBLE

Vasiniz çok duygusal bir tabiata sahip.

LADY BRACKNELL

Bu gürültü son derece rahatsızlık verici. Kulağa sanki mobilyalarla tartışarak delil elde edecekmiş gibi geliyor. Hiçbir tartışmadan hoşlanmam. Her zaman kaba saba ve çoğu kere de ikna edicidirler.

CHASUBLE *(Yukarıya bakarak)*

Şimdi durdu. *(Gürültü iki katına çıkar.)*

LADY BRACKNELL

Dilerim bir an önce sona erer.

GWENDOLEN

Bu şüphe korkunç. Umarım devam eder.

(Jack elinde siyah deri bir çantayla girer.)

JACK *(Bayan Prism'e doğru aceleyle seğirtir.)*

Bu çanta mı Bayan Prism? Söylemeden önce dikkatle inceleyin. Birden fazla hayatın mutluluğu sizin cevabınıza bağlı.

BAYAN PRISM *(Sakince)*

Benimkine benziyor. Evet, işte daha mutlu ve genç günlerde bir Gower Caddesi otobüsünün devrilmesiyle aldığı hasar. İşte Leamington'da meydana gelen önemsiz olay sonucunda, bir meşrubatın patlamasıyla oluşan astardaki leke. Ve işte, kilidin üstünde ismimin başharfleri. Müsrif bir ruh hali içerisinde, bunları oraya kazıttırdığımı unutmuşum. Bu çanta şüphe götürmez bir şekilde benim. Bunu böyle beklenmedik bir şekilde geri almak sevindirdi beni. Tüm bu yıllar boyunca onsuz olmak büyük bir sıkıntı kaynağıydı.

JACK *(Dokunaklı bir sesle)*

Bayan Prism! Size geri verilen bir el çantasından daha fazlası. Onun içine yerleştirdiğiniz bebek benim.

BAYAN PRISM *(Şaşkınlıkla)*

Siz?

JACK *(Ona sarılır.)*

Evet... Anne!

BAYAN PRISM *(Kızgın bir afallamayla geri çekilir.)*

Bay Worthing! Ben evli değilim!

JACK

Evli değil misiniz? Bunun ciddi bir sorun olduğunu inkâr edemem. Ama tüm bunlardan sonra, ıstırap çeken bir kimseye kimin taş atmaya hakkı vardır?[40] Tövbe budalaca bir

[40] Bkz. Yuhanna İncilinde; VIII, 7, zinakâr kadının anlatıldığı bölüm. Hz. İsa onu taşlamak isteyenlere şöyle der: *İçinizde en günahsız olan kimse ilk taşı o atsın* (ç.n.).

hareketi temizleyemez mi? Neden erkekler için başka, kadınlar için başka kanunlar olsun? Anne, seni affediyorum. *(Tekrar sarılmaya çalışır.)*

BAYAN PRISM *(Daha da kızarak)*

Bay Worthing, bir hata var. Hayatım boyunca anne olmadım. Teklifiniz, eğer bu kadar insanın önünde yapılmamış olsaydı, neredeyse nezaketsizlik olurdu. *(Lady Bracknell'i işaret ederek)* Size gerçekten kim olduğunuzu söyleyebilecek hanım orada. *(Sahnenin gerisine çekilir.)*

JACK *(Bir sessizlikten sonra)*

Lady Bracknell, meraklı görünmekten nefret ediyorum, ama kim olduğumu lütfen söyler misiniz?

LADY BRACKNELL

Korkarım size vereceğim haber sizi tamamiyle memnun etmeyecek. Siz benim zavallı kardeşim Bayan Moncrieff'in oğlusunuz ve dolayısıyla Algernon'ın ağabeyi.

JACK

Algy'nin ağabeyi! Öyleyse artık bir kardeşim var. Bir kardeşim olduğunu biliyordum! Her zaman bir kardeşim olduğunu söyledim! Cecily, benim bir kardeşim olduğundan nasıl oldu da şüphe edebildin? *(Algernon'ı tutar.)* Doktor Chasuble, benim talihsiz kardeşim. Bayan Prism, benim talihsiz kardeşim. Gwendolen, benim talihsiz kardeşim. Algy, seni küçük alçak, gelecekte bana daha saygılı davranmalısın. Tüm ömrün boyunca sen asla bana bir kardeş gibi davranmadın.

ALGERNON

Şey, bugüne kadar hayır, eski dostum, kabul ediyorum. *(El sıkışırlar.)* Yine de elimden gelenin en iyisini yaptım, her ne kadar uygulayamasam da.

GWENDOLEN *(Jack'e)*

Sevgilim!

JACK

Sevgilim!

LADY BRACKNELL

Bu garip ve beklenmedik durum karşısında Augusta Teyze'ni öpebilirsin.

JACK *(Olduğu yerde kalarak)*

Mutluluktan şaşkına döndüm. *(Gwendolen'ı öper.)* Kimi öptüğümü zor biliyorum. *(Algernon da fırsattan yararlanarak Cecily'yi öper.)*

GWENDOLEN

Umarım böyle bir şey söylediğini son kez duyuyorumdur.

JACK

Son olacak, sevgilim.

BAYAN PRISM *(Hafifçe öksürdükten sonra, ilerleyerek)*

Bay Worthing, -artık size Bay Moncrieff demeliyim- bu olanlardan sonra bu evdeki görevimden istifa etmemin ödevim olduğunu hissediyorum. Sizi dalgınlıkla bu el çantasının içine yerleştirerek çocukluğunuzda yaşamanıza neden olduğum tüm sıkıntılar için sizden içtenlikle af diliyorum.

JACK

Bunun lafını etmeyin Bayan Prism. Hiçbir şeyin lafını etmeyin. Mutlu günlerinizde bir otobüsün devrilmesi sonucu aldığı hasara rağmen eminim hoş el çantanızın içinde çok keyifli bir zaman geçirmişimdir. Bizden ayrılmanıza gelince, bu öneri saçma.

BAYAN PRISM

Ayrılmak benim ödevim. Gerçekten sevgili Cecily'ye öğretecek hiçbir şeyim kalmadı. Evlenmenin çok zorlu deneyiminde korkarım ki tatlı ve akıllı öğrencisi öğretmenini kat kat geçecektir.

CHASUBLE

Bir dakika... Laetitia!

BAYAN PRISM

Doktor Chasuble!

CHASUBLE

Laetitia, Eski Kilise'nin bazı noktalarda hatalı olduğu neticesine vardım. Yozlaşmış okumalar metinlerin içine sızmış görünüyor. Elinizi isteme onurunu istirham ediyorum.

BAYAN PRISM

Frederick, şu an kelimeler duygularımı ifade etmeye yetmiyor. Ama bu akşam, size günlüğümün son üç cildini ulaştıracağım. Bunların içinde son on sekiz aydır size karşı beslediğim hislerin ayrıntılı tasvirini okuyabileceksiniz.

(Merriman girer.)

MERRIMAN

Lady Bracknell'in arabacısı daha fazla bekleyemeyeceğini söylüyor.

LADY BRACKNELL *(Kalkarak)*

Doğru! Hemen şehre dönmeliyim. *(Saatini çıkartır.)* En az dokuz tren kaçırdım. Sadece bir tren kaldı.

(Merriman çıkar. Lady Bracknell kapıya yönelir.)

LADY BRACKNELL

Prism, Doktor Chasuble'a belirttiğin son şeyden, üzüntüyle üç ciltlik romanlara tutkunu hâlâ bırakmadığını görüyorum. Ve eğer gerçekten evlilik yaşamına gireceksen, ki yaşın, bana öyle görünüyor, söylemek zorundayım, Tanrı'nın tüm bilgece tasarıları karşısında ötelere gidiyor; umuyorum kocana karşı, sorumlu olduğun çocuğa gösterdiğinden daha fazla dikkat gösterir ve zavallı Doktor Chasuble'ı el çantasının içinde bir tren istasyonuna ya da başka bir kalabalık yere bırakmazsın. Vestiyerler herkesin bildiği gibi çok cereyan yapan yerlerdir. *(Bayan Prism uysalca başını eğer.)* Doktor Chasuble, size en içten iyi dileklerimi sunarım ve eğer vaftiz söylediğiniz gibi yeniden doğuşun bir biçimiyse, gecikmeden Bayan Prism'i vaftiz ettirmenizi tavsiye ederim. Yeniden doğuş onun için hatırı sayılır bir avantaj olacaktır. Bu işlemin İlk Kilise'nin uygulamalarına ters düşüp düşmeyeceğini bilmiyorum. Ama tahmin ediyorum, böyle aşırı ileri gitmiş sorunlara çözüm getirmiş olması pek muhtemel değil. *(Tatlılıkla Cecily'ye döner ve yanağını okşar.)* Tatlı çocuk! Birkaç gün içinde seni Upper Grosvenor Caddesi'ne bekliyoruz.

CECILY

Teşekkür ederim Augusta Teyze!

LADY BRACKNELL

Gel, Gwendolen.

GWENDOLEN *(Jack'e)*

Bir tanem!... Ama bir tanem kim? Senin vaftiz ismin ne, madem artık bir başkası oldun?

JACK

Tanrı aşkına!... Bu noktayı tamamen unutmuşum. İsmim konusundaki kararın değiştirilemez sanırım.

GWENDOLEN

Ben asla değişmem, hislerim hariç.

CECILY

Ne kadar soylu bir yaradılışın var Gwendolen!

JACK

Öyleyse bu sorun bir an önce halledilse çok iyi olur. Augusta Teyze, bir saniye. Bayan Prism'in beni el çantasının içinde bıraktığı tarihte, ben zaten vaftiz edilmiş miydim? Lütfen sakin olun Augusta Teyze. Bu berbat bir kriz ve pek çok şey sizin cevabınıza bağlı.

LADY BRACKNELL *(Gayet sakince)*

Paranın alabileceği her türlü lüks, vaftiz töreni de dahil olmak üzere, sana tapan ve çok düşkün olan ailen tarafından bol bol yerine getirildi.

JACK

Öyleyse ben vaftiz edildim! Bu halloldu. Peki, bana ne isim verilmişti? En kötüsünü bildirin bana.

LADY BRACKNELL *(Bir sessizlikten sonra)*

En büyük oğlan çocuğu olarak doğallıkla babanın ismiyle vaftiz edildin.

JACK *(Gerilmiş bir şekilde)*

Evet, ama babamın vaftiz ismi neydi? Yalvarırım bu kadar da sakin durmayın Augusta Teyze. Bu berbat bir kriz ve her şey sizin cevabınıza bağlı. Babamın vaftiz ismi neydi?

LADY BRACKNELL *(Derin derin düşünerek)*

Şu anda General'in vaftiz isminin ne olduğunu hatırlayamıyorum. Zavallı sevgili annen ona hep "General" diye

seslenirdi. Bunu çok iyi hatırlıyorum. Aslında sanırım onu vaftiz ismiyle çağırmaya cesaret edemiyordu. Ama şüphem yok ki bir vaftiz adı vardı. Davranışları vahşiceydi, ama hiç ilginç bir özelliği yoktu. Bu Hint ikliminin, evliliğin, hazımsızlığın ve bu tür başka şeylerin bir sonucuydu. Doğrusu, günlük yaşamın küçük ayrıntılarında çok katıydı. Çok fazla katıydı, bunu kız kardeşime söylerdim.

JACK

Algy! Sen babamızın vaftiz ismi neydi anımsayamıyor musun?

ALGERNON

Sevgili dostum, biz konuşacak durumda değildik. O öldüğünde ben bir yaşında bile değildim.

JACK

İsmi dönemin ordu listelerinde görünüyordur zannederim, ha Augusta Teyze?

LADY BRACKNELL

General esasen bir barış adamıydı, kendi aile yaşantısı dışında. Ama hiç şüphem yok, ismi askeri yıllıklarda görünüyordur.

JACK

Son kırk yılın ordu listeleri burada. *(Kitaplığa koşturur hoyratça kitapları çıkarır ve hızlıca dağıtır.)* İşte, Doktor Chasuble... Bayan Prism, iki tane sizin için... Cecily, Cecily, bir ordu listesi. Bana hemen kısa bir özet yap. Algernon, eğer birazcık kardeşlik duygun kaldıysa lütfen İngiliz Tarihi'nde babamızın vaftiz ismini ara. Augusta Teyze, sizden bu konuda erkeksi aklınızı kullanmanızı rica ediyorum. Gwendolen... Hayır, bu, seni son derece altüst edecektir. Bu araştırmayı bizim gibi daha az filozof tabiatlılara bırak.

GWENDOLEN *(Kahramanca)*

Bana herhangi bir dönemden, bu yüzyıldan da olur, bir öncekinden de, alın kopya ver. Hangisi olduğu umurumda değil.

JACK

Soylu kız! İşte sana on iki tane. Daha fazlası sana uygun olmaz. *(Ona bir yığın ordu listesi götürür, sonra Gwendolen göz gezdirmeye çalışırken her birini onun elinden kaparak hızla kendisi tarar.)* Hayır, bırak bakayım. Hayır, müsaade et canım. Sevgilim, sanırım ben daha önce bulurum. Bir izin ver, aşkım.

CHASUBLE

Hangi istasyona gitmek istediğinizi söylemiştiniz Bay Moncrieff?

JACK *(Umutsuzlukla durur.)*

İstasyon! Ne istasyonundan bahsediyorsunuz? Sadece babamın vaftiz ismini bulmak istiyorum.

CHASUBLE

Ama elime tren tarifesini tutuşturdunuz. *(Bakar)* 1869'un galiba. Antikacılar için çok ilginç bir kitap. Ama hiçbir şekilde genel olarak generallere vaftizde verilen isimlerle bir bağlantısı yok.

CECILY

Özür dilerim, Jack Amca. Ama en iyi baskı olsa da generaller *Günümüz Tarihi*ne bile alınmış görünmüyor. Bu kitap daktiloyla yazılmış.

BAYAN PRISM

Bay Moncrieff, bana da memur kooperatifleri fiyat listesini vermişsiniz. Hiçbir yerde generallerin anıldığını göremiyorum. Ne talepte ne de arzda görünüyorlar.

LADY BRACKNELL

Gördüğüm kadarıyla, başlığı "Yeşil Karanfil" olan bu inceleme galiba egzotik bitkileri anlatıyor. İçinde generallere hiçbir gönderme yok. Çarpık ve orta sınıf işi görünüyor.

JACK *(Gerçekten çok sinirlenmiş bir şekilde)*

Aman yarabbi! Ya sen hangi saçmalığı okuyorsun Algy? *(Kitabı ondan alır.)* Ordu listesi mi? Sanırım bunun ordu listesi olduğunu bilmiyordun. Ve yanlış sayfayı açmışsındır. Üstelik, aradığımız şey suratına bakıyor. Generaller... Mallam, Maxbohm, Magley, ne garip isimleri var, Markby, Migsby, Mobbs, Moncrieff, Moncrieff! Teğmen 1840, Yüzbaşı, Yarbay, Albay, General 1860, Vaftiz isimleri, Ernest John. *(Kitabı sükûnetle yere bırakır ve gayet sakin bir şekilde konuşur.)* Sana her zaman söyledim, Gwendolen, benim adım Ernest, söylemedim mi? Pekâlâ, işte sonunda benim adım Ernest. Demek istediğim doğuştan Ernest.

LADY BRACKNELL

Evet, şimdi hatırladım, General Ernest diye çağrılırdı. Bu isimden hoşlanmamamın özel bir sebebi olduğunu biliyordum. Gel, Gwendolen. *(Çıkar.)*

GWENDOLEN

Ernest! Benim Ernest'im! En başından beri senin başka bir ismin olamayacağını hissetmiştim!

JACK

Gwendolen, bir erkek için bütün hayatı boyunca gerçek dışında her şeyi konuşmuş olduğunu aniden fark etmek korkunç bir şey. Beni affedebilecek misin?

GWENDOLEN

Edebilirim. Çünkü senin değiştiğinden emin olduğunu hissediyorum.

JACK

Bir tanem!

CHASUBLE *(Bayan Prism'e)*

Laetitia! *(Onu kucaklar.)*

BAYAN PRISM *(Kendinden geçerek)*

Frederick! Sonunda!

ALGERNON

Cecily! *(Ona sarılır.)* Sonunda!

JACK

Gwendolen! *(Ona sarılır.)* Sonunda!

(Lady Bracknell girer.)

LADY BRACKNELL

Son treni de kaçırdım! Yeğenim, ciddiyetsizlik emareleri gösteriyor gibisin.

JACK

Tam aksine, Augusta Teyze, şu an hayatım boyunca ilk defa *Ciddi Olmanın Önemi*'nin hayatiliğini fark ediyorum.

PERDE

İMGE kitabevi

Oscar Wilde

Lady Windermere'in Yelpazesi

Türkçesi: Murat Erşen

Oscar Wilde'ın 1892'de yazdığı *Lady Windermere'in Yelpazesi*, oyun yazarının *Ciddi Olmanın Önemi* ve *İdeal Bir Koca*'yı da içeren ve büyük beğeni kazanan toplumsal komediler dizisinin ilk kitabıdır. Oyun, İngiliz yüksek sosyetesindeki zenginliği göstermeye, görmeye ve görülmeye hevesli genç erkekler ve kadınlar ya da yeniden bu piyasada yer almak isteyen daha yaşlılar arasında uygun karşılaşmalar yaratmayı sağlayan yaz sonu partilerinin, baloların atmosferinde gelişir.

Oscar Wilde, oyun boyunca, döneminin toplumundaki göstermelik "erdem", "ahlak" ve "iyilik" anlayışını sorgular. Bu sözde erdemliler ve yozlaşmışlar toplumunda işlerin gerçekte nasıl döndüğünü sergiler. Genel kabul görmüş erdem anlayışının temellerini kazarak gerçek iyinin ne olduğunu, geçmişteki hatalarının ceremesini çeken Bayan Erlynne'in sözlerinde açığa çıkarır: Yücegönüllülük!